

Bank Pocztowy

Grupa Kapitałowa
Banku Poczтового S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

Spis treści

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	3
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	7
Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	9
1. Informacje ogólne.....	9
2. Skład Grupy	10
3. Skład Zarządu jednostki dominującej.....	11
4. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
5. Zasady rachunkowości.....	11
6. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych	29
7. Wynik z tytułu odsetek.....	32
8. Wynik z tytułu prowizji i opłat.....	33
9. Przychody z tytułu dywidend	33
10. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany	34
11. Wynik na działalności inwestycyjnej.....	34
12. Pozostałe przychody operacyjne.....	34
13. Pozostałe koszty operacyjne	35
14. Ogólne koszty administracyjne.....	35
15. Świadczenia pracownicze	36
16. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.....	36
17. Podatek dochodowy	36
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty.....	39
18.a Zysk na jedną akcję.....	39
19. Kasa i środki w Banku Centralnym.....	40
20. Należności od innych banków	40
21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu.....	41
22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto).....	42
23. Inwestycyjne papiery wartościowe	47
24. Rzeczowe aktywa trwałe	49
25. Wartości niematerialne.....	52
26. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	53
27. Pozostałe aktywa	53
28. Zobowiązania wobec Banku Centralnego	54
29. Zobowiązania wobec innych banków	54
30. Zobowiązania wobec klientów	55
31. Zobowiązania podporządkowane	55
32. Pozostałe zobowiązania.....	56
33. Rezerwy	56
34. Kapitały własne	57
35. Wartość godziwa instrumentów finansowych	58
36. Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych	61
37. Leasing operacyjny	62
38. Leasing finansowy.....	62
39. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych	63
40. Aktywa warunkowe oraz zobowiązania warunkowe i pozabilansowe.....	64
41. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań	65
42. Informacje o podmiotach powiązanych	66
43. Struktura zatrudnienia	70
44. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym.....	70
45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej.....	70
46. Zarządzanie kapitałem	96

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
		tys. zł	tys. zł
Działalność kontynuowana*)			
Przychody z tytułu odsetek	7	339 653	251 484
Koszty z tytułu odsetek	7	(145 971)	(101 572)
Wynik z tytułu odsetek		193 682	149 912
Przychody z tytułu prowizji i opłat	8	84 309	80 681
Koszty z tytułu prowizji i opłat	8	(28 566)	(23 567)
Wynik z tytułu prowizji i opłat		55 743	57 114
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany (w tym instrumenty pochodne)	10	3 446	3 296
Wynik na działalności inwestycyjnej	11	5 602	10 843
Pozostałe przychody operacyjne	12	7 291	6 701
Pozostałe koszty operacyjne	13	(5 519)	(5 460)
Ogólne koszty administracyjne	14, 15	(209 837)	(195 204)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	16	(12 877)	(9 673)
Wynik na działalności operacyjnej		37 531	17 529
Zysk brutto		37 531	17 529
Podatek dochodowy	17	(7 976)	(3 117)
Zysk netto		29 555	14 412
z tego przypadające na:			
- akcjonariuszy jednostki dominującej		29 555	14 412
Średnia ważona liczba akcji zwykłych		9 729 040	9 729 040
Zysk na jedną akcję (w złotych)**):		3,04	1,48

*) W roku zakończonym 31 grudnia 2011 w Grupie Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. nie wystąpiła działalność zaniechana.

**) Grupa nie wylicza rozwodnionego zysku na jedną akcję z uwagi na brak w okresie bieżącym i latach poprzednich kategorii kapitałowych powodujących rozwodnienie.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

	Nota	Rok zakończony	Rok zakończony
		31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
		tys. zł	tys. zł
Zysk netto		29 555	14 412
Zyski/straty z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	23, 34c	(3 128)	(1 256)
w tym podatek odroczony	17	734	295
Pozostałe dochody razem		(3 128)	(1 256)
Dochody całkowite		26 427	13 156
z tego przypadające na:			
- akcjonariuszy jednostki dominującej		26 427	13 156

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 96 stanowią jego integralną część.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 31 grudnia 2011 roku

	Nota	Stan na	Stan na
		31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
		tys. zł	tys. zł
Aktywa			
Kasa, środki w Banku Centralnym	19	74 043	393 404
Należności od innych banków	20	29 161	36 079
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21	10 014	289
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22	3 679 382	2 488 835
Inwestycyjne aktywa finansowe	23	1 324 712	1 142 033
- dostępne do sprzedaży	23	921 192	738 021
- utrzymywane do terminu zapadalności	23	403 520	404 012
Rzeczowe aktywa trwałe	24	47 703	47 667
Wartości niematerialne	25	24 801	24 262
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	17	2 937	1 042
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	17	11 403	12 565
Pozostałe aktywa	27	11 645	10 433
Aktywa razem		5 215 801	4 156 609
Zobowiązania i kapitał własny			
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	28	10	17
Zobowiązania wobec innych banków	29	2 828	2 332
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	21	307	0
Zobowiązania wobec klientów	30	4 684 766	3 759 124
Rezerwy	33	4 827	6 892
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	17	0	8
Pozostałe zobowiązania	32	109 471	93 268
Zobowiązania podporządkowane	31	92 197	0
Zobowiązania razem		4 894 406	3 861 641
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy		97 290	97 290
Kapitał zapasowy		33 301	32 727
Kapitał z aktualizacji wyceny		(2 158)	970
Pozostałe kapitały rezerwowe		163 944	140 151
Zyski zatrzymane		29 018	23 830
Kapitał własny ogółem	34	321 395	294 968
Zobowiązania i kapitał własny razem		5 215 801	4 156 609

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 96 stanowią jego integralną część.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk netto	29 555	14 412
Korekty razem:	(427 815)	(601 639)
Amortyzacja	17 500	16 142
Odsetki	3 398	84
Zysk/strata z różnic kursowych	1	0
Zysk/strata z działalności inwestycyjnej	0	6
Zmiana stanu należności od innych banków	39 (2 368)	(231)
Zmiana instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu	(9 725)	69
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	(1 190 547)	(716 485)
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	39 (187 033)	246 098
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	492	(404 012)
Zmiana stanu pozostałych aktywów	39 (597)	(2 576)
Zmiana stanu zobowiązań wobec Banku Centralnego	(7)	(22)
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków	496	(567)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	0	(264 290)
Zmiana wyceny pochodnych instrumentów finansowych (zobowiązanie)	307	(2 488)
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	925 642	525 595
Zmiana stanu rezerw	(2 065)	898
Zmiana stanu pozostałych zobowiązań	39 16 691	3 538
Zapłacony podatek dochodowy	(7 976)	(6 515)
Bieżące obciążenie podatkowe (rachunek zysków i strat)	7 976	3 117
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	(398 260)	(587 227)
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy z działalności inwestycyjnej	3	137
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych	3	137
Wydatki z działalności inwestycyjnej	18 692	14 418
Nabycie wartości niematerialnych	7 659	6 426
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	11 033	7 992
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(18 689)	(14 281)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z działalności finansowej	90 340	0
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zobowiązań podporządkowanych	90 340	0
Wydatki z działalności finansowej	2 037	303
Splata zobowiązań z tytułu leasingu	623	303
Inne wydatki finansowe	1 414	0
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	88 303	(303)
Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(328 646)	(601 811)
w tym różnice kursowe netto	(4 666)	(268)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	408 495	1 010 306
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	39 79 849	408 495

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 96 stanowią jego integralną część.

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku

Nota	przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej					
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Na dzień 1 stycznia 2011 roku	97 290	32 727	970	140 151	23 830	294 968
Zysk za okres	0	0	0	0	29 555	29 555
Inne całkowite dochody	0	0	(3 128)	0	0	(3 128)
Całkowite dochody	0	0	(3 128)	0	29 555	26 427
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały	0	574	0	23 793	(24 367)	0
Na dzień 31 grudnia 2011 roku	97 290	33 301	(2 158)	163 944	29 018	321 395

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 96 stanowią jego integralną część.

Zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym

za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku

Nota	przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej					
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski zatrzymane	Kapitał własny ogółem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Na dzień 1 stycznia 2010 roku	97 290	32 727	2 226	130 813	18 756	281 812
Zysk za okres	0	0	0	0	14 412	14 412
Inne całkowite dochody	0	0	(1 256)	0	0	(1 256)
Całkowite dochody	0	0	(1 256)	0	14 412	13 156
Podział zysku z przeznaczeniem na pozostałe kapitały rezerwowe	0	0	0	9 338	(9 338)	0
Na dzień 31 grudnia 2010 roku	97 290	32 727	970	140 151	23 830	294 968

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego załączone na stronach od 9 do 96 stanowią jego integralną część.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Jednostką dominującą w Grupie Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. („Grupa”) jest Bank Poczty S.A. („Bank”, jednostka dominująca”, „Spółka”).

Bank Poczty S.A. został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego nr 18 z dnia 5 kwietnia 1990 roku w sprawie utworzenia Banku Pocztowego Spółki Akcyjnej w Bydgoszczy.

Bank zarejestrowano pod numerem RHB 1378 w dziale B Rejestru Handlowego w dniu 16 maja 1990 roku przez Wydział Gospodarczy Sądu Rejonowego w Bydgoszczy. Obecnie Bank figuruje pod numerem 0000010821 w Krajowym Rejestrze Sądowym.

Bankowi nadano numer statystyczny REGON: 002482470.

Czas trwania Banku zgodnie ze Statutem Banku nie jest ograniczony.

Akcjonariat Banku na dzień 31 grudnia 2011 roku jest następujący:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji	Ilość głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Poczta Polska S.A.	7.296.770	7.296.770	10,00	74.9999
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	2.432.270	2.432.270	10,00	25.0001

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, kapitał akcyjny Banku składa się z 9.729.040 akcji o wartości nominalnej 10 zł za każdą. W okresie od 1 stycznia 2011 roku do 6 października 2011 roku ilość akcji składających się na kapitał akcyjny jednostki dominującej Grupy wyniosła 972.904 akcje o wartości nominalnej 100 zł za każdą. W dniu 7 października 2011 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o dokonaniu wpisu dotyczącego rejestracji podziału akcji zwykłych Banku.

Akcjonariat Banku na dzień 31 grudnia 2010 roku był następujący:

Nazwa podmiotu	Ilość akcji	Ilość głosów %	Wartość nominalna 1 akcji	Udział w kapitale podstawowym %
Poczta Polska S.A.	729.677	729.677	100,00	74.9999
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	243.227	243.227	100,00	25.0001

W porównaniu do 2010 roku w strukturze własności Banku nie nastąpiły zmiany.

Przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie czynności bankowych w obrocie krajowym i zagranicznym oraz w granicach dopuszczonych prawem wszelkich innych czynności powiązanych z czynnościami bankowymi.

Podstawowa działalność Banku według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana do działu pozostałe pośrednictwo pieniężne symbol 6419Z (wg PKD 2004 działalność bankowa pozostała – symbol 65.12A).

Bank działa na podstawie obowiązujących przepisów i Statutu Banku.

2. Skład Grupy

W skład Grupy na dzień 31 grudnia 2011 roku wchodzi Bank Poczty S.A. oraz następujące spółki zależne, konsolidowane metodą pełną:

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział Banku w kapitale	
			31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
Centrum Operacyjne Sp. z o.o.	Bydgoszcz	Działalność wspomagająca usługi finansowe	100 %	100 %
Spółka Dystrybucyjna Banku Pocztowego Sp. z o.o.	Warszawa	Pośrednictwo finansowe	100 %	100 %

Na dzień 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 udział w ogólnej liczbie głosów posiadany przez Bank w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Banku w kapitałach tych jednostek.

Centrum Operacyjne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością zostało zawiązane przez Zarząd Banku Poczty S.A., w dniu 20 maja 2010 roku na podstawie Aktu założycielskiego Spółki.

Zarząd Banku Poczty S.A. działał w oparciu o:

- uchwałę Rady Nadzorczej Banku Poczty S.A. nr VII/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki wsparcia operacyjnego Banku Poczty S.A.,
- „Strategię Banku Poczty S.A. na lata 2010 – 2013” zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej Banku Poczty S.A. nr V/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku,
- uchwałę Zarządu Banku Poczty S.A. nr C2/XI/20/2010 z dnia 19 maja 2010 roku w sprawie powołania spółki wsparcia operacyjnego Banku Poczty S.A.

Spółka rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Podstawowa działalność Centrum Operacyjnego Sp. z o.o. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych – symbol 6619Z. Spółka powstała w celu świadczenia profesjonalnych usług zaplecza/back-office dla produktów aktywnych i pasywnych wspomagających podstawową działalność bankową. Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku Centrum Operacyjne Sp. z o.o. świadczyło usługi na rzecz Banku oraz na rzecz Spółki Dystrybucyjnej Banku Poczty S.A. Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 3.284 tys. zł, w tym wniesiony aport w wysokości 784 tys. zł.

Spółka Dystrybucyjna Banku Poczty S.A. z ograniczoną odpowiedzialnością została zawiązana przez Zarząd Banku Poczty S.A., w dniu 20 maja 2010 roku na podstawie Aktu założycielskiego Spółki.

Reprezentanci Banku Poczty S.A. działali w oparciu o:

- uchwałę Rady Nadzorczej Banku Poczty S.A. nr VI/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie spółki dystrybucyjnej Banku Poczty S.A.,
- „Strategię Banku Poczty S.A. na lata 2010 – 2013” zatwierdzoną uchwałą Rady Nadzorczej Banku Poczty S.A. nr V/12/VIII/2010 z dnia 29 kwietnia 2010 roku,
- uchwałę Zarządu Banku Poczty S.A. nr C2/X/20/2010 z dnia 19 maja 2010 roku w sprawie powołania spółki dystrybucyjnej Banku Poczty S.A.

Spółka rozpoczęła działalność z dniem 28 maja 2010 roku.

Podstawowa działalność Spółki Dystrybucyjnej Banku Poczty S.A. według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) została zakwalifikowana jako pozostałe formy udzielania kredytów – symbol 6492Z. Spółka powstała w celu stworzenia mobilnych struktur sprzedażowych do produktów finansowych, w tym przede wszystkim współpracy z Bankiem Poczty S.A. w zakresie dystrybucji produktów i usług Banku.

Spółka Dystrybucyjna Banku Poczty S.A. na dzień 31 grudnia 2010 roku współpracowała z Bankiem Poczty S.A. w zakresie dystrybucji jego produktów.

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał zakładowy Spółki wynosił 2.000 tys. zł.

W dniu 30 września 2011 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki Dystrybucyjnej Banku Pocztowego Sp. z o.o. podjęło Uchwałę nr NZW/1/2011 w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego i pokrycia udziałów. Podwyższenie kapitału zakładowego zostało pokryte poprzez wniesienie wkładu niepieniężnego (aportu) w wysokości 680 tys. zł. W dniu 9 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy KRS wydał postanowienie o wpisaniu podwyższonego kapitału Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku kapitał zakładowy Spółki wynosi 2.680 tys., w tym aport w wysokości 680 tys. zł.

3. Skład Zarządu jednostki dominującej

Według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku skład Zarządu jednostki dominującej Grupy przedstawiał się następująco:

Tomasz Bogus – Prezes Zarządu,
Szymon Midera – Wiceprezes Zarządu,
Piotr Gawron – Członek Zarządu,
Michał Sobiech – Członek Zarządu.

Nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2010 roku.

4. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Uchwałą Zarządu z dnia 15 marca 2012 roku skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2011 zostało zatwierdzone do publikacji.

5. Zasady rachunkowości

5.1 Podstawa sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz oświadczenie o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze standardami rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu, w tym instrumentów pochodnych, które wyceniane są do wartości godziwej.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w polskich złotych, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach (tys. zł).

Oświadczenie o zgodności z MSSF

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) oraz MSSF zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

Na dzień zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji, biorąc pod uwagę toczący się w Unii Europejskiej („UE”) proces wprowadzania standardów MSSF oraz prowadzoną przez Grupę działalność, w zakresie stosowanych przez Grupę zasad rachunkowości nie ma różnicy między standardami MSSF oraz standardami MSSF przyjętymi przez Unię Europejską.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Z dniem 1 stycznia 2005 roku, Ustawa o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku (Dz. U. Nr 152 z dnia 17 września 2009 roku, poz. 1223; „Ustawa o rachunkowości”) dała możliwość przygotowania sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF.

Grupa zastosowała MSSF według stanu obowiązującego na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły w życie

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego innego standardu, interpretacji lub zmiany, która została opublikowana, lecz nie weszła dotychczas w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: Ujawnienia: Przeniesienia aktywów finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później,
- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* (2009) – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 9 *Instrumenty finansowe* (2010) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub później,
- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później,
- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* i MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów i zobowiązań finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 1 *Hiperinflacja i usunięcie stałych dat dla stosujących MSSF po raz pierwszy* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub później,
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku,
- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji innych całkowitych dochodów*, – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdanie finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdanie finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później – do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego niezatwierdzony przez UE,
- MSR 28 (2011) *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i we wspólnych przedsięwzięciach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSR 19 (2011) *Świadczenia pracownicze* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* oraz MSR 27 (2011) *jednostkowe sprawozdanie finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później,
- KIMSF 20: *Koszty usuwania nadkładu („stripping costs”)* poniesione w fazie produkcji w kopalni odkrywkowej – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później.

Zarządy spółek wchodzących w skład Grupy nie przewidują, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości z wyjątkiem zmian, które będą wynikiem wprowadzenia zmian do MSSF 7 i MSSF 9.

MSSF 9 jest pierwszą fazą w pracach IASB nad zastąpieniem MSR 39 i obejmuje klasyfikację i wycenę aktywów i zobowiązań finansowych. W kolejnych fazach IASB zajmie się rachunkowością zabezpieczeń i utratą wartości aktywów. Grupa dokona oceny wpływów standardu kompleksowo, razem z fazami jeszcze nie opublikowanymi. Odnośnie zmian do MSSF 7, zmiana precyzuje wymagania w zakresie ujawnień dotyczących transakcji przeniesienia aktywów finansowych. Grupa jest w trakcie analizy wpływu zmiany na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Okres i zakres sprawozdania

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres od 1 stycznia 2011 roku do 31 grudnia 2011 roku i zawiera dane porównawcze:

- dla pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2010 roku,
- dla pozycji skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, zestawienia zmian w skonsolidowanym kapitale własnym, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2010.

Kontynuacja działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez jednostki wchodzące w skład Grupy w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli po dniu 31 grudnia 2011 roku.

Zarząd Banku nie stwierdza, na dzień zatwierdzenia do publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji przez jednostki wchodzące w skład Grupy w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez jednostki wchodzące w skład Grupy dotychczasowej działalności.

Działalność zaniechana

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku i okresach porównawczych w Grupie nie wystąpiła działalność zaniechana.

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje sprawozdanie finansowe Banku oraz sprawozdania finansowe jego jednostek zależnych sporządzone na dzień 31 grudnia 2011 roku.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy co sprawozdanie jednostki dominującej, przy wykorzystaniu spójnych zasad rachunkowości, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze. W celu eliminacji jakichkolwiek rozbieżności w stosowanych zasadach rachunkowości wprowadza się korekty.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym przychody i koszty, niezrealizowane zyski oraz zyski i straty wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane. Niezrealizowane straty są eliminowane, chyba że dowodzą wystąpienia utraty wartości.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez podmiot dominujący do dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę liczby głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce również wtedy, gdy Spółka ma możliwość kierowania polityką finansową i operacyjną danej jednostki.

5.2 Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Utrata wartości aktywów finansowych

Grupa ocenia, czy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika grupy aktywów finansowych. Poprzez przesłanki utraty wartości rozumie się zdarzenia lub grupy zdarzeń, które miały miejsce po dacie początkowego ujęcia składnika/grupy aktywów, a które wskazują, iż mogło nastąpić obniżenie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub grupy aktywów. W momencie rozpoznania przesłanek utraty wartości dokonuje się oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Więcej informacji na temat aktywów z tytułu podatku odroczonego przedstawiono w nocie 17.

Klasyfikacja umów leasingowych

Grupa dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

5.3 Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

W przypadku aktywów i zobowiązań finansowych ujmowanych w bilansie w wartości godziwej, dla których nie identyfikuje się aktywnego rynku, wycenę przeprowadza się w oparciu o powszechnie stosowane modele wyceny bazujące na zmiennych możliwych do zaobserwowania w otoczeniu rynkowym. Część zmiennych np. kształtowanie się przyszłych stóp procentowych, parametry zmienności, korelacje, wymagają profesjonalnej oceny. Modele i zmienne podlegają regularnej weryfikacji. Zmiana stosowanych modeli lub zmiennych w tych modelach mogłaby mieć wpływ na szacunki księgowe w zakresie wyceny.

Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych i ich wartości bilansowe został przedstawiony w nocie 35.

Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia czy wystąpiły obiektywne przesłanki wskazujące na utratę wartości składnika grupy aktywów finansowych. Poprzez przesłanki utraty wartości rozumie się zdarzenia lub grupy zdarzeń, które miały miejsce po dacie początkowego ujęcia składnika/grupy aktywów, a które wskazują, iż mogło nastąpić obniżenie przyszłych oczekiwanych przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub grupy aktywów. W momencie rozpoznania przesłanek utraty wartości dokonuje się oszacowania odpisów z tytułu utraty wartości.

Grupa przyjmuje trzy podejścia do oszacowania utraty wartości aktywów finansowych zaklasyfikowanych do kategorii pożyczek i należności:

- 1) dla pożyczek i należności, dla których stwierdzono przesłankę wskazującą na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów, a które zostały uznane za indywidualnie znaczące, oszacowanie utraty wartości odbywa się na podstawie analizy przyszłych przepływów pieniężnych prognozowanych dla każdego składnika aktywów;
- 2) dla pożyczek i należności, dla których stwierdzono przesłankę wskazującą na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów, a które nie zostały uznane za indywidualnie znaczące, oszacowanie utraty wartości odbywa się na poziomie wyodrębnionych klas ekspozycji, na podstawie oczekiwanych średnich przepływów pieniężnych generowanych przez poszczególne portfele kredytów;
- 3) dla pożyczek i należności, dla których nie stwierdzono przesłanek wskazujących na utratę wartości pojedynczego składnika aktywów, ale dla których stwierdzono przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia poniesionych ale nie rozpoznanych strat, odpisy są szacowane na podstawie oczekiwanego okresu ujawniania strat, prawdopodobieństwa ujawnienia strat oraz oczekiwanej straty w momencie ujawnienia.

Jeżeli Grupa identyfikuje obiektywne dowody na to, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów klasyfikowanych do kategorii dostępne do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przekwalifikowana do zysku lub straty.

W przypadku instrumentu kapitałowego kwalifikowanego jako dostępny do sprzedaży, dla którego nie można w sposób wiarygodny ustalić wartości godziwej, tj. wycenianego według kosztu historycznego z uwzględnieniem utraty wartości, odpisy z tytułu utraty wartości nie podlegają odwróceniu.

W przypadku instrumentu dłużnego wycenianego według wartości godziwej, jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrosła, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

W przypadku pozostałych aktywów finansowych odpisy aktualizujące wartość składnika aktywów finansowych ustala się jako różnicę między wartością składnika aktywów wynikającą z ksiąg rachunkowych i bieżącą wartością przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych przez Grupę, zdyskontowaną za pomocą bieżącej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych instrumentów finansowych.

Najważniejsze założenia przyjęte przy ocenie utraty wartości aktywów finansowych oraz wartości bilansowe poszczególnych aktywów finansowych poddanych ocenie dotyczącej utraty wartości przedstawiono w notach 5.5 (5), 20 i 22.

Metodologia i założenia wykorzystywane przy szacowaniu utraty wartości aktywów finansowych są regularnie przeglądane i uaktualniane w razie potrzeby.

Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy wystąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej, tj. wartości użytkowej lub wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży składnika aktywów trwałych, w zależności od tego, która z nich jest wyższa.

Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków, co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), innych czynników. Przyjęcie odmiennych założeń wyceny mogłoby mieć wpływ na wartość bilansową niektórych składników aktywów trwałych. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty doprowadzenia do sprzedaży, Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady, również opierają się na szacunkach.

Wartość godziwa zabezpieczeń udzielonych kredytów

Wartość godziwą zabezpieczeń do udzielonych kredytów ustala się w oparciu o techniki wyceny oraz analizę rynku nieruchomości. Lista przyjmowanych przez spółkę zabezpieczeń oraz ich wartość godziwa zostały przedstawione w nocie 45.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Okresy użytkowania rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Szacując długość okresu użytkowania poszczególnych rodzajów rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych uwzględniane są m.in.:

- dotychczasowe przeciętne okresy użytkowania odzwierciedlające tempo zużycia fizycznego, intensywności wykorzystania, itp.,
- utrata przydatności z przyczyn technologicznych,
- okres sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów oraz prawne i inne ograniczenia okresu użytkowania,
- zależność okresu użytkowania składników aktywów od okresu użytkowania pozostałych aktywów,
- inne okoliczności mające wpływ na okres użytkowania tego rodzaju aktywów.

W przypadku, gdy okres korzystania ze składnika aktywów wynika z tytułów umownych, okres użytkowania odpowiada okresowi wynikającemu z tych tytułów umownych, bądź też w sytuacji, kiedy szacowany okres użytkowania jest krótszy, przyjmuje się szacowany okres użytkowania.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

Rezerwy

Grupa ujmuje rezerwy w bilansie, gdy istnieje obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne, oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Rezerwa wykazywana jest w kwocie szacowanego kosztu wypływu środków pieniężnych.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Rezerwa na odprawy emerytalne i rentowe wyliczana jest przez aktuarium metodą aktuarialną jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, co do stóp dyskontowych, prognozowanych podwyżek wynagrodzenia, rotacji pracowników, wskaźnika umieralności i innych. Wszystkie założenia są weryfikowane na każdy dzień bilansowy. Przy

ustalaniu odpowiedniej stopy dyskontowej bierze się pod uwagę stopę zwrotu z „bezpiecznych”, nieobciążonych ryzykiem kredytowym instrumentów finansowych o terminach zapadalności zgodnych średnio z terminami zapadalności obliczanych zobowiązań.

Wielkości bilansowe utworzonych rezerw przedstawiono w nocie 33.

5.4 Zmiana szacunków

W bieżącym okresie sprawozdawczym i okresach porównywalnych Grupa nie zmieniała wielkości szacunkowych, które mogłyby mieć wpływ na okres bieżący lub na okresy przyszłe.

5.5 Podsumowanie istotnych zasad rachunkowości

(1) Aktywa i zobowiązania finansowe

(i) Początkowe ujęcie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej, wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Grupa decyduje o klasyfikacji aktywa finansowego w momencie jego początkowego ujęcia.

Aktywa i zobowiązania finansowe objęte zakresem MSR 39 klasyfikuje się do następujących kategorii: aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (do tej kategorii zalicza się aktywa lub zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu, w tym instrumenty pochodne, a także aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy), aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pożyczki i należności, aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności oraz pozostałe zobowiązania finansowe.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wycenia się według wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niekwalifikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Wszystkie standaryzowane transakcje kupna lub sprzedaży składnika aktywów finansowych ujmuje się pozabilansowo na dzień zawarcia transakcji tj. na dzień, w którym Grupa zobowiązuje się zakupić składnik aktywów finansowych, natomiast w dniu realizacji transakcji składnik aktywów finansowych wprowadza się do ewidencji bilansowej. Standaryzowana transakcja kupna lub sprzedaży polega na kupnie lub sprzedaży składnika aktywów finansowych zgodnie z umową, której warunki wymagają dostarczenia składnika aktywów w okresie wynikającym ze zwykle obowiązujących regulacji lub konwencji przyjętych na danym rynku.

(ii) Późniejsza wycena

Późniejsza wycena instrumentów finansowych zależy od ich klasyfikacji, zgodnie z opisem poniżej:

a) Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe ujmowane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne posiadające na dzień wyceny dodatnią wartość godziwą wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa, zaś instrumenty posiadające ujemną wartość z wyceny – jako zobowiązania. Zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, które nie zostały wyznaczone dla celów rachunkowości zabezpieczeń, wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”.

b) Pozostałe aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu obejmują instrumenty finansowe nabyte w celu odsprzedaży w krótkim czasie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych łącznie, i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie. Inne niż pochodne instrumenty finansowe ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej odnoszone są do rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Przychody oraz koszty z tytułu odsetek ujmowane są odpowiednio w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” lub „Koszty z tytułu odsetek”.

c) Aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu

Kategoria ta obejmuje aktywa i zobowiązania finansowe zaklasyfikowane w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, po spełnieniu następujących kryteriów:

- wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione; lub
- zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowo na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat); lub
- grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Grupy.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej tych instrumentów na dzień bilansowy wykazywane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany”. Uzyskane odsetki oraz poniesione koszty wykazywane są odpowiednio w przychodach i kosztach odsetkowych, zgodnie z warunkami kontraktu, a przychody z tytułu dywidend są ujmowane w pozycji „Przychody z tytułu dywidend” w momencie ustalenia praw do ich otrzymania.

W bieżącym okresie sprawozdawczym i okresach porównywalnych Grupa nie klasyfikowała żadnych instrumentów finansowych w momencie ich początkowego ujęcia jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

d) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Grupa zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności, inne niż:

- aktywa finansowe wyznaczone do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu;
- aktywa finansowe zaklasyfikowane do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży; oraz
- aktywa finansowe spełniające definicję „pożyczek i należności”.

W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności o wartości większej niż nieznaczną w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności przed terminem wymagalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat, po roku, w którym wystąpiło to zdarzenie, Grupa nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności żadnych aktywów finansowych.

Do kategorii aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności kwalifikowane są obligacje Skarbu Państwa.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Metoda ta wykorzystuje efektywną stopę procentową, która dokładnie dyskontuje przewidywane przyszłe przepływy pieniężne przez oczekiwany okres życia składnika aktywów finansowych do wartości bilansowej netto składnika aktywów finansowych. Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymane przez strony umowy prowizje, koszty transakcji oraz wszelkie inne premie lub dyskonta stanowiące integralną część efektywnej stopy procentowej.

Rozliczenie zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej jest ujmowane w rachunku zysków i strat w przychodach odsetkowych. Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

e) Pożyczki i należności

Do kategorii pożyczek i należności zalicza się aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- aktywa finansowe, które Grupa zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe wyznaczone przez Grupę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży, lub
- aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

Po ujęciu początkowym pożyczki i należności wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Zamortyzowany koszt jest obliczany przy uwzględnieniu dyskonta lub premii oraz prowizji, opłat i kosztów transakcji, które stanowią integralną część efektywnej stopy procentowej. Amortyzacja jest ujmowana w pozycji „Przychody z tytułu odsetek” w rachunku zysków i strat. Straty z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

f) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych kategorii aktywów.

Do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży kwalifikowane były obligacje Skarbu Państwa, obligacje i bony pieniężne NBP, obligacje korporacyjne oraz akcje w pozostałych jednostkach.

Po początkowym ujęciu aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej w stosunku do wyceny według zamortyzowanego kosztu ujmują się w innych całkowitych dochodach (inne całkowite dochody kumulowane są w pozycji kapitału „Kapitał z aktualizacji wyceny”). Kapitał z aktualizacji wyceny podlega rozliczeniu do rachunku zysków i strat w momencie sprzedaży składnika aktywów bądź wystąpienia utraty jego wartości. W przypadku wystąpienia utraty wartości wskazanego składnika aktywów, zaklasyfikowanego do portfela dostępnego do sprzedaży, wcześniej ujęte zwiększenia wartości z przeszacowania do wartości godziwej pomniejszają kapitał z aktualizacji wyceny. Jeżeli kwota uprzednio ujętych zwyżek jest niewystarczająca na pokrycie utraty wartości, różnicę odnosi się do rachunku zysków i strat.

W przypadku instrumentów dłużnych przychody odsetkowe oraz dyskonto lub premia rozliczane w czasie z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Przychody z tytułu odsetek”. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych są wykazywane w rachunku zysków i strat w momencie ustanowienia prawa do otrzymania płatności.

Jeśli nie można ustalić wartości godziwej, to wówczas aktywa są ujmowane według kosztu nabycia z uwzględnieniem utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

g) Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania finansowe inne niż wycenianie w wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Jeżeli dla zobowiązania finansowego nie można ustalić harmonogramu przepływów pieniężnych, a więc także rzetelnie ustalić efektywnej stopy procentowej, zobowiązanie to wycenia się według kwoty wymaganej zapłaty.

h) Gwarancje finansowe

Zgodnie z MSR 39 gwarancje finansowe to takie umowy, które zobowiązują Grupę, jako ich wystawcę, do dokonania określonych płatności rekompensujących posiadaczowi stratę, jaką poniesie z powodu niedokonania przez określonego dłużnika płatności w przypadającym terminie zgodnie z warunkami instrumentu dłużnego. Umowy gwarancji finansowych w momencie ich początkowego ujęcia wyceniane są w wartości godziwej skorygowanej o koszty transakcji, które można bezpośrednio przyporządkować czynności wystawienia gwarancji. W terminie późniejszym zobowiązania te są ujmowane według wyższej z dwóch wartości: najlepszego szacunku wydatków koniecznych do uregulowania bieżących zobowiązań na dzień bilansowy oraz wartości ujętej pierwotnie pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne ujęte zgodnie z MSR 18.

(iii) Przekwalifikowanie aktywów finansowych

Grupa może przekwalifikować niebędący instrumentem pochodnym składnik aktywów z kategorii utrzymywanych do obrotu do kategorii pożyczek i należności, jeżeli nie jest już dłużej utrzymywany w celu sprzedaży lub odkupienia w niedalekiej przyszłości. Aby składnik aktywów finansowych mógł być przekwalifikowany, musi spełniać warunki wynikające z definicji pożyczek i należności oraz Grupa musi mieć intencję i możliwość utrzymywania składnika aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do upływu terminu wymagalności.

Przekwalifikowane aktywa finansowe ujmowane są w wartości godziwej na moment reklasyfikacji. W przypadku przekwalifikowania z kategorii utrzymywanych do obrotu, wszelkie zyski i straty ujęte już w wyniku finansowym, nie ulegają odwróceniu. Wartość godziwa składnika aktywów w momencie przekwalifikowania staje się nowym zamortyzowanym kosztem.

W przypadku aktywów finansowych przekwalifikowanych z kategorii dostępnych do sprzedaży do kategorii aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności lub kategorii pożyczek i należności (o ile aktywa te spełniają kryteria klasyfikacji

do powyższej kategorii), wszelkie zyski i straty związane z takim składnikiem aktywów, które poprzednio odniesiono na kapitał własny, ujmuje się w następujący sposób:

- w przypadku składnika aktywów z określonym terminem wymagalności, zyski lub straty ujęte w kapitałach własnych do dnia przekwalifikowania amortyzuje się i ujmuje w rachunku zysków i strat przez okres pozostały do terminu wymagalności przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej,
- w przypadku składnika aktywów o nieokreślonym terminie wymagalności, zyski i straty pozostają w kapitale własnym do momentu sprzedaży lub wyzbycia się go w inny sposób, kiedy to ujmuje się je w rachunku zysków i strat.

Grupa nie dokonywała reklasyfikacji żadnych instrumentów finansowych do kategorii wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy po ich początkowym ujęciu.

(2) Wyłączenie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

(i) Aktywa finansowe

Grupa wyłącza składnik aktywów finansowych (lub część składnika aktywów finansowych, lub część grupy podobnych aktywów finansowych) ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy:

- wygasły prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych;
- Grupa przeniosła prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązań się do przekazania otrzymanych środków pieniężnych bez zbędnej zwłoki stronie trzeciej na zasadzie pośredniczenia w transakcji i:
 - (a) przeniosła zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów, lub
 - (b) nie przeniosła ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ale przeniosła kontrolę nad składnikiem aktywów finansowych.

W przypadku, gdy Grupa przeniosła swoje prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów lub zobowiązań się do pośredniczenia w transakcji, ale nie przeniosła ani nie zachowała zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów, ani też wyżej wymienione przeniesienie nie spowodowało przeniesienia kontroli nad składnikiem aktywów, wówczas ten składnik aktywów jest ujmowany w stopniu, w jakim Grupa utrzymuje zaangażowanie w składnik aktywów.

Zaangażowanie w składnik aktywów, które przyjmuje formę gwarancji, jest wyceniane według niższej z dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej składnika aktywów oraz maksymalnej kwoty, którą Grupa może być zobowiązana zapłacić za ten składnik aktywów.

(ii) Zobowiązania finansowe

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Zastąpienie dotychczasowego instrumentu dłużnego przez instrument o zasadniczo różnych warunkach dokonywane pomiędzy tymi samymi podmiotami Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego zobowiązania finansowego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Podobnie znaczące modyfikacje warunków umowy dotyczącej istniejącego zobowiązania finansowego Grupa ujmuje jako wygaśnięcie pierwotnego i ujęcie nowego zobowiązania finansowego. Powstającą z tytułu zamiany różnicę odnośnych wartości bilansowych wykazuje się w rachunku zysków i strat.

(3) Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/odsprzedaży oraz umowy pożyczek papierów wartościowych

Papiery wartościowe sprzedane z udzielonym przyrzeczeniem odkupu (transakcje typu repo, sell buy back) nie są wyłączone z bilansu pod warunkiem zachowania przez Grupę zasadniczo całości ryzyk i korzyści wynikających z danego aktywa. Zobowiązania wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec banków lub wobec klientów.

W przypadku transakcji zakupu papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odsprzedaży (reverse repo, buy sell back), w przypadku których kontrahent zachowuje zasadniczo całość ryzyk i korzyści dotyczących papierów wartościowych, należności z tytułu zawartych transakcji ujmowane są jako należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu.

Transakcje sprzedaży papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu i zakupu papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odsprzedaży wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji sprzedaży z udzielonym przyrzeczeniem odkupu podlegają wycenie według zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych.

Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

W przypadku sprzedaży papierów wartościowych zakupionych z udzielonym przyrzeczeniem odsprzedaży zobowiązanie odzwierciedlające obowiązek ich zwrotu jest ujmowane w zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, jak i na 31 grudnia 2010 roku nie wystąpiły należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu oraz zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu.

(4) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa stanowi kwotę, za jaką na warunkach rynkowych składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie zaspokojone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi, lecz niepowiązаныmi stronami transakcji.

Wartość godziwa instrumentów finansowych notowanych na aktywnym zorganizowanym rynku finansowym jest ustalana poprzez odniesienie do bieżącej ceny kupna – dla składnika aktywów, lub bieżącej ceny sprzedaży – dla zaciągniętego zobowiązania.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek jest ustalana przy zastosowaniu różnych technik wyceny np. oszacowania ceny instrumentu finansowego, na podstawie publicznie ogłoszonej, notowanej w aktywnym obrocie regulowanym ceny nie różniącego się istotnie, podobnego instrumentu finansowego albo cen składników złożonego instrumentu finansowego lub oszacowania ceny instrumentu finansowego za pomocą metod estymacji powszechnie uznanych za poprawne.

(5) Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Do obiektywnych dowodów utraty wartości należą np. znaczące trudności finansowe dłużnika, niespłacenie lub zaleganie ze spłaceniem odsetek lub nominału, wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika, obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Przesłanki utraty wartości podzielone są na dwie grupy:

- 1) ilościowe: opóźnienie w spłacie raty kapitałowej lub odsetkowej przekracza 90 dni,
- 2) jakościowe:
 - a) kryteria twarde (obowiązkowe):
 - wypowiedzenie umowy kredytowej bądź upadłość kredytobiorcy, jego likwidacja lub wszczęte postępowanie naprawcze wobec dłużnika,
 - restrukturyzacja zadłużenia poprzez zawarcie aneksu (np. dotyczącego wydłużenia okresu kredytowania, zmiany harmonogramu płatności, znaczącej zmiany zabezpieczeń itp.), który w innym przypadku nie zostałby zawarty,
 - umorzenie części kredytu, układ, ugoda,
 - b) kryteria miękkie, czynniki podlegające ocenie eksperckiej analityka dokonującego oceny:
 - opóźnienia lub brak spłat rat kapitałowych lub odsetkowych nie przekraczające 90 dni,
 - niekorzystne zmiany sytuacji finansowej kredytobiorcy,
 - negatywne zmiany czynników makroekonomicznych, które mają wpływ na branżę, w której działa kredytobiorca,
 - negatywne zmiany w wewnętrznej strukturze organizacyjnej czy strukturze kierownictwa,
 - utrata rynków zbytu lub znaczących klientów,
 - zmiana przepisów prawa mających negatywny wpływ na funkcjonowanie kredytobiorcy,
 - znaczący spadek cen rynkowych zabezpieczeń ekspozycji,
 - przegrana istotna sprawa sporna mogąca spowodować istotne straty,
 - niedostarczenie przez kredytobiorcę dokumentów dotyczących jego sytuacji ekonomiczno-finansowej,

- inne, o ile mogą wpłynąć na przewidywane przepływy pieniężne.

(i) Należności od innych banków oraz kredyty i pożyczki udzielone klientom

W przypadku należności od innych banków oraz kredytów i pożyczek udzielonych klientom wycenianych według zamortyzowanego kosztu, w pierwszej kolejności Grupa rozważa, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości pojedynczych składników aktywów finansowych, które indywidualnie są znaczące, a także łącznie w przypadku aktywów finansowych, które indywidualnie nie są znaczące. W przypadku stwierdzenia, że nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący, czy też nie, składnik ten jest włączany do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie oceniany pod względem utraty wartości. Aktywa oceniane indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Grupa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Jeżeli istnieją dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat kredytowych). Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez zastosowanie rachunku rezerw i kwota straty ujmowana jest w rachunku zysków i strat. W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości. Kredyty wraz z dotyczącymi ich odpisami z tytułu utraty wartości są spisywane w momencie, gdy brak jest realnych perspektyw przyszłych odzysków oraz wszystkie zabezpieczenia zostały zrealizowane i przeniesione na rzecz Grupy. Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zwiększyła się bądź zmniejszyła z powodu zdarzenia, które miało miejsce po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu zwiększa się bądź zmniejsza poprzez skorygowanie rachunku rezerw.

Wartość bieżąca oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych jest ustalana przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla danego instrumentu finansowego. Jeżeli pożyczka bądź należność mają przypisaną zmienną stopę procentową, to stopa dyskontowa dla wyceny utraty wartości, jest bieżącą efektywną stopą procentową. Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym zastawem składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe grupowane są według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy, np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego lub procesu oceniania według przyjętej skali, z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, obszaru geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych, tak aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie. Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Metodologia i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych są regularnie przeglądane w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Należności z tytułu kredytów preferencyjnych udzielonych w ramach rządowego programu "Rodzina na swoim" (w przypadku których preferencyjność polega na tym, iż część należnych Bankowi odsetek, w okresie pierwszych ośmiu lat spłaty pokrywana jest przez Skarb Państwa – dopłaty do oprocentowania realizowane są przez Bank Gospodarstwa Krajowego) rozpoznawane są w momencie udzielenia kredytu w wysokości wypłaconych środków, a należności od Banku Gospodarstwa Krajowego są ujmowane w momencie wymagalności części odsetkowej raty, po spełnieniu przez kredytobiorcę warunku zapłaty części kapitałowej rat. Przychody odsetkowe z tytułu powyższych kredytów otrzymywane od klientów oraz od Banku Gospodarstwa Krajowego prezentowane są łącznie jako przychody odsetkowe od kredytów na nieruchomości od osób fizycznych.

(ii) Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

W przypadku aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności na każdy dzień bilansowy Grupa indywidualnie ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych. Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości, to kwota odpisu aktualizującego równa się

różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się, a kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości zmniejszyła się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się. Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

(iii) Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

W przypadku aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

W przypadku inwestycji kapitałowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, do obiektywnych dowodów utraty wartości zalicza się znaczący bądź utrzymujący się spadek wartości godziwej składnika aktywów finansowych poniżej kosztu.

Jeżeli nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych, to skumulowane straty – będące różnicą pomiędzy kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszone o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w rachunku zysków i strat – wyksięgowuje się z kapitału własnego i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

Strat z tytułu utraty wartości inwestycji kapitałowych nie poddaje się odwróceniu przez rachunek zysków i strat; wzrost ich wartości godziwej po ujęciu straty z tytułu utraty wartości ujmowany jest bezpośrednio w innych całkowitych dochodach.

W przypadku instrumentów dłużnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, ocena czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych odbywa się na takich samych zasadach, jak w przypadku aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu.

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są ujmowane przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości w rachunku zysków i strat, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości”.

(iv) Aktywa finansowe wyceniane według kosztu

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

(6) Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Aktywa finansowe kompensuje się ze zobowiązaniami finansowymi, ujmując kwotę netto w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w przypadku, gdy istnieje obowiązująca aktualnie prawna możliwość kompensowania ze sobą ujętych kwot i istnieje zamiar dokonania rozliczenia netto lub jednoczesnego zrealizowania aktywów i uregulowania zobowiązań.

(7) Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na środki pieniężne oraz ekwiwalenty środków pieniężnych składają się gotówka w kasie oraz na rachunku nostro w Narodowym Banku Polskim, a także należności od banków w rachunku bieżącym oraz inne środki pieniężne o terminie wymagalności do 3 miesięcy, wykazywane według wartości nominalnej oraz aktywa finansowe o dużej płynności, tzw. krótkoterminowe (za taki okres można przyjąć okres trzymiesięczny lub krótszy, licząc od daty nabycia).

(8) Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazywane są według ceny nabycia/kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia powiększoną o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdanego do użytkowania. W skład kosztu wchodzi również koszt wymiany części składowych maszyn i urządzeń w momencie poniesienia, jeśli spełnione są kryteria rozpoznania. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do użytkowania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia. Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzacja innych rzeczowych aktywów trwałych jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika aktywów, wynoszący:

Typ	Okres
Budynki i budowle	25, 40 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	5 – 20 lat
Urządzenia biurowe	5 – 20 lat
Środki transportu	5 lat
Komputery	3 – 10 lat
Inwestycje w obcych środkach trwałych	3,5 – 10 lat (ale nie dłużej niż okres umowy najmu)

Wartość końcową, okres użytkowania oraz metodę amortyzacji składników aktywów weryfikuje się raz w roku, i w razie konieczności – koryguje z efektem od początku następnego roku obrotowego.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta z bilansu po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów z bilansu (obliczone jako różnica pomiędzy ewentualnymi wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danej pozycji) są ujmowane w zysku lub stracie okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do użytkowania.

(9) Wartości niematerialne

Wartości niematerialne nabyte w oddzielnej transakcji początkowo wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu wartości niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Nakłady poniesione na wartości niematerialne wytworzone we własnym zakresie, z wyjątkiem aktywowanych nakładów poniesionych na prace rozwojowe, nie są aktywowane i ujmują się je w kosztach okresu, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne o określonym okresie użytkowania są amortyzowane przez okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości. Okres i metoda amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania są weryfikowane raz w roku. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania przyszłych korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są ujmowane poprzez zmianę odpowiednio okresu lub stawki amortyzacji i traktowane jak zmiany wartości szacunkowych, z efektem od początku następnego roku obrotowego. Odpis amortyzacyjny składników wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania ujmują się w rachunku zysków i strat w „Ogólnych kosztach administracyjnych”.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia wartości niematerialnych ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy wpływami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w momencie usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Amortyzację wartości niematerialnych nalicza się metodą liniową w celu rozłożenia ich wartości początkowej przez okresy ich użytkowania, które dla licencji wynoszą 50% (2 lata), w uzasadnionych przypadkach przy uwzględnieniu przewidywanego okresu użyteczności 3 – 20 lat.

(10) Leasing – Grupa jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty

finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar rachunku zysków i strat. Środki trwale użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania środka trwałego lub okres leasingu.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty w skonsolidowanym rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

(11) Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Grupa raz do roku ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś z aktywów. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów odpowiada wartości godziwej tego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne (OWŚP) pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa. Wartość tę ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba, że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez pozostałe aktywa lub grupy aktywów. Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów lub OWŚP jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej. Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów.

Do określania wartości godziwej, pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, używany jest odpowiedni model wyceny. Obliczenia te są potwierdzone przez wyceny dokonane na podstawie innych źródeł lub inne dostępne wyznaczniki wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów dotyczących działalności kontynuowanej są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z tytułu odpisów aktualizujących wartość aktywów z tytułu utraty wartości”, z wyłączeniem aktywów wcześniej przeszacowanych, w przypadku których przeszacowanie zostało odniesione na kapitał. Wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest także ujmowany w kapitałach do wartości wcześniejszych przeszacowań.

Dla aktywów, na końcu każdego okresu obrachunkowego dokonuje się oceny, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że wcześniej ujęte odpisy z tytułu utraty wartości są nadal zasadne i czy nie powinny zostać pomniejszone. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów bądź ośrodków wypracowujących wpływy pieniężne. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej.

Podwyższona kwota nie powinna przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmuje się niezwłocznie w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, chyba że dany składnik aktywów wykazywany jest w wartości przeszacowanej, w którym to przypadku odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości traktuje się jako zwiększenie kapitału z aktualizacji wyceny.

Powyższe kryteria mają także zastosowanie w ocenie, czy nastąpiła utrata wartości niematerialnych. Test ten przeprowadza się albo dla poszczególnych aktywów, albo dla ośrodków wypracowujących środki pieniężne oraz gdy okoliczności wskazują, że mogła wystąpić utrata wartości.

(12) Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania.

Jeżeli Grupa spodziewa się, że wydatki objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wtedy, gdy jest rzeczą praktycznie pewną, że

zwrot ten rzeczywiście nastąpi. Koszty dotyczące danej rezerwy są wykazywane w rachunku zysków i strat po pomniejszeniu o wszelkie zwroty.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest dyskontowana, przy zastosowaniu bieżącej stopy dyskontowej nieuwzględniającej podatku, odzwierciedlającej ewentualne ryzyko związane z danym zobowiązaniem. Jeżeli kwota rezerwy została zdyskontowana, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako pozostałe koszty operacyjne.

(13) Rozliczenia międzyokresowe

(i) Pozostałe aktywa

Na pozycję „Pozostałe aktywa” składają się głównie: koszty do rozliczenia w czasie, przychody do otrzymania, zaliczki, rozliczenia kart płatniczych, zapasy związane z działalnością uboczną Grupy oraz należności od różnych kontrahentów.

Należności od kontrahentów ujmuje się w wartości godziwej powiększonej o koszty transakcji (jeżeli występują) zgodnie z MSR 39. Nabyte lub powstałe zapasy rzeczowych składników aktywów obrotowych ujmuje się w księgach rachunkowych według cen nabycia lub kosztów wytworzenia na dzień ich nabycia lub powstania.

Wartość należności aktualizuje się, uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty, poprzez dokonanie odpisu aktualizującego, który zalicza się do pozostałych kosztów operacyjnych.

(ii) Pozostałe zobowiązania

Składnikami innych zobowiązań są między innymi: rezerwy na koszty rzeczowe wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy przez kontrahentów, które zostaną rozliczone w następnych okresach sprawozdawczych, zobowiązania wobec pracowników z tytułu niewykorzystanych urlopów, premii uznaniowych, zaliczki otrzymane oraz pozostałe zobowiązania od kontrahentów, na które Grupa nie otrzymała jeszcze faktury, rozrachunki międzybankowe, rozliczenia publiczno-prawne oraz rozliczenia z Poczta Polska z tytułu obsługi zastępczej.

(14) Pozostałe składniki skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

(i) Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży klasyfikowane są aktywa trwałe w przypadku, gdy ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia.

Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku, gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży nie są dłużej spełniane, Grupa zaprzestaje klasyfikacji tego składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży oraz dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów.

W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub nie wchodzi już w skład grupy przeznaczonej do sprzedaży) w kwocie niższej z:

- jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży,
- jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o braku jego sprzedaży.

W latach 2010-2011 Grupa nie posiadała aktywów zakwalifikowanych jako aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży.

(15) Ujmowanie przychodów

(i) Wynik z tytułu odsetek

W przypadku wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz oprocentowanych aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, przychody i koszty odsetkowe ujmowane są z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe

pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego, jednakże nie uwzględnia potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów. W przypadku, gdy Grupa zmienia oszacowania płatności udzielonych lub otrzymanych, koryguje wartość bilansową składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Korekta jest wyliczana z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego i ujmowana jest w jako przychód lub koszt odsetkowy w skonsolidowanym rachunku zysków i strat.

Przychody odsetkowe od dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczonych do obrotu bądź desygnowanych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy na moment początkowego ujęcia są ujmowane w przychodach z tytułu odsetek.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje (otrzymane lub należne) ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej z tytułu: kredytów z harmonogramami spłat, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, przeznaczonych do obrotu oraz instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy na moment początkowego ujęcia.

W przypadku aktywów finansowych lub grupy podobnych aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe naliczane są od wartości bieżącej należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

W kolejnych okresach sprawozdawczych Grupa dokonuje oceny możliwości naliczenia przychodów odsetkowych od kredytów z utratą wartości i jest to elementem procesu szacowania odpisów aktualizujących należności kredytowe.

(ii) Wynik z tytułu prowizji i opłat

Opłaty i prowizje za czynności niezwiązane z wewnętrzną stopą zwrotu kredytów, pożyczek i innych należności, które nie są rozliczane metodą efektywnej stopy procentowej, tylko są rozkładane w czasie metodą liniową lub rozpoznawane jednorazowo, są ujmowane w pozycji „Wynik z tytułu opłat i prowizji”. Do przychodów rozliczanych w czasie metodą liniową zaliczane są głównie prowizje od kredytów w rachunku bieżącym. Do przychodów prowizyjnych zaliczanych jednorazowo należą np. prowizje za aneks niezmienny harmonogramu, za wydanie zaświadczenia o kredycie, za sporządzenie odpisu umowy oraz inne opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę.

Jednorazowo ujmowane jest również wynagrodzenie otrzymywane od zakładów ubezpieczeniowych z tytułu pośrednictwa sprzedaży produktów ubezpieczeniowych niezwiązanych bezpośrednio z ryzykiem kredytowym (ubezpieczenie na życie, ubezpieczeniem z tytułu utraty pracy) oraz za wykonanie czynności doprowadzających do sprzedaży ubezpieczenia. Dodatkowo prowizje za dokonanie istotnej czynności polegającej na pośrednictwie w sprzedaży polis ubezpieczeniowych Bank w momencie początkowego ujęcia należności kredytowych, ujmuje w rachunku zysków i strat wartość godziwą świadczonej usługi sprzedaży polisy ubezpieczeniowej. Pozostała część opłat z tytułu ubezpieczenia Bank rozlicza w czasie jako integralną część efektywnej stopy procentowej i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych.

(iii) Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w rachunku zysków i strat Grupy w dniu ustalenia praw do ich otrzymania.

(iv) Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

Pozycja „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany” uwzględnia wszystkie zyski i straty wynikające ze zbycia oraz ze zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niewyznaczonych jako efektywne instrumenty zabezpieczające, aktywów i zobowiązań finansowych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu oraz instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy na moment początkowego ujęcia.

Pozycja ta obejmuje również wynik z pozycji wymiany, tj. dodatnie i ujemne różnice kursowe zarówno zrealizowane, jak niezrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i zobowiązań walutowych według obowiązującego na dzień bilansowy średniego kursu NBP.

(v) Wynik na działalności inwestycyjnej

Wynik na działalności inwestycyjnej zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia aktywów finansowych zaklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności.

(vi) Pozostałe przychody i koszty operacyjne

W pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych wykazywane są pozycje niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością operacyjną.

Na pozostałe przychody operacyjne składają się w szczególności zyski z tytułu sprzedaży środków trwałych, otrzymane odszkodowania oraz kary, przychody z odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych, nieściągalnych, spłaty kosztów windykacji, rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania oraz przychody uboczne Grupy. Natomiast na pozostałe koszty operacyjne składają się głównie straty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych, koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien, koszty z tytułu spisanych należności, odpisy na należności od dłużników różnych i inne koszty operacyjne.

(16) Podatki

(i) Podatek bieżący

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (w przypadku należności – podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą; w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

(ii) Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, odroczony podatek dochodowy jest obliczany metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem przypadku, gdy:

- rezerwa na odroczony podatek dochodowy powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub innego składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać wyżej wymienione różnice, ulgi i straty, z wyjątkiem przypadku, gdy:

- aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęty składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlega ponownej ocenie na każdy dzień bilansowy i jest ujmowany do wysokości odzwierciedlającej prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodów do opodatkowania, które pozwolą na zrealizowanie tego składnika aktywów.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które na dzień bilansowy prawnie już obowiązywały lub proces legislacyjny ich zatwierdzenia był w zasadzie zakończony.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą jest ujmowany poza zyskiem lub stratą;

w innych całkowitych dochodach dotyczący pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat aktywów z zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowy ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

(17) Kapitały własne

Kapitał akcyjny wykazywany jest w wysokości zgodnej ze statutem Banku oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Pozostałe kapitały własne wykazuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej z uwzględnieniem ich podziału na rodzaje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i z postanowieniami statutu Banku. Tworzą je:

- kapitał zapasowy, który jest tworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich ceną nominalną, z obowiązkowego 8% odpisu z zysku netto i z przeniesienia kapitału z aktualizacji wyceny,
- kapitał rezerwowany tworzony zgodnie z Prawem Bankowym i statutem Banku z podziału zysku netto,
- wynik netto za okres bieżący oraz niepodzielony zysk lub niepokrytą stratę z okresów poprzednich (prezentowane łącznie w pozycji „Zyski zatrzymane/Niepokryte straty”),
- kapitał z aktualizacji wyceny.

(i) Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostałyby zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, ale nie wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji zobowiązania z tytułu dywidendy w ramach „Pozostałych zobowiązań”.

(18) Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Grupa nie prezentuje rozwodnionego zysku/ straty na akcję, ponieważ nie występują rozwadniające potencjalne akcje zwykłe.

(19) Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz. U. nr 70 z 1996 roku, poz. 335 z późniejszymi zmianami) Grupa tworzy ZFŚS. Celem Funduszu jest finansowanie działalności socjalnej na rzecz pracowników. Zobowiązania Funduszu stanowią zakumulowane odpisy dokonane przez Bank i spółki Grupy na rzecz ZFŚS pomniejszone o bezzwrotne wydatki z ZFŚS.

W Grupie nie występuje majątek socjalny, całość zobowiązań z tytułu ZFŚS wyrażona jest w środkach pieniężnych zgromadzonych na wyodrębnionym rachunku bankowym.

Na potrzeby prezentacji w niniejszym sprawozdaniu Grupa dokonała kompensaty aktywów i zobowiązań ZFŚS ze względu na fakt, że nie stanowią one aktywów Grupy.

(20) Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane w polskich złotych. Jest to waluta funkcjonalna Grupy. Jest to również waluta podstawowego środowiska gospodarczego, w którym działa Grupa.

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na polskie złote przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez NBP. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w skonsolidowanym rachunku zysków i strat. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej są przeliczane po kursie z dnia dokonania wyceny do wartości godziwej.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

<u>31 grudnia 2011</u>	<u>31 grudnia 2010</u>
1 USD = 3,4174 zł	1 USD = 2,9641 zł
1 EUR = 4,4168 zł	1 EUR = 3,9603 zł
1 CAD = 3,3440 zł	1 CAD = 2,9691 zł
1 CHF = 3,6333 zł	1 CHF = 3,1639 zł
1 GBP = 5,2691 zł	1 GBP = 4,5938 zł
1 DKK = 0,5941 zł	1 DKK = 0,5313 zł
1 SEK = 0,4950 zł	1 SEK = 0,4415 zł

(21) Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

6. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych

Zgodnie z intencją MSSF 8 prezentacja informacji o segmentach jest dokonana w oparciu o strukturę raportowania używaną dla celów wewnętrznych.

Kryterium wydzielenia segmentu stanowi sposób, w jaki prowadzona jest działalność oraz rodzaj i zakres informacji wykorzystywanych przez zarządzających w danej jednostce.

Dla celów zarządczych działalność Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. została podzielona na części w oparciu o sprzedawane produkty, świadczone usługi oraz odbiorców. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: detaliczny, korporacyjny oraz rozliczeń i skarbu. Operacje skoncentrowane są na rynku polskim – podstawową bazę klientów stanowią krajowe osoby fizyczne i podmioty gospodarcze. Wynik i pozycje bilansu Centrum Operacyjnego Sp. z o.o. oraz Spółki Dystrybucyjnej Banku Pocztowego Sp. z o.o. nie są alokowane na segmenty.

Segment detaliczny Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. w 2011 roku

Segment detaliczny w ujęciu zarządczym obejmuje ofertę skierowaną do osób fizycznych. Oferta zawiera szeroki wachlarz produktów depozytowych, kredytowych, ubezpieczeniowych i funduszy inwestycyjnych. Oferta kierowana jest za pomocą tradycyjnych kanałów dystrybucji poprzez ogólnopolską sieć placówek (w tym sieć Poczty Polskiej), bankowość internetową Poczty24, bankowość mobilną Poczty SMS i Call Centre.

Segment korporacyjny Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. w 2011 roku

Segment przedsiębiorstw w ujęciu zarządczym obejmuje wynik na działalności uzyskany z tytułu obsługi podmiotów gospodarczych będących osobami prawnymi, osobami fizycznymi oraz jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej, jeżeli na podstawie właściwych przepisów prowadzą działalność gospodarczą oraz jednostek budżetowych szczebla centralnego i samorządowego.

Produkty kredytowe, depozytowe oraz usługi rozliczeniowe zostały wzbogacone o atrakcyjną cenowo ofertę produktową mającą na celu ułatwienie przedsiębiorcom efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi. Produkty są oferowane poprzez sieć własną Grupy w Regionach Sprzedaży, sieć Poczty Polskiej oraz pośredników finansowych.

Segment rozliczeń i skarbu Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. w 2011 roku

Segment rozliczeń i skarbu w ujęciu zarządczym obejmuje wynik działalności prowadzonej w zakresie usług rozliczeniowych oraz działalności skarbowej w zakresie księgi handlowej. Najważniejsze usługi rozliczeniowe stanowią: obsługa dokumentów wpłat na rzecz ZUS i Urzędów Skarbowych, bezgotówkowe przekazywanie świadczeń ZUS świadczeniobiorcom oraz włączanie do rozliczeń międzybankowych wpłat gotówkowych. Obszar Skarbu dokonuje transakcji na rynku międzybankowym, lokuje nadwyżkę środków w instrumentach rynkowych lub pozyskuje środki dla Grupy. W transakcjach wewnętrznych odkupuje po stawce transferowej od segmentów operacyjnych pozyskane przez nie środki klientów i sprzedaje im fundusze na działalność kredytową.

Pozycje niezaalokowane oraz korekty i wyłączenia

„Wielkości niezaalokowane” obejmują przychody i koszty nieprzyporządkowane do powyższych segmentów. Pozycja

obejmuje pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz podatek dochodowy.

Kolumna „Korekty i wyłączenia” obejmuje odmienne przyporządkowanie prowizji rozliczanych wg ESP, które w ujęciu zarządczym są uwzględnione w wyniku prowizyjnym i wyłączone z wyniku odsetkowego.

Aktywa ujęte w kolumnie „Korekty i wyłączenia” obejmują odsetki memoriałowe oraz odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości od kredytów i pożyczek klientów. W pasywach są natomiast prezentowane odsetki naliczone memoriałowo.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej, które w pewnym zakresie są mierzone inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w sprawozdaniu finansowym. Pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie jest stosowana ich alokacja do segmentów.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów jest sporządzana zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, oprócz różnic opisanych poniżej. Główne różnice w porównaniu do sprawozdania finansowego to odmienne przyporządkowanie prowizji rozliczanych wg ESP. W ujęciu zarządczym prowizje te są ujęte w wyniku prowizyjnym i wyłączone z wyniku odsetkowego.

Przychody odsetkowe z tytułu sprzedaży klientom zewnętrznym w segmencie detalicznym i korporacyjnym stanowią odsetki uzyskane od kredytów i pożyczek klientów Grupy. Przychody odsetkowe z tytułu sprzedaży innym segmentom w segmencie detalicznym i korporacyjnym stanowią przychody ze sprzedaży, po stawkach transferowych, w transakcjach wewnętrznych ze Skarbem depozytów pozyskanych od klientów oraz alokowane zarządcze przychody odsetkowe Skarbu na księdze bankowej.

Koszty odsetkowe płacone klientom zewnętrznym w segmencie detalicznym i korporacyjnym stanowią koszty zapłacone klientom za zdeponowane środki. Koszty odsetkowe płacone innym segmentom w segmencie detalicznym i korporacyjnym stanowią koszty płacone Skarbowi z tytułu finansowania ich działalności kredytowej.

Wynik z tytułu odsetek stanowi różnicę pomiędzy przychodami a kosztami odsetkowymi. Prowizje z tytułu produktów bankowych rozliczone wg ESP są ujęte w wyniku prowizyjnym i wyłączone z wyniku odsetkowego.

Wynik z tytułu prowizji zawiera wynik na przychodach i kosztach prowizji z tytułu prowadzenia rachunków, sprzedaży produktów depozytowych i kredytowych produktów ubezpieczeniowych oraz dokonywanych transakcji.

Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową stanowi wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany (w tym instrumenty pochodne) oraz wynik na działalności inwestycyjnej. Wynik na tych operacjach jest przypisany do obszaru rozliczeń i skarbu.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne obejmują m.in. wynik na sprzedaży i likwidacji majątku trwałego, sprzedaży wierzytelności bilansowych i pozabilansowych, na działalności windykacyjnej poza spłatami odsetek, prowizji i kapitału. Grupa nie dokonuje alokacji tej pozycji na poszczególne segmenty operacyjne.

Ogólne koszty administracyjne Grupy obejmują koszty wynagrodzeń oraz koszty administracyjne wraz z amortyzacją. Koszty są alokowane do linii biznesowych zgodnie z wprowadzoną w Banku metodologią. Bank dokonuje alokacji na linie biznesowe wszystkich kosztów łącznie z kosztami ogólnego Zarządu. Opracowana metodologia – na potrzeby rozliczenia z wyników segmentów operacyjnych – zakłada również alokację kosztów amortyzacji w celu ustalenia wyników linii biznesowych.

Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości obejmuje odpisy utworzone i rozwiązane w danym okresie.

Aktywa segmentu obejmują kredyty i pożyczki od klientów Grupy w wielkości nominalnej brutto (bez odsetek memoriałowych i pomniejszych z tytułu rezerw bilansowych). Kwoty sławiące różnice są prezentowane w kolumnie „Korekty i wyłączenia”.

Grupa nie alokuje: gotówki i środków zgromadzonych w Banku Centralnym, inwestycyjnych papierów wartościowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, należności z tytułu bieżącego podatku

dochodowego, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto oraz innych aktywów.

Zobowiązania segmentu stanowią depozyty bieżące, terminowe, zablokowane oraz z tytułu zabezpieczeń pieniężnych w wartości nominalnej bez odsetek. Zobowiązania obszaru skarbu obejmują zobowiązania terminowe wobec banków, zobowiązania z tytułu sprzedaży papierów wartościowych, wycenę pochodnych instrumentów finansowych, rezerwy, zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania.

Grupa nie dokonuje alokacji na segmenty aktywów i zobowiązań innych niż odpowiednio kredyty i pożyczki od klientów Grupy oraz depozyty bieżące, terminowe, zablokowane i z tytułu zabezpieczeń pieniężnych, tj. w szczególności obligacji skarbowych, innych aktywów, aktywa i rezerwy z tytułu podatku odroczonego, pozostałych zobowiązań.

Rok zakończony 31 grudnia 2011	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment rozliczeń i skarbu	Wielkości niezaalokowane	Korekty i wyłączenia	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu odsetek	134 201	44 980	0	240	14 261	193 682
- sprzedaż klientom zewnętrznym	102 419	6 151	0	240	84 872	193 682
- sprzedaż innym segmentom	31 782	38 829	0	0	(70 611)	0
Wynik z tytułu prowizji	13 096	22 540	34 106	262	(14 261)	55 743
Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową	0	0	9 048	0	0	9 048
Wynik na działalności bankowej	147 297	67 520	43 154	502	0	258 473
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	0	0	1 772	0	1 772
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(145 698)	(45 539)	(18 600)	0	0	(209 837)
- amortyzacja	(12 999)	(3 207)	(1 295)	0	0	(17 501)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(13 184)	307	0	0	0	(12 877)
Wynik na działalności operacyjnej	(11 585)	22 288	24 554	2 274	0	37 531
Zysk brutto	(11 585)	22 288	24 554	2 274	0	37 531
Podatek dochodowy	0	0	0	(7 976)	0	(7 976)
Zysk netto	(11 585)	22 288	24 554	(5 702)	0	29 555
Aktywa segmentu	2 666 192	1 104 818	0	1 536 419	(91 628)	5 215 801
Zobowiązania segmentu	3 146 470	1 514 906	0	531 035	23 390	5 215 801

*) Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany (w tym instrumenty pochodne) oraz wynik na działalności inwestycyjnej.

Rok zakończony 31 grudnia 2010	Segment detaliczny	Segment korporacyjny	Segment rozliczeń i skarbu	Wielkości niezaalokowane	Korekty i wyłączenia	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wynik z tytułu odsetek	95 900	40 467	0	97	13 448	149 912
- sprzedaż klientom zewnątrznym	59 821	6 716	0	97	83 278	149 912
- sprzedaż innym segmentom	36 079	33 751	0	0	(69 830)	0
Wynik z tytułu prowizji	4 949	26 568	38 616	(5)	(13 014)	57 114
Pozostałe przychody i koszty związane z działalnością bankową	0	0	14 573	0	(434)	14 139
Wynik na działalności bankowej	100 849	67 035	53 189	92	0	221 165
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	0	0	1 241	0	1 241
Ogólne koszty administracyjne, w tym:	(125 814)	(43 379)	(26 011)	0	0	(195 204)
- amortyzacja	(10 540)	(3 644)	(1 958)	0	0	(16 142)
Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości	(3 505)	(6 168)	0	0	0	(9 673)
Wynik na działalności operacyjnej	(28 470)	17 488	27 178	1 333	0	17 529
Zysk brutto	(28 470)	17 488	27 178	1 333	0	17 529
Podatek dochodowy	0	0	0	(3 117)	0	(3 117)
Zysk netto	(28 470)	17 488	27 178	(1 784)	0	14 412
Aktywa segmentu	1 668 350	916 273	0	1 667 774	(95 788)	4 156 609
Zobowiązania segmentu	1 949 332	1 808 272	0	397 485	1 520	4 156 609

*) Wynik na instrumentach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany (w tym instrumenty pochodne) oraz wynik na działalności inwestycyjnej.

Ujawnienia dotyczące kluczowych klientów

Przychody odsetkowe i prowizyjne uzyskiwane na kluczowym kliencie Grupy Kapitałowej Banku Poczтового S.A. są ujęte w segmentach: korporacyjnym oraz rozliczeń i skarbu. Przychody za 2011 rok wyniosły 69.677 tys. zł, a za 2010 rok 61.201 tys. zł.

7. Wynik z tytułu odsetek

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu należności od banków	16 142	12 654
Przychody z tytułu należności od klientów, w tym:	264 235	177 108
Od kredytów w rachunku bieżącym	8 888	6 719
Od kredytów i pożyczek terminowych	255 347	170 389
osoby fizyczne	199 533	129 364
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	36 333	25 864
instytucje samorządowe	19 481	15 161
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	59 276	61 722
dostępne do sprzedaży	37 061	49 378
utrzymywane do terminu zapadalności	22 215	12 344
Razem	339 653	251 484

Kwota przychodów odsetkowych od należności z rozpoznaną utratą wartości wyniosła 12.189 tys. zł za rok 2011 i 9.811 tys. zł za rok 2010. Kwota odsetek naliczonych od należności, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości ujęta w przychodach odsetkowych za rok 2011 wynosi 144 tys. zł, natomiast za rok 2010 wynosiła 128 tys. zł. Naliczone odsetki zostały uwzględnione w procesie szacowania odpisów z tytułu utraty wartości tych należności.

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu zobowiązań wobec banków	1 208	758
Koszty z tytułu zobowiązań wobec klientów, w tym:	141 169	100 814
Od rachunków bieżących	39 326	34 658
Od depozytów terminowych	101 843	66 156
osoby fizyczne	54 633	29 937
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	42 571	32 994
instytucje samorządowe	4 639	3 225
Koszty z tytułu emisji	1 954	0
Koszty z tytułu pożyczki podporządkowanej	1 640	0
Razem	145 971	101 572

8. Wynik z tytułu prowizji i opłat

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Przychody z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:		
udzielonych kredytów i pożyczek	1 431	1 187
operacji rozliczeniowych oraz operacji gotówkowych	53 913	58 734
zobowiązań gwarancyjnych	211	85
kart płatniczych i kredytowych	11 113	8 626
obsługi rachunków bankowych	5 325	6 769
sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	8 635	2 234
obsługi Funduszy Inwestycyjnych	330	392
pozostałe	3 351	2 654
Razem	84 309	80 681

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu prowizji i opłat, w tym z tytułu:		
obsługi rachunków bieżących i lokat terminowych	15 645	10 120
obsługi kart płatniczych, wypłat w bankomatach i POS-ach	4 093	6 367
obsługi kasowej świadczonej na rzecz Banku	4 820	4 513
sprzedaży produktów bankowych	1 194	1 272
pozostałych usług	2 814	1 295
Razem	28 566	23 567

9. Przychody z tytułu dywidend

Grupa za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku, jak i za rok zakończony 31 grudnia 2010 roku nie uzyskała przychodów z tytułu dywidend.

10. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy oraz wynik z pozycji wymiany

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Wynik na instrumentach pochodnych	(30)	(47)
Wynik z operacji papierami wartościowymi przeznaczonymi do obrotu	(16)	0
Wynik z pozycji wymiany	3 492	3 343
Razem	3 446	3 296

11. Wynik na działalności inwestycyjnej

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:		
instrumenty dłużne - sprzedaż	5 602	10 843
Razem	5 602	10 843

12. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Z tytułu sprzedaży, likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	118	454
Otrzymane odszkodowania, kary, grzywny	15	17
Z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	313	332
Inne z tytułu:	4 914	4 569
rozwiązania rezerw na przyszłe zobowiązania	729	248
nadpłat należności	48	59
rozwiązania odpisów na należności od przychodów do otrzymania i od dłużników różnych	89	562
spłat kosztów windykacji należności, komorniczych i sądowych	2 931	2 765
z tytułu sprzedaży wierzytelności bilansowych	800	692
zwrot nadpłaconej składki do KNF	228	84
pozostałe	89	159
Przychody uboczne Grupy	1 931	1 329
przychody ze sprzedaży towarów i usług	1 092	1 152
inne przychody uboczne	839	177
Razem	7 291	6 701

13. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Koszty z tytułu sprzedaży, likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	442	186
Koszty z tytułu odszkodowań, kar, grzywien	20	32
Koszty z tytułu przekazania darowizn	262	224
Koszty z tytułu rezerw na przyszłe zobowiązania	275	456
Koszty z tytułu windykacji należności	2 665	1 883
Koszty z tytułu odpisów na należności oraz koszty spisania należności	1 629	1 467
Koszty z tytułu wykonania umowy ubezpieczenia - zwrot części składki z lat ubiegłych	163	360
Pozostałe	63	852
Razem	5 519	5 460

Grupa utworzyła odpisy aktualizujące na należności od dłużników różnych, na zapasy oraz na przychody do otrzymania (przeterminowane należności prowizyjne), uwzględniając prawdopodobieństwo ich zapłaty i okres przeterminowania tych należności.

14. Ogólne koszty administracyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Świadczenia pracownicze	97 415	86 734
Wynagrodzenia	83 348	74 451
Narzuć na wynagrodzenia	12 382	10 871
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 685	1 412
Koszty rzeczowe	94 922	92 328
Inne świadczenia na rzecz pracowników	4 338	4 696
Materiały	3 555	3 240
Koszty usług obcych, w tym:	46 446	47 886
- Koszty usług telekomunikacyjnych	10 008	9 878
- Koszty usług związanych z rozliczeniami bankowymi	8 872	9 167
- Koszty usług transportowych	3 530	4 186
- Koszty remontów i napraw	1 682	1 514
- Koszty doradztwa i audytu, obsługi prawnej	2 266	2 478
- Koszty serwisu oprogramowania, usług informatycznych	11 524	12 327
- Koszty outsourcingu czynności back-officowych	1 197	1 299
- Koszty usług komunalnych, ochrona i monitoring	4 560	4 416
- Pozostałe	2 807	2 621
Koszty ubezpieczeń, czynszów dzierżawy	17 566	15 448
Koszty promocji i reklamy	15 917	15 569
Pozostałe koszty rzeczowe	2 032	926
Podatki i opłaty	3 077	3 873
Koszty ponoszone na rzecz Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	1 991	690
Amortyzacja, w tym :	17 500	16 142
- Amortyzacja środków trwałych, w tym:	10 466	10 159
leasing finansowy	495	258
- Amortyzacja wartości niematerialnych	7 034	5 983
Razem	209 837	195 204

15. Świadczenia pracownicze

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Wynagrodzenia, w tym:	83 348	74 312
rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe	(4)	135
rezerwy na niewykorzystane urlopy	399	170
rezerwy na odprawy dla organów Banku	42	496
Ubezpieczenia i inne świadczenia na rzecz pracowników	12 382	11 010
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1 685	1 412
Razem	97 415	86 734

16. Wynik z tytułu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Kredyty w rachunku bieżącym od klientów	(954)	(174)
Kredyty i pożyczki terminowe	(11 902)	(9 938)
osoby fizyczne	(12 757)	(4 276)
- kredyty konsumpcyjne	(8 334)	(5 087)
- kredyty na nieruchomości	(4 256)	811
- kredyty w rachunku karty kredytowej	(167)	0
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	727	(5 533)
instytucje samorządowe	128	(129)
Odsetki	(21)	439
Razem	(12 877)	(9 673)

17. Podatek dochodowy

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Bieżący podatek dochodowy	6 082	6 285
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	6 082	6 285
Odroczony podatek dochodowy	1 894	(3 168)
Związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	1 894	(3 168)
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	7 976	3 117
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych w całkowitych dochodach	(734)	(295)
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów	(734)	(295)

Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Wynik finansowy brutto przed opodatkowaniem	37 531	17 610
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce wynoszącej 19%	7 131	3 345
Pozycje zwiększające/zmniejszające efektywną stawkę podatkową nie ujęte w podatku odroczonym	845	(228)
- składka PFRON	212	173
- reprezentacja	107	67
- różnica przejściowa, od której nie ujęto aktywów z tytułu podatku odroczonego	(196)	(655)
- aktywa z tytułu podatku odroczonego dotyczące odpisów aktualizujących, które stały się różnicami trwałymi	537	0
- pozostałe koszty	185	187
Podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	7 976	3 117
Razem bieżące obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	7 976	3 117

Odroczony podatek dochodowy na dzień 31 grudnia poszczególnych okresów sprawozdawczych wynika z następujących pozycji:

	Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej		Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	
	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa z tytułu podatku odroczonego				
Odsetki do zapłacenia od depozytów	(1 061)	(1 766)	705	(492)
Koszty papierów dłużnych (premia, ESP)	(359)	(163)	(196)	137
Odsetki do zapłacenia od papierów dłużnych	(371)	0	(371)	136
Ujemna wycena instrumentów pochodnych	(53)	0	(53)	512
Rezerwy na koszty rodzajowe do zapłacenia	(2 587)	(3 670)	1 083	(1 384)
Prowizje i odsetki rozliczane według ESP	(8 973)	(6 631)	(2 342)	(1 352)
Odpisy aktualizujące na należności od podmiotów finansowych	(46)	(18)	(28)	(18)
Odpisy aktualizujące na należności podmiotów niefinansowych	(6 922)	(8 167)	1 245	2 292
Odpisy na prowizje od rachunków bieżących	(869)	(682)	(187)	(682)
Różnica pomiędzy amortyzacją bilansową a podatkową	(570)	(374)	(196)	(171)
Wartość aportu wniesionego do spółki okołobankowej	(98)	0	(98)	0
Strata podatkowa	(83)	(142)	59	(142)
Pozostałe	(50)	(12)	(38)	145
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto odnoszone na wynik finansowy	(22 042)	(21 625)	(417)	(1 019)
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto odnoszone na kapitał własny	(809)	(521)	(288)	451
Razem aktywa z tytułu podatku odroczonego	(22 851)	(22 146)	(705)	(568)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego				
Odsetki naliczone do otrzymania od kredytów	3 381	1 725	1 656	273
Dyskonto i odsetki od papierów wartościowych	1 860	3 317	(1 457)	(3 261)
Różnice kursowe dodatnie	0	172	(172)	(243)
Dodatnia wycena transakcji pochodnych	2	55	(53)	(53)
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	2 942	2 842	100	744
Prowizje opodatkowane z góry płacone pośrednikom kredytowym	2 831	721	2 110	391
Wartość udziałów otrzymanych za wniesiony aport do spółki okołobankowej	129	0	129	0
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na wynik finansowy	11 145	8 832	2 313	(2 149)
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego odnoszona na kapitał własny	303	749	(446)	(746)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego razem	11 448	9 581	1 867	(2 895)
Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego	(22 851)	(22 146)	(705)	(568)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	11 448	9 581	1 867	(2 895)
Rezerwa / Aktywa z tytułu podatku odroczonego (netto)	(11 403)	(12 565)	1 162	(3 463)

Zobowiązania/należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 937	1 042
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	8

Nota 17 prezentuje wszystkie różnice przejściowe ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, w odniesieniu do których istnieje prawdopodobieństwo, że spowodują zwiększenie/zmniejszenie podstawy opodatkowania oraz w przypadku ujemnych różnic zostanie osiągnięty dochód pozwalających na ich rozliczenie, z wyjątkiem eliminowanych z podstawy aktywa odpisów aktualizujących wierzytelności kredytowe wyliczanych według współczynnika nierealizowalności.

Na koniec 2011 roku pozycja ta stanowi wartość 3.297 tys. zł, natomiast na koniec roku 2010 wynosiła 4.250 tys. zł.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2011 roku i w okresach porównywalnych Grupa nie dokonywała wypłaty dywidendy.

18.a Zysk na jedną akcję

Zysk na jedną akcję

Zysk przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. W związku z podziałem akcji Banku w 2011 roku, Bank skorygował liczbę akcji w roku 2010 w wyliczeniu zysku na jedną akcję.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Zysk (strata) netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	29 555	14 412
Średnia ważona ilość akcji zwykłych	9 729 040	9 729 040
Zysk na jedną akcję (w zł)	3,04	1,48

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

W opisywanym okresie Bank Poczty S.A. nie emitował obligacji zamiennych na akcje ani opcji na akcje. Kapitał zakładowy dzieli się w całości na akcje zwykłe (nie ma akcji uprzywilejowanych). Ze względu na powyższe wartość rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję pokrywa się z wartością podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję.

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

19. Kasa i środki w Banku Centralnym

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Środki pieniężne w kasie	8 832	8 740
Środki pieniężne w rachunku bieżącym w Banku Centralnym	65 211	384 664
Razem	74 043	393 404

Środki pieniężne zgromadzone na rachunku bieżącym w Banku Centralnym Grupa wykorzystuje na pokrycie rezerwy obowiązkowej oraz na realizację bieżących rozliczeń pieniężnych w ciągu danego dnia. Musi jednak zapewnić utrzymanie średniego miesięcznego salda na tym rachunku w wysokości odpowiadającej wartości z deklaracji rezerwy obowiązkowej.

20. Należności od innych banków

20.a Należności od innych banków (netto)

Struktura rodzajowa	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące	5 806	15 092
Pozostałe należności oraz obligacje banków	23 355	20 987
Należności od banków brutto	29 161	36 079
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	0	0
Należności od banków netto	29 161	36 079

Według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	8 915	15 860
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	0
Powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
Powyżej 5 lat	20 246	20 219
Razem	29 161	36 079

20.b Należności od innych banków wg metody szacunku odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości oraz przesłanki utraty wartości

Wszystkie należności od innych banków są oceniane indywidualnie oraz nie zidentyfikowano dla nich przesłanek utraty wartości.

Stan na dzień 31 grudnia 2011	Należności od innych banków (wartość brutto)	Należności od innych banków (wartość brutto)
	oceniane indywidualnie	bez przesłanki utraty wartości
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące	5 806	5 806
Pozostałe należności oraz obligacje banków	23 355	23 355
Razem	29 161	29 161

Stan na dzień 31 grudnia 2010	Należności od innych banków (wartość brutto)		Należności od innych banków (wartość brutto)	
	oceniane indywidualnie		bez przesłanki utraty wartości	
	tys. zł		tys. zł	
Rachunki bieżące		15 092		15 092
Pozostałe należności oraz obligacje banków		20 987		20 987
Razem		36 079		36 079

20.c Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, jak i na 31 grudnia 2010 roku nie nastąpiła utrata wartości należności od innych banków.

21. Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Wartości godziwe posiadanych aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu na dzień 31 grudnia 2011 roku i na dzień 31 grudnia 2010 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu (według rodzaju)

	Stan na 31 grudnia 2011		Stan na 31 grudnia 2010	
	tys. zł		tys. zł	
Notowane		9 976		0
Obligacje Skarbu Państwa		9 976		0
Razem instrumenty finansowe		9 976		0

Na dzień 31 grudnia 2010 roku Grupa nie posiadała papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu.

Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2011		Stan na 31 grudnia 2010	
	tys. zł		tys. zł	
Powyżej 1 roku do 5 lat		5 129		0
Powyżej 5 lat		4 847		0
Razem		9 976		0

Instrumenty pochodne (według rodzaju)

	Aktywa		Zobowiązania		Aktywa		Zobowiązania	
	Stan na 31 grudnia 2011				Stan na 31 grudnia 2010			
	tys. zł		tys. zł		tys. zł		tys. zł	
FX swap	38		277		289		0	
FRA	0		30		0		0	
Razem	38		307		289		0	

Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji na dzień 31 grudnia 2011

	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Walutowe instrumenty pochodne:						
Swap walutowy	14 019	88 464	0	0	0	102 483
Instrumenty pochodne stopy procentowej:						
FRA	0	100 000	0	0	0	100 000
Razem instrumenty pochodne	14 019	188 464	0	0	0	202 483

Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji na dzień 31 grudnia 2010

	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Walutowe instrumenty pochodne:						
Swap walutowy	0	79 724	0	0	0	79 724
Razem instrumenty pochodne	0	79 724	0	0	0	79 724

Prezentowane wartości nominalne dla instrumentów pochodnych dwuwalutowych są sumą obydwu stron transakcji.

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)

22.a Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według rodzaju)

Struktura rodzajowa	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
W rachunku bieżącym od klientów	96 214	81 648
Kredyty i pożyczki terminowe	3 646 002	2 474 602
osoby fizyczne	2 608 302	1 615 182
- kredyty konsumpcyjne	1 193 918	919 633
- kredyty na nieruchomości	1 410 606	695 479
- kredyty w rachunku karty kredytowej	3 778	70
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	613 512	499 621
- kredyty na nieruchomości	116 755	99 867
- kredyty operacyjne	95 732	43 616
- kredyty inwestycyjne	319 834	290 968
- pożyczki hipoteczne pod zastaw nieruchomości	80 963	64 942
- kredyty pozostałe (samochodowe, skupione wierzycelności)	228	228
instytucje samorządowe	424 188	359 799
- kredyty na nieruchomości	1 747	2 634
- kredyty operacyjne	34 879	23 843
- kredyty inwestycyjne	387 562	333 322
Odsetki	17 183	9 061
Kredyty i pożyczki brutto	3 759 399	2 565 311
Odpisy z tytułu utraty wartości należności	80 017	76 476
Kredyty i pożyczki netto	3 679 382	2 488 835

22.b Kredyty i pożyczki udzielone klientom (według terminów zapadalności)

Według terminów zapadalności	Stan na	Stan na
	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	57 815	82 535
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	85 845	74 293
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	406 988	274 914
Powyżej 1 roku do 5 lat	1 157 984	923 847
Powyżej 5 lat	1 915 114	1 041 315
Dla których termin zapadalności upłynął	38 755	83 151
Odsetki	16 881	8 780
Razem	3 679 382	2 488 835

22.c Kredyty i pożyczki udzielone klientom w podziale wg metody szacunku odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości

Stan na dzień 31 grudnia 2011	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)		Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości		Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)		
	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
W rachunku bieżącym od klientów	4 053	92 161	1 683	2 044	2 370	90 117	92 487
Kredyty i pożyczki terminowe	63 096	3 582 906	8 252	67 736	54 844	3 515 170	3 570 014
osoby fizyczne	0	2 608 302	0	58 687	0	2 549 615	2 549 615
- kredyty konsumpcyjne	0	1 193 918	0	49 980	0	1 143 938	1 143 938
- kredyty na nieruchomości	0	1 410 606	0	8 574	0	1 402 032	1 402 032
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	3 778	0	133	0	3 645	3 645
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	63 096	550 416	8 252	8 732	54 844	541 684	596 528
instytucje samorządowe	0	424 188	0	317	0	423 871	423 871
Odsetki	0	17 183	0	302	0	16 881	16 881
Razem	67 149	3 692 250	9 935	70 082	57 214	3 622 168	3 679 382

Stan na dzień 31 grudnia 2010	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)		Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości		Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)		
	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	oceniane indywidualnie	oceniane grupowo	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
W rachunku bieżącym od klientów	8 401	73 247	1 147	1 642	7 254	71 605	78 859
Kredyty i pożyczki terminowe	94 479	2 380 123	4 645	68 761	89 834	2 311 362	2 401 196
osoby fizyczne	0	1 615 182	0	56 446	0	1 558 736	1 558 736
- kredyty konsumpcyjne	0	919 633	0	51 920	0	867 713	867 713
- kredyty na nieruchomości	0	695 479	0	4 526	0	690 953	690 953
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	70	0	0	0	70	70
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	94 479	405 142	4 645	11 871	89 834	393 271	483 105
instytucje samorządowe	0	359 799	0	444	0	359 355	359 355
Odsetki	0	9 061	0	281	0	8 780	8 780
Razem	102 880	2 462 431	5 792	70 684	97 088	2 391 747	2 488 835

Ekspozycje indywidualnie znaczące, dla których nie stwierdzono przesłanek wskazujących na utratę wartości, ale dla których stwierdzono przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia poniesionych ale nie rozpoznanych strat, są włączane do kalkulacji grupowej szacowania odpisów.

22.d Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg przesłanki utraty wartości

	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)		Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości		Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)		Razem
	z rozpoznaną utratą wartości	bez rozpoznanej utraty wartości	z rozpoznaną utratą wartości	bez rozpoznanej utraty wartości	z rozpoznaną utratą wartości	bez rozpoznanej utraty wartości	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Stan na dzień 31 grudnia 2011							
W rachunku bieżącym od klientów	9 854	86 360	3 078	649	6 776	85 711	92 487
Kredyty i pożyczki terminowe	176 503	3 469 499	62 715	13 273	113 788	3 456 226	3 570 014
osoby fizyczne	105 403	2 502 899	51 300	7 387	54 103	2 495 512	2 549 615
- kredyty konsumpcyjne	78 720	1 115 198	44 617	5 363	34 103	1 109 835	1 143 938
- kredyty na nieruchomości	26 523	1 384 083	6 604	1 970	19 919	1 382 113	1 402 032
- kredyty w rachunku karty kredytowej	160	3 618	79	54	81	3 564	3 645
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	71 100	542 412	11 415	5 569	59 685	536 843	596 528
instytucje samorządowe	0	424 188	0	317	0	423 871	423 871
Odsetki	426	16 757	302	0	124	16 757	16 881
Razem	186 783	3 572 616	66 095	13 922	120 688	3 558 694	3 679 382

	Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość brutto)		Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości		Kredyty i pożyczki udzielone klientom (wartość netto)		Razem
	z rozpoznaną utratą wartości	bez rozpoznanej utraty wartości	z rozpoznaną utratą wartości	bez rozpoznanej utraty wartości	z rozpoznaną utratą wartości	bez rozpoznanej utraty wartości	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	
Stan na dzień 31 grudnia 2010							
W rachunku bieżącym od klientów	10 592	71 056	2 215	574	8 377	70 482	78 859
Kredyty i pożyczki terminowe	174 747	2 299 855	57 430	15 976	117 317	2 283 879	2 401 196
osoby fizyczne	75 496	1 539 686	50 037	6 409	25 459	1 533 277	1 558 736
- kredyty konsumpcyjne	67 776	851 857	46 645	5 275	21 131	846 582	867 713
- kredyty na nieruchomości	7 720	687 759	3 392	1 134	4 328	686 625	690 953
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	70	0	0	0	70	70
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	99 251	400 370	7 393	9 123	91 858	391 247	483 105
instytucje samorządowe	0	359 799	0	444	0	359 355	359 355
Odsetki	472	8 589	281	0	191	8 589	8 780
Razem	185 811	2 379 500	59 926	16 550	125 885	2 362 950	2 488 835

22.e Zmiana stanu odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości

Na kolejnych stronach zaprezentowane zostały zmiany stanów odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek udzielonych klientom w poszczególnych okresach sprawozdawczych.

	Stan odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2011	Utworzone w okresie	Rozwiązane w okresie	Wykorzystanie	Stan odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2011
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
W rachunku bieżącym od klientów	2 789	2 056	(948)	(170)	3 727
Kredyty i pożyczki terminowe	73 406	29 563	(16 619)	(10 362)	75 988
osoby fizyczne	56 446	22 551	(9 948)	(10 362)	58 687
- kredyty konsumpcyjne	51 920	17 213	(8 911)	(10 242)	49 980
- kredyty na nieruchomości	4 526	5 205	(1 037)	(120)	8 574
- kredyty w rachunku karty kredytowej	0	133	0	0	133
Klienci korporacyjni (instytucjonalni)	16 516	6 921	(6 453)	0	16 984
instytucje samorządowe	444	91	(218)	0	317
Odsetki	281	21	0	0	302
Razem	76 476	31 640	(17 567)	(10 532)	80 017

	Stan odpisów aktualizujących na dzień 1 stycznia 2010	Utworzone w okresie	Rozwiązane w okresie	Wykorzystanie	Stan odpisów aktualizujących na dzień 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
W rachunku bieżącym od klientów	2 705	998	(698)	(216)	2 789
Kredyty i pożyczki terminowe	68 720	25 295	(16 020)	(4 589)	73 406
osoby fizyczne	56 283	17 237	(12 977)	(4 097)	56 446
- kredyty konsumpcyjne	50 935	15 977	(10 895)	(4 097)	51 920
- kredyty na nieruchomości	5 348	1 260	(2 082)	0	4 526
Klienci korporacyjni (instytucjonalni)	12 121	7 914	(3 027)	(492)	16 516
instytucje samorządowe	316	144	(16)	0	444
Odsetki	720	0	(439)	0	281
Razem	72 145	26 293	(17 157)	(4 805)	76 476

23. Inwestycyjne papiery wartościowe

Stan na 31 grudnia 2011	Dostępne do sprzedaży	Utrzymywane do terminu zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Notowane	841 233	403 520	1 244 753
Obligacje Skarbu Państwa	648 635	403 520	1 052 155
w tym na pokrycie BFG	16 047	0	16 047
Obligacje komercyjne	192 598	0	192 598
Nienotowane	79 959	0	79 959
Akcje	8	0	8
Instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski	79 951	0	79 951
Razem instrumenty finansowe	921 192	403 520	1 324 712

Stan na 31 grudnia 2010	Dostępne do sprzedaży	Utrzymywane do terminu zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Notowane	608 101	404 012	1 012 113
Obligacje Skarbu Państwa	608 101	404 012	1 012 113
w tym na pokrycie BFG	13 025	0	13 025
Nienotowane	129 920	0	129 920
Akcje	8	0	8
Instrumenty dłużne wyemitowane przez Narodowy Bank Polski	129 912	0	129 912
Razem instrumenty finansowe	738 021	404 012	1 142 033

Investycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Do 1 miesiąca	79 951	129 912
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	219 845	138 653
Powyżej 1 roku do 5 lat	378 551	319 156
Powyżej 5 lat	242 837	150 292
O nieokreślonej zapadalności	8	8
Razem	921 192	738 021

Investycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności – według terminów zapadalności

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	10 334	0
Powyżej 1 roku do 5 lat	383 086	292 409
Powyżej 5 lat	10 100	111 603
Razem	403 520	404 012

Reklasyfikacja papierów wartościowych

W roku 2010 Grupa w wyniku zmiany intencji dokonała reklasyfikacji papierów wartościowych z portfela dostępnych do sprzedaży do utrzymywanych do terminu zapadalności zgodnie z kryteriami klasyfikacji opisanymi w MSR 39. Reklasyfikacja objęła wybrane obligacje Skarbu Państwa z wyłączeniem obligacji zablokowanych pod BFG.

Nazwa papieru	Wartość nominalna w dniu reklasyfikacji	Średnia stopa ESP na datę reklasyfikacji	Wartość bilansowa w dniu reklasyfikacji	Wartość kapitału z aktualizacji wyceny na pierwotną datę reklasyfikacji
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
obligacje Skarbu Państwa	389 271	5,31	403 423	1 633
Data bilansowa	Wartość bilansowa po reklasyfikacji	Wartość bilansowa, gdyby reklasyfikacja nie wystąpiła	Wycena ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny, gdyby reklasyfikacja nie wystąpiła	Kwoty rozliczone do rachunku zysków i strat po reklasyfikacji
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
31 grudnia 2010	404 012	402 432	5	48
31 grudnia 2011	403 521	405 349	2 991	422

24. Rzeczowe aktywa trwałe

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Budynki i budowle	12 954	13 316
Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów	499	286
Ulepszenia w obcych obiektach	8 133	6 889
Urządzenia i maszyny	11 828	11 823
Środki trwałe w budowie	3 317	2 922
Środki transportu	191	128
Wyposażenie	9 361	10 388
Środki trwałe przyjęte w ramach umowy leasingu finansowego	1 420	1 915
Rzeczowe aktywa trwałe razem	47 703	47 667

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2011

	Budynki i budowle	Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów	Ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia i maszyny	Środki trwałe w budowie	Środki transportu	Wypożyczenie	Leasing	Środki trwałe razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	18 176	286	16 535	31 684	2 922	156	24 016	2 446	96 221
Zwiększenia	103	213	3 958	3 704	7 070	109	2 158	0	17 315
Zakupy bezpośrednie	103	213	51	2 961	7 070	45	209	0	10 652
Inne zwiększenia	0	0	3 907	743	0	64	1 949	0	6 663
Zmniejszenia	0	0	(70)	(915)	(6 675)	0	(364)	0	(8 024)
Sprzedaż, likwidacja	0	0	(70)	(915)	(12)	0	(364)	0	(1 361)
Inne zmniejszenia	0	0	0	0	(6 663)	0	0	0	(6 663)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	18 279	499	20 423	34 473	3 317	265	25 810	2 446	105 512
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	4 860	0	9 646	19 861	0	28	13 628	531	48 554
Zwiększenia	465	0	2 644	3 674	0	46	3 142	495	10 466
Amortyzacja	465	0	2 644	3 674	0	46	3 142	495	10 466
Zmniejszenia	0	0	0	(890)	0	0	(321)	0	(1 211)
Sprzedaż, likwidacja	0	0	0	(890)	0	0	(321)	0	(1 211)
Skumulowana amortyzacja (umorzenia) na koniec okresu	5 325	0	12 290	22 645	0	74	16 449	1 026	57 809
Wartość netto środków trwałych na początek okresu	13 316	286	6 889	11 823	2 922	128	10 388	1 915	47 667
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	12 954	499	8 133	11 828	3 317	191	9 361	1 420	47 703

Zmiana stanu wartości rzeczowych aktywów trwałych w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010

	Budynki i budowle	Grunty oraz prawo wieczystego użytkowania gruntów	Ulepszenia w obcych obiektach	Urządzenia i maszyny	Środki trwałe w budowie	Środki transportu	Wyposażenie	Leasing	Środki trwałe razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto środków trwałych na początek okresu	17 544	286	15 634	29 773	851	195	23 695	273	88 251
Zwiększenia	632	0	1 309	3 391	2 649	145	1 689	2 173	11 988
Zakupy bezpośrednie	632	0	854	3 344	2 649	145	1 613	2 173	11 410
Inne zwiększenia	0	0	455	47	0	0	76	0	578
Zmniejszenia	0	0	(408)	(1 480)	(578)	(184)	(1 368)	0	(4 018)
Sprzedaż, likwidacja	0	0	(408)	(1 480)	0	(184)	(1 368)	0	(3 440)
Inne zmniejszenia	0	0	0	0	(578)	0	0	0	(578)
Wartość brutto środków trwałych na koniec okresu	18 176	286	16 535	31 684	2 922	156	24 016	2 446	96 221
Skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	4 414	0	7 516	17 598	0	18	11 163	273	40 982
Zwiększenia	446	0	2 324	3 419	0	58	3 654	258	10 159
Amortyzacja	446	0	2 324	3 419	0	58	3 654	258	10 159
Zmniejszenia	0	0	(194)	(1 156)	0	(48)	(1 189)	0	(2 587)
Sprzedaż, likwidacja	0	0	(194)	(1 156)	0	(48)	(1 189)	0	(2 587)
Skumulowana amortyzacja (umorzenia) na koniec okresu	4 860	0	9 646	19 861	0	28	13 628	531	48 554
Wartość netto środków trwałych na początek okresu	13 130	286	8 118	12 175	851	177	12 532	0	47 269
Wartość netto środków trwałych na koniec okresu	13 316	286	6 889	11 823	2 922	128	10 388	1 915	47 667

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na mocy umów leasingu finansowego wynosiła 1.420 tys. zł na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz 1.915 tys. zł na dzień 31 grudnia 2010 roku.

25. Wartości niematerialne

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	19 651	21 414
Nakłady na wartości niematerialne	5 150	2 848
Wartości niematerialne razem	24 801	24 262

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2011 do 31 grudnia 2011

	Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	Nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	55 350	2 848	58 198
Zwiększenia	5 345	3 041	8 386
Przeniesienie z inwestycji	739	0	739
Zakupy bezpośrednie	4 606	3 041	7 647
Zmniejszenia	(2 567)	(739)	(3 306)
Sprzedaż, likwidacja	(2 567)	0	(2 567)
Rozliczenie nakładów	0	(739)	(739)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	58 128	5 150	63 278
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	33 936	0	33 936
Zwiększenia	7 034	0	7 034
Amortyzacja	7 034	0	7 034
Zmniejszenia	(2 493)	0	(2 493)
Sprzedaż, likwidacja	(2 493)	0	(2 493)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	38 477	0	38 477
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	21 414	2 848	24 262
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	19 651	5 150	24 801

Zmiana stanu wartości niematerialnych w okresie od 1 stycznia 2010 do 31 grudnia 2010

	Autorskie prawa majątkowe, licencje i oprogramowanie	Nakłady na wartości niematerialne	Wartości niematerialne razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	49 594	2 227	51 821
Zwiększenia	5 865	3 269	9 134
Przeniesienie z inwestycji	2 646	0	2 646
Zakupy bezpośrednie	3 219	3 269	6 488
Zmniejszenia	(109)	(2 648)	(2 757)
Sprzedaż, likwidacja	(109)	0	(109)
Rozliczenie nakładów	0	(2 648)	(2 648)
Wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	55 350	2 848	58 198
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	28 052	0	28 052
Zwiększenia	5 983	0	5 983
Amortyzacja	5 983	0	5 983
Zmniejszenia	(99)	0	(99)
Sprzedaż, likwidacja	(99)	0	(99)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	33 936	0	33 936
Wartość netto wartości niematerialnych na początek okresu	21 542	2 227	23 769
Wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	21 414	2 848	24 262

26. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

W okresie sprawozdawczym Grupa nie posiadała aktywów trwałych klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży.

27. Pozostałe aktywa

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Przychody do otrzymania*), w tym:	3 252	4 190
przychody do otrzymania brutto	7 823	7 449
odpisy na utratę wartości	(4 571)	(3 259)
Dłużnicy różni, w tym:	5 418	3 266
dłużnicy różni brutto	5 662	3 465
odpisy na utratę wartości	(244)	(199)
Koszty do rozliczenia w czasie**)	1 583	1 509
Rozliczenia kart płatniczych	500	224
Zapasy związane z działalnością uboczną Grupy, w tym:	469	829
zapasy związane z działalnością uboczną Grupy brutto	599	959
odpisy na utratę wartości	(130)	(130)
Pozostałe aktywa	423	415
Razem pozostałe aktywa netto	11 645	10 433

*) Przychody do otrzymania to przychody odnoszące się do wyniku danego okresu sprawozdawczego do otrzymania przez Grupę w okresie późniejszym, które dotyczą naliczonych opłat i prowizji za czynności bankowe, za prowadzenie rachunków i innych.

***) Koszty do rozliczenia w czasie to koszty poniesione w danym okresie sprawozdawczym dotyczące następných okresów sprawozdawczych, dotyczące w szczególności kosztów ubezpieczenia, prenumeraty i składek na fundusz świadczeń gwarantowanych.

Utrata wartości pozostałych aktywów

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Wartość odpisów aktualizujących pozostałe aktywa na początek okresu	3 588	6 190
Utworzenie/aktualizacja rezerw	1 446	1 467
Wykorzystanie rezerw*)	0	(3 507)
Rozwiązanie rezerw	(89)	(562)
Wartość odpisów aktualizujących/rezerw na koniec okresu	4 945	3 588

*) W 2010 roku Grupa dokonała spisania należności przedawnionych i nieściągalnych.

28. Zobowiązania wobec Banku Centralnego

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące łożo	10	17
Operacje terminowe z Bankiem Centralnym	0	0
Razem zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	17

29. Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania wobec innych banków obejmują również zobowiązania wobec SKOK-ów.

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Rachunki bieżące	2 828	2 332
Depozyty terminowe	0	0
Razem zobowiązania wobec innych banków	2 828	2 332
w tym:		
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	2 828	2 332
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	0	0

30. Zobowiązania wobec klientów

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Podmioty finansowe inne niż banki		
Rachunki bieżące	3 343	6 896
Depozyty terminowe	14 948	23 177
Inne zobowiązania	434	191
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	411	184
- pozostałe	23	7
Razem - podmioty finansowe inne niż banki	18 725	30 264
Klienci korporacyjni:		
Rachunki bieżące	345 553	308 508
Depozyty terminowe	869 661	1 149 884
Inne zobowiązania	4 110	2 681
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	2 994	1 282
- pozostałe	1 116	1 399
Razem - Klienci korporacyjni	1 219 324	1 461 073
Klienci indywidualni		
Rachunki bieżące	1 262 930	1 208 401
Depozyty terminowe	1 892 059	763 425
Inne zobowiązania	45 271	15 444
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	209	209
- pozostałe	45 062	15 235
Razem - Klienci indywidualni	3 200 260	1 987 270
Klienci sektora budżetowego		
Rachunki bieżące	147 301	187 656
Depozyty terminowe	98 932	92 811
Inne zobowiązania	224	50
- z tytułu zabezpieczeń pieniężnych	7	7
- pozostałe	217	43
Razem - Klienci sektora budżetowego	246 457	280 517
Razem	4 684 766	3 759 124
w tym:		
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	4 679 057	3 725 543
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	5 709	33 581

31. Zobowiązania podporządkowane

Stan na 31 grudnia 2011				
Nazwa podmiotu	Wartość pożyczki	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności	Stan zobowiązań podporządkowanych
	tys. zł			tys. zł
Poczta Polska S.A.	43 000	WIBOR6M+3pp	8 lipca 2016	43 041
Notowane na Catalyst	47 340	WIBOR6M+3,75pp (do 8 lipca 2016) WIBOR6M+3,75pp + 1,5pp (od 9 lipca – 2016 do 8 lipca 2021)	8 lipca 2021	49 156
Razem	90 340			92 197

Na dzień 31 grudnia 2010 Bank nie posiadał zobowiązań podporządkowanych.

32. Pozostałe zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Rozrachunki międzybankowe	35 784	35 395
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	25 432	18 729
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 420	1 953
Rozliczenia publiczno-prawne	3 513	3 536
Rozliczenia z tytułu obsługi zastępczej z Poczta Polska	30 577	14 683
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	103	143
Rozliczenia międzyokresowe kosztów	2 576	11 325
Rezerwy na premie, nagrody, wynagrodzenia	6 721	4 888
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	2 053	1 668
Przychody przyszłych okresów	1 140	922
Inne	152	26
Pozostałe zobowiązania razem	109 471	93 268
w tym:		
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	108 472	91 779
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	999	1 489

33. Rezerwy

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwa na odprawy emerytalno- rentowe	Rezerwy na odprawy dla organów Banku	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne rezerwy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 1 stycznia 2011	3 331	937	124	2 480	20	6 892
Utworzenie/aktualizacja rezerw	275	13	49	4 819	0	5 156
Wykorzystanie rezerw	(408)	(25)	0	0	(20)	(453)
Rozwiązanie rezerw	(729)	(17)	(7)	(6 015)	0	(6 768)
Stan na 31 grudnia 2011	2 469	908	166	1 284	0	4 827
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	218	42	166	1 284	0	1 710
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	2 251	866	0	0	0	3 117
Stan na 31 grudnia 2011	2 469	908	166	1 284	0	4 827

	Rezerwy na sprawy sporne	Rezerwa na odprawy emerytalno- rentowe	Rezerwy na odprawy dla organów Banku	Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	Inne rezerwy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Stan na 1 stycznia 2010	3 177	802	71	1 943	0	5 993
Utworzenie/aktualizacja rezerw	540	136	53	3 194	20	3 943
Wykorzystanie rezerw	(138)	(1)	0	0	0	(139)
Rozwiązanie rezerw	(248)	0	0	(2 657)	0	(2 905)
Stan na 31 grudnia 2010	3 331	937	124	2 480	20	6 892
Krótkoterminowe (poniżej 12 miesięcy)	0	5	124	2 480	20	2 629
Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	3 331	932	0	0	0	4 263
Stan na 31 grudnia 2010	3 331	937	124	2 480	20	6 892

Rezerwy na sprawy sporne dotyczą spraw toczących się w postępowaniach sądowych, administracyjnych oraz innych sporów o charakterze prawnym. Grupa prowadzi szczegółową ewidencję spraw spornych. W sprawach, w których na Grupie ciąży obowiązek prawny lub wynikający z ogólnie przyjętych zwyczajów, mający swe źródło w zdarzeniach przeszłych, jak również jeżeli prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków Grupa tworzy rezerwy. Ewentualne przyszłe rozliczenia dokonywane są w ciężar utworzonych rezerw. Grupa

rozpoznała rezerwy na wszystkie szacowane straty. Szacunkowe terminy realizacji rezerw na sprawy sporne wynoszą, co do zasady, powyżej 1 roku.

W wyliczaniu rezerw na odprawy emerytalne uwzględniane są przyszłe wzrosty wynagrodzeń oparte na planowanych zmianach zawartych w planie kosztów osobowych na 2011 rok oraz przyjętej stopie inflacji na poziomie 2,5% rocznie.

Stopa dyskontowa zastosowana do kalkulacji rezerwy emerytalnej wynosi 5,5% zarówno dla 2011 i 2010 roku.

34. Kapitały własne

34.a Kapitał akcyjny

	Stan na 31 grudnia 2011			Stan na 31 grudnia 2010	
	liczba akcji	wartość akcji tys. zł		liczba akcji	wartość akcji tys. zł
Akcje imienne serii A o wartości nominalnej 10 zł każda	291.300	2 913	Akcje imienne serii A o wartości nominalnej 100 zł każda	10 000	1 000
Akcje imienne serii B o wartości nominalnej 10 zł każda	9.437.740	94 377	Akcje imienne serii B o wartości nominalnej 100 zł każda	19 340	1 934
Akcje imienne serii C	-	-	Akcje imienne serii C o wartości nominalnej 100 zł każda	17 010	1 701
Akcje imienne serii D	-	-	Akcje imienne serii D o wartości nominalnej 100 zł każda	25 000	2 500
Akcje imienne serii E	-	-	Akcje imienne serii E o wartości nominalnej 100 zł każda	178 650	17 865
Akcje imienne serii F	-	-	Akcje imienne serii F o wartości nominalnej 100 zł każda	55 000	5 500
Akcje imienne serii G	-	-	Akcje imienne serii G o wartości nominalnej 100 zł każda	25 000	2 500
Akcje imienne serii H	-	-	Akcje imienne serii H o wartości nominalnej 100 zł każda	300 000	30 000
Akcje imienne serii I	-	-	Akcje imienne serii I o wartości nominalnej 100 zł każda	130 000	13 000
Akcje imienne serii J	-	-	Akcje imienne serii J o wartości nominalnej 100 zł każda	212 904	21 290
Razem	9 729 040	97 290		972 904	97 290

Na dzień 31 grudnia 2010 roku kapitał akcyjny Banku składał się z 972.904 akcji o wartości nominalnej 100 zł za każdą. Ogólna charakterystyka akcji została opisana poniżej.

Akcje serii A i B nie były uprzywilejowane co do prawa głosu.

Akcje serii A – w ilości 9.790 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz wszystkie akcje serii B (również należące do Poczty Polskiej S.A.), były uprzywilejowane co do podziału majątku w razie likwidacji Banku w proporcji 5 do 1 w stosunku do akcji zwykłych. Zbycie akcji serii A lub B na osobę spoza akcjonariuszy założycieli powodował utratę przez akcję uprzywilejowania.

Akcje serii C, D, E, F, G, H, I i J nie były uprzywilejowane co do prawa głosu, co do dywidendy czy co do podziału majątku w razie likwidacji Banku.

972.904 akcje to akcje zwykłe (1 akcja odpowiada 1 głosowi).

W dniu 7 października 2011 roku Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o dokonaniu wpisu dotyczącego rejestracji podziału akcji Banku.

Na dzień 31 grudnia 2011 roku, kapitał akcyjny Grupy składa się z 9.729.040 akcji o wartości nominalnej 10 zł za każdą.

Akcje serii A – w ilości 291.300 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) nie są uprzywilejowane co do prawa głosu i są uprzywilejowane co do podziału majątku w razie likwidacji Banku w proporcji 5 do 1 w stosunku do akcji zwykłych. Zbycie akcji serii A na osobę spoza akcjonariuszy założycieli powoduje utratę przez akcję uprzywilejowania.

Akcje serii B – w ilości 7.005.470 sztuk (należące do Poczty Polskiej S.A.) oraz w ilości 2.432.270 sztuk (należące do Powszechnej Kasy Oszczędności Bank Polski S.A.) nie są uprzywilejowane.

34.b Kapitał zapasowy

Kapitał zapasowy jest tworzony z nadwyżki wartości emisyjnej akcji nad ich ceną nominalną, z obowiązkowego 8% odpisu z zysku netto.

34.c Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny powstaje w wyniku rozpoznania efektu wyceny instrumentów finansowych zakwalifikowanych do kategorii dostępnych do sprzedaży w kwocie netto (po uwzględnieniu podatku odroczonego).

Składniki te zostają wyksięgowane z kapitału z aktualizacji wyceny w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów lub w momencie rozpoznania utraty wartości (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat).

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	(3 827)	(387)
Z tytułu wyceny papierów z portfela dostępnych do sprzedaży reklasyfikowanych do utrzymywanych do terminu zapadalności	1 163	1 585
Podatek odroczone od wyceny ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny	506	(228)
Kapitał z aktualizacji wyceny razem	(2 158)	970

34.d Pozostałe kapitały rezerwowe

Kapitał rezerwowy tworzony jest w jednostce dominującej zgodnie z Prawem bankowym i statutem Banku z podziału zysku netto i składa się na niego fundusz ogólnego ryzyka bankowego oraz pozostały.

35. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwa jest to kwota, za którą składnik aktywów może zostać sprzedany lub wymieniony na inny składnik aktywów lub zobowiązanie może zostać uregulowane w ramach wolnorynkowej transakcji przeprowadzonej pomiędzy niepowiązаныmi stronami dobrze poinformowanymi oraz dobrowolnie zawierającymi transakcję.

Grupa jest w posiadaniu instrumentów finansowych, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej nie są prezentowane w wartości godziwej.

Główne kategorie aktywów i zobowiązań finansowych niewycenianych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy do wartości godziwej stanowią składniki wyceniane według zamortyzowanego kosztu lub kosztu historycznego:

- udzielone kredyty i pożyczki oraz inne należności nieprzeznaczone do obrotu;
- aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności;
- zobowiązania finansowe nieprzeznaczone do obrotu.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa dla kategorii „Kredyty i pożyczki udzielone klientom” została wyznaczona poprzez wyliczenie dla każdego kredytu korekty wartości bilansowej do wartości godziwej. Korekta ta została wyliczona jako różnica pomiędzy sumą przyszłych przepływów pieniężnych kredytu, wynikających z przepływów kapitałowych i odsetkowych zdyskontowanych rynkową stopą procentową powiększoną o aktualną marżę a wartością bilansową kredytu. Aktualna marża dla każdego kredytu została wyznaczona jako średnia marża dla analogicznej grupy produktów udzielonych w ciągu ostatnich 6 miesięcy poprzedzających datę sprawozdania. Korektę wartości bilansowej do wartości godziwej wyznaczano dla kredytów, dla których przyszłe przepływy finansowe są znane, natomiast dla pozostałych, w tym kredytów w rachunku bieżącym, przyjęto korektę zerową.

Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

Wartość godziwa obligacji Skarbu Państwa jest wyznaczana bezpośrednio w oparciu o ceny kwotowane na aktywnym rynku.

Należności od innych banków

Dla papierów komercyjnych z wbudowaną opcją wcześniejszego wykupu wycenę dokonuje się przy założeniu realizacji opcji call w najbliższym możliwym terminie. Wycena opcji call wbudowanej w obligację na dzień bilansowy opiera się na wyznaczeniu różnicy pomiędzy wyceną obligacji z uwzględnieniem realizacji opcji call w najbliższym możliwym terminie oraz zdyskontowanymi przepływami z obligacji przy założeniu utrzymania obligacji do terminu zapadalności.

Pozostałe aktywa finansowe nieujmowane w bilansie w wartości godziwej

W przypadku pewnych grup aktywów finansowych utrzymywanych według wartości wymaganej zapłaty z uwzględnieniem utraty wartości Grupa uznaje, że wartość godziwa jest zgodna z wartością bilansową. Dotyczy to w szczególności gotówki i środków pieniężnych, bieżących należności i pozostałych aktywów.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa dla kategorii „Zobowiązania wobec klientów” została wyznaczona poprzez wyliczenie dla każdego depozytu terminowego korekty wartości bilansowej do wartości godziwej. Korekta ta została wyliczona jako różnica pomiędzy wartością bieżącą wynikającą z salda kapitału i naliczonych odsetek na dzień sprawozdania, a sumą przyszłych przepływów kapitału i odsetek dla okresu od daty sprawozdania do terminu zapadalności zdyskontowanych rynkową stopą procentową powiększoną o marżę stanowiącą różnicę pomiędzy oprocentowaniem depozytu i stopą bazową z dnia zawarcia depozytu. Dla każdego depozytu terminowego została przypisana rynkowa stopa procentowa według kwotowań z dnia sprawozdania, odpowiadająca liczbie dni pozostałych od daty sprawozdania do terminu zapadalności. Dla depozytów bieżących przyjęto zerową korektę.

Zobowiązania finansowe inne niż wobec klientów

Wartość godziwa bieżących zobowiązań, depozytów terminowych banków, których termin wymagalności nie przekracza jednego roku oraz pozostałych zobowiązań finansowych stanowi ich wartość bilansowa.

Zobowiązania podporządkowane

Wyznaczenie wartości godziwej pożyczki podporządkowanej i emisji własnej odbywa się metodą dyskontowania przyszłych płatności z tychże instrumentów z wykorzystaniem spreadu wyznaczonego z momentu zawarcie transakcji.

W tabeli poniżej przedstawiono różnice pomiędzy wartością bilansową (wartość bilansowa kredytu oraz zobowiązań została zaprezentowana wraz z narosłymi odsetkami) i szacowaną wartością godziwą aktywów i zobowiązań finansowych Grupy, które nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy według wartości godziwej."

	Stan na 31 grudnia 2011		Stan na 31 grudnia 2010	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	74 043	74 043	393 404	393 404
Należności od innych banków	29 161	29 161	36 079	36 079
Kredyty i pożyczki udzielone klientom:	3 679 382	3 625 725	2 488 835	2 305 419
W rachunku bieżącym od klientów	93 164	93 164	79 138	79 138
Kredyty i pożyczki terminowe	3 586 218	3 532 561	2 409 697	2 226 281
osoby fizyczne	2 560 821	2 502 190	1 564 254	1 422 957
- kredyty konsumpcyjne	1 151 143	1 160 020	870 785	807 186
- kredyty na nieruchomości	1 406 031	1 338 523	693 399	615 701
- kredyty w rachunku karty kredytowej	3 647	3 647	70	70
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	598 750	598 328	484 815	454 904
instytucje samorządowe	426 647	432 043	360 628	348 420
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	403 520	405 349	404 012	402 432
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	10	17	17
Zobowiązania wobec innych banków	2 828	2 828	2 332	2 332
Zobowiązania wobec klientów	4 684 766	4 675 678	3 759 124	3 794 670
Pozostałe zobowiązania finansowe:				
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 420	1 420	1 953	1 953
Zobowiązania podporządkowane	92 197	92 302	0	0

36. Kategorie wyceny do wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych

Na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku Grupa dokonała następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Poziom I: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane bezpośrednio w oparciu o ceny kwotowane na aktywnym rynku. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje obligacje Skarbu Państwa oraz bony skarbowe.

Poziom II: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o techniki wyceny bazujące na założeniach wykorzystujących informacje pochodzące z aktywnego rynku lub obserwacje rynkowe. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje bony pieniężne oraz następujące instrumenty pochodne: FX Swap, FRA, które są wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych.

Poziom III: aktywa/zobowiązania finansowe wyceniane w oparciu o powszechnie stosowane przez uczestników rynku techniki wyceny, których założenia nie bazują na informacji pochodzącej z aktywnego rynku. Do kategorii tej należą dłużne papiery wartościowe (obligacje komercyjne), dla których Grupa samodzielnie szacuje spread kredytowy z tytułu ryzyka kontrahenta. Instrumenty te są wyceniane na podstawie modeli zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z uwzględnieniem spreadu kredytowego. Na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa posiadała obligacje komercyjne z gwarancją Skarbu Państwa.

Poniżej zaprezentowano wartości bilansowe poszczególnych kategorii aktywów i zobowiązań finansowych w rozbiciu na poszczególne poziomy wyceny.

Stan na 31 grudnia 2011	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe, w tym:	658 619	79 989	192 598	931 206
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	9 976	38	0	10 014
Inwestycyjne aktywa finansowe	648 643	79 951	192 598	921 192
- dostępne do sprzedaży	648 643	79 951	192 598	921 192
Zobowiązania finansowe, w tym:	0	307	0	307
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	307	0	307

Stan na 31 grudnia 2010	Poziom I	Poziom II	Poziom III	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa finansowe, w tym:	608 109	130 201	0	738 310
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	289	0	289
Inwestycyjne aktywa finansowe	608 109	129 912	0	738 021
- dostępne do sprzedaży	608 109	129 912	0	738 021
Zobowiązania finansowe	0	0	0	0

W analizowanym okresie nie miały miejsca przesunięcia pomiędzy pierwszą i drugą kategorią.

Potencjalny wpływ na zmianę wartości godziwej obligacji z Poziomu III przy zmianie spreadu kredytowego wynosi -69 tys. zł przy wzroście spreadu kredytowego o 1 p.b.

Poniższa tabela prezentuje uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych w 2011 roku, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów nie pochodzących z rynku.

Poziom III	Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	
	tys. zł	
Stan na 1 stycznia 2011	0	
Zyski lub straty	3 342	
- rozpoznane w rachunku zysków i strat:	3 582	
przychody z tytułu odsetek	3 582	
- rozpoznane w pozostałych dochodach całkowitych	(240)	
Zakupy	197 881	
Wyplacony kupon	(8 625)	
Stan na 31 grudnia 2011	192 598	

37. Leasing operacyjny

Grupa jako leasingobiorca

Grupa jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres. Klasyfikując zgodnie z MSR 17 za podstawowe kryterium przyjęto zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy.

W przypadku zawartych przez Grupę umów leasingu operacyjnego, gdy zasadniczo całe ryzyko i pożytki z leasingowanych środków pozostaje po stronie leasingodawcy (w tym wypadku głównie umowy najmu lub dzierżawy), opłaty leasingowe ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Umowy leasingu operacyjnego, w których Grupa występuje jako leasingobiorca, dotyczą przede wszystkim:

- dzierżawy pomieszczeń – umowy zostały zawarte z reguły na 5 lat z możliwością przedłużenia najmu,
- umowy dzierżawy samochodów – zawarte na 48 miesięcy z opcją wykupu po cenie zbliżonej do rynkowej.

Umowy na czas nieokreślony zostały policzone za okres wypowiedzenia.

Nie wystąpiły istotne warunkowe opłaty leasingowe ani nieodwoływalne umowy subleasingu.

Na dzień 31 grudnia 2011 oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku przyszłe minimalne opłaty z tytułu umów nieodwoływalnego leasingu operacyjnego przedstawiają się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
W okresie 1 roku	15 124	11 347
W okresie od 1 do 5 lat	31 720	36 767
Powyżej 5 lat	0	0
Razem	46 844	48 114

Powyższe wartości wynikają z faktu, iż na dzień 31 grudnia 2011 roku Grupa nie miała zawartych umów których okres trwania przekraczałby okres 5 lat, tj datę 31 grudnia 2016 roku.

38. Leasing finansowy

Grupa jako leasingobiorca

W przypadku umowy, na mocy której Grupa przejmuje zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające z posiadania aktywów będących przedmiotem umowy (leasing finansowy), przedmiot leasingu (w tym wypadku środki trwałe) jest ujmowany w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w korespondencji ze zobowiązaniami z tytułu leasingu, a rozliczenie ponoszonych opłat leasingowych w skonsolidowanym rachunku zysku i strat.

Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu ww. środki trwałe ujęte zostały w bilansie w kwotach równych wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu z uwagi na to, iż jest ona niższa od wartości godziwej.

Leasing finansowy wykazywany przez Grupę w niniejszej notcie dotyczy głównie sprzętu informatycznego. Z umowy leasingu finansowego sprzętu komputerowego oraz ogólnych warunków umowy leasingu wynika, że następuje

zasadniczo przeniesienie całego ryzyka i pożytków na leasingobiorcę. Z ogólnych warunków umowy wynika również, iż Grupa zdecydowała się na opcję leasingu z możliwością wykupu urządzeń za sumę odpowiadającą ich wartości rynkowej. Ponadto z umowy leasingu wynika, iż przedmiot leasingu ma na tyle specyficzny charakter, że tylko leasingobiorca może z niego korzystać bez dokonywania większych modyfikacji.

Na dzień 31 grudnia 2011 oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2011		Stan na 31 grudnia 2010	
	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Oplaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
W okresie 1 roku	623	542	618	509
W okresie od 1 do 5 lat	935	878	1 545	1 444
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	1 558	1 420	2 163	1 953
Minus koszty finansowe	(138)	0	(210)	0
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	1 420	1 420	1 953	1 953
Krótkoterminowe	542	542	509	509
Długoterminowe	878	878	1 444	1 444

39. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Kasa i środki w Banku Centralnym	74 043	393 404
Rachunki bieżące	5 806	15 091
Razem	79 849	408 495

Różnice między bilansowymi zmianami stanu pozycji oraz zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za rok zakończony 31 grudnia 2011 i 31 grudnia 2010:

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Zmiana stanu należności od innych banków		
Bilansowa zmiana stanu	6 918	284 795
Zmiana stanu rachunków nostro - środki pieniężne	(9 286)	9 974
Zmiana stanu lokat do 3 m-cy - środki pieniężne	0	(295 000)
Zmiana stanu zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(2 368)	(231)

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży		
Zmiana stanu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w działalności operacyjnej	(183 171)	247 649
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	(3 862)	(1 551)
Zmiana stanu zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(187 033)	246 098

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów	(1 212)	(109)
Likwidacja środków trwałych i wartości niematerialnych	615	(294)
Przyjęcie środków trwałych w ramach umowy leasingu finansowego	0	(2 173)
Zmiana stanu zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	(597)	(2 576)

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Bilansowa zmiana stanu pozostałych zobowiązań	16 203	3 318
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu w działalności finansowej	496	220
Inne zmiany	(8)	0
Zmiana stanu zaprezentowana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	16 691	3 538

40. Aktywa warunkowe oraz zobowiązania warunkowe i pozabilansowe

Zobowiązania warunkowe udzielone według rodzaju	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Finansowe	390 617	280 501
- niewykorzystane linie kredytowe	385 181	280 321
- limity na kartach kredytowych	5 436	180
Gwarancyjne	11 567	6 977
- gwarancje udzielone	11 567	6 977
Razem	402 184	287 478

Zobowiązania warunkowe udzielone według terminów zapadalności	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Finansowe	390 617	280 501
Bez określonego terminu	202 547	132 171
Do 1 miesiąca	25 539	15 488
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	44 677	29 199
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	110 832	96 394
Powyżej 1 roku do 5 lat	7 022	7 249
Gwarancyjne	11 567	6 977
Do 1 miesiąca	19	0
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	12	53
Powyżej 3 miesięcy do 1 roku	293	325
Powyżej 1 roku do 5 lat	9 480	4 836
Powyżej 5 lat	1 763	1 763
Razem	402 184	287 478

W ramach zobowiązań warunkowych dominują gwarancje spłaty należności oraz dobrego wykonania kontraktów wystawione głównie na rzecz klientów korporacyjnych. W procesie zarządzania ryzykiem w Grupie udzielone gwarancje oraz bezwarunkowe zobowiązania dotyczące finansowania traktowane są jako element zaangażowania obciążonego ryzykiem kredytowym. Ocena ryzyka wynikającego z udzielonych gwarancji i bezwarunkowych zobowiązań dotyczących finansowania stanowi element procesu oceny ryzyka kredytowego wynikającego z innych produktów kredytowych posiadanych przez danych klientów, tzn. wszystkie produkty kredytowe, łącznie z gwarancjami, udzielone konkretnym kredytobiorcom analizowane są równolegle zarówno pod kątem oceny przesłanek utraty wartości, jak i pomiaru odpisów aktualizujących.

Oszacowana kwota rezerw na udzielone zobowiązania gwarancyjne i zobowiązania dotyczące finansowania na dzień 31 grudnia 2011 roku wynosiła 1.284 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2010 roku wynosiła 2.480 tys. zł). Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe są ewidencjonowane na kontach bilansowych i prezentowane w nocie 33 jako pozycja „Rezerwy na udzielone zobowiązania pozabilansowe”.

Sprawy sądowe

W roku 2011 Grupa nie była stroną w żadnym postępowaniu toczącym się przed sądem lub organem administracji publicznej, którego wartość stanowiłaby co najmniej 10 % kapitałów własnych Grupy. Wszelkie ryzyka wiążące się z postępowaniami toczącymi się przed sądem lub organem administracji publicznej są odpowiednio zabezpieczone poziomem utworzonych rezerw.

Suma roszczeń z tytułu toczących się postępowań, w których Grupa jest stroną pozwaną, dla których Grupa szacuje prawdopodobieństwo przegranej na poniżej 50%, wynosiła odpowiednio: na dzień 31 grudnia 2011 roku 424 tys. zł oraz na dzień 31 grudnia 2010 roku 1.320 tys. zł.

W tabeli poniżej prezentujemy zaangażowanie pozabilansowe brutto (linie kredytowe, gwarancje) wobec pięciu największych klientów w danym roku.

Nazwa kredytobiorcy	Stan na	Stan na	
	31 grudnia 2011	31 grudnia 2010	
	tys. zł	tys. zł	
Klient 1	25 568	25 571	
Klient 2	6 618	11 205	
Klient 3	6 000	8 000	
Klient 4	5 300	7 787	
Klient 5	4 897	6 738	

41. Aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań

Stan na 31 grudnia 2011

Rodzaj aktywów Grupy stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość bilansowa aktywów
		zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	stanowiących zabezpieczenie
		tys. zł	tys. zł
Obligacje skarbowe	Fundusz ochrony środków gwarantowanych	15 267	16 047
Razem		15 267	16 047

Stan na 31 grudnia 2010

Rodzaj aktywów Grupy stanowiących zabezpieczenie	Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość bilansowa aktywów
		zobowiązań podlegających zabezpieczeniu	stanowiących zabezpieczenie
		tys. zł	tys. zł
Obligacje skarbowe	Fundusz ochrony środków gwarantowanych	12 635	13 025
Razem		12 635	13 025

42. Informacje o podmiotach powiązanych

Podmioty powiązane z Grupą to:

- podmiot dominujący: Poczta Polska S.A.,
- podmiot o znaczącym wpływie na Grupę: PKO Bank Polski S.A.,
- pozostałe jednostki Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.: Poczтовая Agencja Usług Finansowych S.A., Post-Tel Sp. z o.o., Postdata S.A., Pocztove Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych, Pocztylion-Arka PTE S.A.,
- główna kadra kierownicza: członkowie Zarządu jednostki dominującej i jednostek zależnych, członkowie Rad Nadzorczych oraz dyrektorzy.

Zgodnie z MSR 24 do podmiotów powiązanych Grupa zalicza jednostki zależne od Skarbu Państwa Polskiego, który sprawuje kontrolę nad Bankiem za pośrednictwem głównego akcjonariusza. Na potrzeby niniejszego sprawozdania przez jednostki zależne od Skarbu Państwa należy rozumieć jednoosobowe spółki Skarbu Państwa, przedsiębiorstwa państwowe, spółki z większościovym udziałem Skarbu Państwa, których lista jest publikowana na stronach internetowych Ministerstwa Skarbu Państwa oraz jednostki samorządu terytorialnego.

W latach 2010-2011 nie miały miejsca niestandardowe znaczące transakcje z podmiotami powiązanymi, których charakter i warunki nie wynikały z bieżącej działalności operacyjnej.

Poniżej zaprezentowano charakter istotnych umów z podmiotami powiązanymi:

- pakiet umów związanych z pośrednictwem finansowym realizowanym w imieniu i na rzecz Banku Poczтового S.A. w zakresie całej gamy produktów i usług Banku,
- pakiet umów związanych z zastępczą obsługą kasową w imieniu i na rzecz Banku Poczтового S.A. z tytułu obsługi gotówkowej wpłat i wypłat klientów Banku,
- pakiet umów związanych z obsługą finansową przez Bank Pocztowy S.A., w szczególności w zakresie obsługi zasiłków i nadmiarów gotówkowych, cash processingu, itp.,
- umowa najmu regulująca zasady i warunki najmu/podnajmu lokali lub pomieszczeń na placówki Banku Poczowego S.A.,
- umowa dotycząca dzierżawy sprzętu, korzystania z systemu operacyjnego i baz danych,
- umowy związane z pośrednictwem finansowym realizowanym w imieniu i na rzecz podmiotu powiązanego (w tym umowa rachunku bankowego wraz z produktami dodatkowymi).

Wolumeny transakcji oraz przychody i koszty z nimi związane zostały zaprezentowane w poniższych tabelach:

Rok zakończony 31 grudnia 2011	Podmiot dominujący	Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę	Główna kadra kierownicza	Pozostałe jednostki z Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	36 362	134	7 108	2 959
Rachunki nostro	0	134	0	0
Kredyty udzielone	0	0	7 093	1 975
Inne należności	36 362	0	15	984
Zobowiązania	580 104	0	2 956	22 035
Depozyty otrzymane	512 696	0	2 892	21 802
Inne zobowiązania	67 408	0	64	233
Operacje pozabilansowe	25 568	0	320	3 186
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	25 568	0	320	3 186
- udzielone	25 568	0	320	3 186
Przychody	41 404	494	372	2 750
- z tytułu odsetek	0	481	343	175
- z tytułu prowizji	41 394	0	27	143
- z tytułu innych przychodów	10	13	2	2 432
Koszty	(78 430)	(782)	(22 859)	(1 079)
- z tytułu odsetek	(32 407)	(292)	(93)	(710)
- z tytułu prowizji	(27 778)	(472)	(1)	0
- z tytułu kosztów rzeczowych	(18 245)	(18)	(2)	(369)
- z tytułu kosztów osobowych	0	0	(22 763)	0

Rok zakończony 31 grudnia 2010	Podmiot dominujący	Podmiot o znaczącym wpływie na Grupę	Główna kadra kierownicza	Pozostałe jednostki z Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	8 045	15	6 412	2 792
Kredyty udzielone	0	0	6 412	2 792
Inne należności	8 045	15	0	0
Zobowiązania	966 324	0	2 755	26 533
Depozyty otrzymane	949 891	0	2 755	26 509
Inne zobowiązania	16 433	0	0	24
Operacje pozabilansowe	25 571	0	372	0
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	25 571	0	372	0
- udzielone	25 571	0	372	0
Przychody	47 078	915	367	341
- z tytułu odsetek	0	419	346	129
- z tytułu prowizji	47 054	496	21	106
- z tytułu innych przychodów	24	0	0	106
Koszty	(54 341)	(699)	(20 543)	(960)
- z tytułu odsetek	(17 778)	(101)	(89)	(553)
- z tytułu prowizji	(18 107)	(598)	0	0
- z tytułu kosztów rzeczowych	(18 456)	0	0	(407)
- z tytułu kosztów osobowych	0	0	(20 454)	0

	Rok zakończony 31 grudnia 2011		Rok zakończony 31 grudnia 2010	
	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Jednostki samorządu terytorialnego	Spółki z udziałem Skarbu Państwa	Jednostki samorządu terytorialnego
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności	30 357	427 426	59 953	360 243
Kredyty udzielone	10 105	426 654	39 734	360 227
Inne należności	20 252	772	20 219	16
Zobowiązania	28 165	248 447	107	280 727
Depozyty otrzymane	28 109	246 389	107	280 516
Inne zobowiązania	56	2 058	0	211
Operacje pozabilansowe	4 024	2 100	4 046	1 600
Warunkowe zobowiązania pozabilansowe	4 024	2 100	4 046	1 600
- udzielone	4 024	2 100	4 046	1 600
Przychody	2 326	21 522	2 663	18 007
- z tytułu odsetek	831	19 638	1 240	15 652
- z tytułu prowizji	50	1 880	31	2 355
- z tytułu innych przychodów	1 445	4	1 392	0
Koszty	(946)	(7 195)	(841)	(9 092)
- z tytułu odsetek	(307)	(7 190)	(109)	(9 092)
- z tytułu prowizji	0	0	(1)	0
- z tytułu kosztów rzeczowych	(639)	(5)	(731)	0

Transakcje z jednostkami zależnymi od Skarbu Państwa innymi niż wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A. są związane głównie z działalnością bankową (udzielanie finansowania, deponowanie środków). W poniższej tabeli zaprezentowano wolumeny transakcji i obroty w ciągu okresów sprawozdawczych z największymi podmiotami powiązanymi innymi niż Grupy Kapitałowej Poczty Polskiej S.A.

Stan na 31 grudnia 2011	Jednostka powiązana A		Jednostka powiązana B		Jednostka powiązana C		Obroty razem	Liczba transakcji razem
	Obroty	Liczba transakcji	Obroty	Liczba transakcji	Obroty	Liczba transakcji		
Depozyt otrzymany	544 000	23	131 000	10	1 227 876	63	1 902 876	96
Depozyt złożony	50 000	1	0	0	0	0	50 000	1
Razem	594 000	24	131 000	10	1 227 876	63	1 952 876	97

Stan na 31 grudnia 2010	Jednostka powiązana A		Jednostka powiązana B		Jednostka powiązana C		Obroty razem	Liczba transakcji razem
	Obroty	Liczba transakcji	Obroty	Liczba transakcji	Obroty	Liczba transakcji		
Depozyt otrzymany	874 000	29	100 000	2	278 500	10	1 252 500	41
Depozyt złożony	4 260 000	35	3 575 000	67	0	0	7 835 000	102
Razem	5 134 000	64	3 675 000	69	278 500	10	9 087 500	143

Wysokość kredytów i pożyczek udzielonych członkom Zarządu i Rady Nadzorczej Grupy Kapitałowej

Transakcje zawierane z kadrą zarządzającą Grupy zawierane są w ramach standardowej oferty produktowej. Na dzień 31 grudnia 2011 roku i na 31 grudnia 2010 Grupa nie posiadała zaangażowania kredytowego wobec członków Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku.

Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie zaciągnęli kredytów i pożyczek w spółkach zależnych.

Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu i Rady Nadzorczej jednostek wchodzących w skład Grupy

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Zarząd	2 737	2 097
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	2 737	1 520
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0	577
Rada Nadzorcza	1 733	648
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	1 733	648

Wynagrodzenie wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

	Rok zakończony 31 grudnia 2011	Rok zakończony 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia, nagrody i narzuty)	18 030	17 624
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	263	85
Razem	18 293	17 709

43. Struktura zatrudnienia

Struktura zatrudnienia w Grupie w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2011 roku i 31 grudnia 2010 roku kształtowała się następująco:

w pełnych etatach	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
Grupa, w tym:	1 496	1 323
Centrala Banku	788	770
Oddziały Banku	325	315
Mikrooddziały	166	42
Jednostki zależne	217	196

44. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Do momentu sporządzenia sprawozdania finansowego za rok zakończony 31 grudnia 2011 nie wystąpiły zdarzenia wpływające znacząco na sytuację majątkową i finansową Grupy.

45. Cele i zasady zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej

Głównym celem zarządzania ryzykiem w Grupie Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. jest zapewnienie bezpieczeństwa środkom powierzonym przez klientów Grupy oraz zapewnienie skuteczności podejmowanych decyzji skutkujących maksymalizacją uzyskiwanych dochodów w dłuższym horyzoncie czasowym, przy podejmowaniu akceptowalnego poziomu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o regulacje nadzorcze oraz o wewnętrzne procedury zatwierdzone przez Radę Nadzorczą oraz Zarząd Banku. Obowiązujące procedury w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych funkcjonowania Grupy. Jednostką integrującą podejście do zarządzania ryzykiem w ramach Grupy jest Bank Poczty S.A.

W Banku Poczty S.A. przyjęto 3-stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem.

Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Radę Nadzorczą:

- Generalnych zasadach zarządzania ryzykiem w Banku Poczty S.A.,
- Generalnych zasadach polityki kapitałowej w Banku Poczty S.A.,
- Strategii Banku na lata 2010-2013.

Ich uszczegółowieniem są, zaakceptowane przez Zarząd, zasady zarządzania poszczególnymi ryzykami delegujące obowiązki na poziom poszczególnych Departamentów i Biur. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez Wydziały, Zespoły i Stanowiska.

W systemie zarządzania ryzykiem uczestniczą:

- Rada Nadzorcza,
- Zarząd,
- Komitety ds. zarządzania ryzykiem powołane przez Zarząd, zgodnie z obowiązującymi w Banku regulacjami wewnętrznymi,
- Komórki organizacyjne zarządzające poszczególnymi rodzajami ryzyka,
- Komórki kontroli (w tym komórka audytu wewnętrznego oraz komórka compliance),
- Pozostałe komórki organizacyjne.

Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem przez Zarząd oraz nad kontrolą procesu zarządzania ryzykami, zatwierdza jego główne cele i wytyczne.

Zarząd Banku jest odpowiedzialny za całokształt zarządzania ryzykiem w Grupie oraz podejmowanie decyzji o charakterze strategicznym wpływającym na skalę i strukturę ryzyka. Zarząd zatwierdza metody zarządzania

poszczególnymi rodzajami ryzyka, które obejmują takie czynności jak: identyfikacja, pomiar, monitorowanie i kontrola, raportowanie, podejmowanie działań zaradczych, a także przegląd i weryfikacja procesu zarządzania wybranym rodzajem ryzyka.

Komitety ds. zarządzania ryzykiem w Banku powoływane są przez Zarząd Banku i uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem. Komitety w Banku Poczтовым S.A. pełnią także funkcje opiniodawczą i rekomendacyjną w stosunku do Zarządu Banku w zakresie strategii zarządzania ryzykami, zasad i procedur realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykami na poszczególnych szczeblach struktury organizacyjnej, a także decyzyjną w zakresie uprawnień delegowanych przez Zarząd. Dotyczy to w szczególności ustalania i monitorowania przestrzegania limitów, a także podejmowania decyzji kredytowych zgodnie z obowiązującym w Banku systemem limitów kompetencji decyzyjnych.

Ze względu na szeroki aspekt i przenikanie poszczególnych rodzajów ryzyka, a także ryzyka w obszarach poszczególnych komórek organizacyjnych, każdy rodzaj ryzyka posiada komórkę wiodącą, która jest odpowiedzialna za koordynację procesu zarządzania danym ryzykiem. Komórki te odpowiadają za identyfikację, pomiar, monitoring i koordynację działań zaradczych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka. Do zadań komórek należy także opracowywanie procedur dotyczących realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykiem.

W Banku funkcjonuje komórka audytu wewnętrznego, której celem jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania Bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku. Dodatkowo w celu zapewnienia zgodności działania Banku z odpowiednimi prawami, przepisami oraz standardami w Banku funkcjonuje wydzielona komórka compliance, której celem działania jest również właściwe zarządzanie ryzykiem braku zgodności.

Docelowa struktura ryzyka Grupy jest uwarunkowana zdefiniowanym „apetytem na ryzyko”. Apetyt na ryzyko Grupy określa gotowość Apetyt na ryzyko stanowi istotny element konstrukcji Strategii Banku i Planu Finansowego zatwierdzanych przez Radę Nadzorczą.

Efektom prowadzonych działań w zakresie identyfikacji i pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka jest określenie, które z nich są istotne z punktu widzenia Grupy, ich klasyfikacja z punktu widzenia stałej oceny istotności (ryzyka permanentne i okresowo istotne), a także z perspektywy celowości pokrycia danego ryzyka kapitałem.

Jako ryzyko trwale istotne Grupa uznaje następujące rodzaje ryzyka:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko stopy procentowej księgi bankowej,
- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko płynności finansowej.

Dodatkowo Grupa identyfikuje następujące istotne rodzaje ryzyka:

- ryzyko strategiczne,
- ryzyko cyklu gospodarczego,
- ryzyka outsourcingu,
- ryzyko kredytowe Filar II,
- ryzyko rezydualne,
- ryzyko cen instrumentów dłużnych Księgi Handlowej.

45.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko, że jedna ze stron instrumentu finansowego nie wywiązując się ze swoich zobowiązań spowoduje poniesienie strat finansowych przez drugą ze stron. Proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmuje identyfikację, ocenę (pomiar), akceptację, monitorowanie, raportowanie – zasady mające na celu ograniczanie ryzyka kredytowego.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ograniczanie wystąpienia strat na portfelu kredytowym. Minimalizacja ryzyka kredytowego zakłada zachowanie odpowiedniego poziomu odpisów dla danych portfeli kredytowych na poziomie zgodnym z przyjętym w Grupie apetytem na ryzyko. Ryzyko kredytowe Grupy jest zarządzane na poziomie Banku.

Grupa dokonała przeglądu metodologii i wszystkich parametrów, aby dostosować je do zmieniających się warunków rynkowych.

Grupa kieruje się następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym:

- analizuje ryzyko kredytowe pojedynczej ekspozycji kredytowej, portfela kredytowego i wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego,
- stosuje limity wewnętrzne wynikające ze specyfiki portfela kredytowego oraz wynikające z ustawy Prawo bankowe i realizacji rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, przy czym rodzaje i wielkość stosowanych przez Grupę limitów dotyczących działalności kredytowej określają przepisy wewnętrzne dotyczące limitowania działalności kredytowej w odniesieniu m. in. do koncentracji dużych zaangażowań, koncentracji branżowej, koncentracji zaangażowań ze względu na rodzaj zabezpieczenia oraz rodzaj produktu,
- funkcje związane z bezpośrednią analizą wniosków, oceną ryzyka i podejmowaniem decyzji kredytowych są oddzielone od funkcji związanych z pozyskiwaniem Klientów (sprzedażą produktów bankowych),
- podstawowym kryterium zawierania transakcji kredytowych jest posiadanie zdolności i wiarygodności kredytowej przez Klienta,
- podejmowanie decyzji kredytowych w Grupie odbywa się zgodnie z trybem i kompetencjami określonymi w przepisach wewnętrznych dotyczących oceny ryzyka kredytowego i podejmowania decyzji kredytowych.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym odbywa się w Grupie na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka kredytowego. Co najmniej raz w roku Grupa dokonuje przeglądu i weryfikacji instrukcji i procedur a także limitów ograniczających ryzyko kredytowe. W regulacjach jest określony zakres kompetencji poszczególnych jednostek Grupy w procesie zarządzania ryzykiem kredytowym.

W celu wyznaczenia poziomu ryzyka kredytowego Grupa wykorzystuje m. in. następujące metody jego pomiaru:

- prawdopodobieństwo niewypłacalności,
- stopy odzysków,
- udział i strukturę kredytów z utratą wartości,
- wskaźnik pokrycia kredytów z utratą wartości odpisami aktualizującymi,
- miary efektywności modeli scoringowych,
- koszt ryzyka.

Grupa przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko kredytowe:

- raport miesięczny dla Zarządu Banku i Komitetu Kredytowego Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

W ramach usprawniania procesu oceny ryzyka kredytowego w 2011 roku w Grupie wdrożono wraz z klasami ryzyka nowe modele scoringowe dla kredytów gotówkowych, które uwzględniają specyfikę klienta Grupy. Pozostałe prace zmierzają do objęcia oceną scoringową wszystkich produktów dla osób fizycznych na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, jak również dla mikroprzedsiębiorców.

Jednocześnie Grupa spełniając rekomendacje KNF wprowadziła szereg zmian w procesach i procedurach związanych z wdrożeniem Rekomendacji S i T.

W obszarze klientów korporacyjnych Grupa realizowała inicjatywę wdrożenia nowego modułu ratingowego oraz budowy modeli ratingowych dopasowanych do docelowych grup klientów. Oczekiwanym wynikiem wdrożenia projektowanych modeli, jest optymalizacja dochodowości i szkodowości portfela korporacyjnego. Pozostałe zmiany polityki kredytowej klientów instytucjonalnych związane były z optymalizacją i usprawnieniem procesu kredytowego.

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe bez uwzględniania posiadanych zabezpieczeń (w podziale na klasy instrumentów finansowych)

	Wartość bilansowa netto	
	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Kasa, środki w Banku Centralnym	74 043	393 404
Należności od innych banków	29 161	36 079
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	10 014	289
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 679 382	2 488 835
W rachunku bieżącym od klientów	92 487	78 859
Kredyty i pożyczki terminowe:	3 570 014	2 401 196
- osoby fizyczne	2 549 615	1 558 736
- klienci korporacyjni (instytucjonalni)	596 529	483 105
- instytucje samorządowe	423 870	359 355
Odsetki	16 881	8 780
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	921 192	738 021
Notowane	841 233	608 101
Nienotowane	79 959	129 920
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	403 520	404 012
Notowane	403 520	404 012
Pozostałe aktywa	11 645	10 433
Razem	5 128 957	4 071 073

Grupa jest dodatkowo narażona na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych transakcji wykazywanych jako zobowiązania pozabilansowe. Wysokość tych zobowiązań dla poszczególnych lat jest podana w notcie 40 – Aktywa warunkowe oraz zobowiązania warunkowe i pozabilansowe.

Struktura geograficzna portfela kredytowego

Poniższa tabela prezentuje strukturę geograficzną koncentracji zaangażowania Grupy.

Stan na 31 grudnia 2011	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor budżetowy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Dolnośląskie	0	252 428	54 704	307 132
Kujawsko-pomorskie	0	348 826	53 135	401 961
Lubelskie	0	134 521	23 939	158 460
Lubuskie	0	117 930	603	118 533
Łódzkie	21 269	201 617	10 868	233 754
Małopolskie	0	160 849	63 894	224 743
Mazowieckie	1 947	506 692	22 358	530 997
Opolskie	0	29 617	0	29 617
Podkarpackie	0	62 165	26 197	88 362
Podlaskie	0	43 771	0	43 771
Pomorskie	31	277 909	10 116	288 056
Śląskie	0	216 879	19 262	236 141
Świętokrzyskie	0	29 004	6 735	35 739
Warmińsko-mazurskie	0	167 710	47 352	215 062
Wielkopolskie	14 913	427 269	75 818	518 000
Zachodniopomorskie	0	213 915	8 896	222 811
Nieprzypisane	0	9 361	0	9 361
Odsetki	90	14 015	2 777	16 882
Razem	38 250	3 214 478	426 654	3 679 382

Stan na 31 grudnia 2010	Sektor finansowy	Sektor niefinansowy	Sektor budżetowy	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Dolnośląskie	0	195 066	56 977	252 043
Kujawsko-pomorskie	0	223 884	42 689	266 573
Lubelskie	0	85 715	18 683	104 398
Lubuskie	0	80 467	947	81 414
Łódzkie	0	123 287	7 227	130 514
Małopolskie	0	103 963	69 898	173 861
Mazowieckie	2 737	339 872	18 453	361 062
Opolskie	0	19 306	0	19 306
Podkarpackie	0	43 129	8 128	51 257
Podlaskie	0	24 533	0	24 533
Pomorskie	0	160 851	79	160 930
Śląskie	0	120 434	12 944	133 378
Świętokrzyskie	0	19 134	7 407	26 541
Warmińsko-mazurskie	0	115 177	31 252	146 429
Wielkopolskie	5 380	301 743	78 634	385 757
Zachodniopomorskie	0	146 254	6 036	152 290
Nieprzypisane	0	9 769	0	9 769
Odsetki	9	8 127	644	8 780
Razem	8 126	2 120 711	359 998	2 488 835

Struktura branżowa portfela kredytowego

Poniższa tabela prezentuje strukturę koncentracji zaangażowania Grupy w poszczególne branże. W Grupie utrzymuje się dominacja kredytów udzielonych osobom fizycznym. Branża charakteryzująca się obniżonym ryzykiem kredytowym tj. administracja publiczna stanowi ponad 10% portfela kredytowego według wartości netto.

	Wartość brutto		Wartość netto	
	Stan na 31 grudnia 2011		Stan na 31 grudnia 2010	
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Osoby fizyczne	2 644 693	2 582 951	1 644 895	1 587 577
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	425 261	424 941	363 850	363 392
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	280 655	276 610	203 941	196 635
Działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	44 209	44 209	40 387	40 378
Finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych	39 499	38 790	12 589	12 418
Zakwaterowanie	30 402	28 247	30 659	29 386
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	30 245	29 357	24 014	23 353
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	25 821	25 035	20 989	20 745
Edukacja	23 958	23 797	29 216	29 076
Pozostała działalność	199 345	188 564	185 789	177 095
Odsetki	17 183	16 881	9 061	8 780
Razem	3 761 271	3 679 382	2 565 390	2 488 835

Zaangażowanie brutto Banku wobec dziesięciu największych klientów (w tym zaangażowania wobec grup kapitałowych)

Stan na 31 grudnia 2011						
lp	Nazwa kredytobiorcy	branża wg PKD	Zaangażowanie całkowite	Zaangażowanie bilansowe (kapitał)	Zaangażowanie pozabilansowe	Udział w portfelu kredytowym
1.	Klient 1	działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	44 168	44 168	0	1,2%
2.	Klient 2	działalność pocztowa i kurierska	28 536	0	28 536	0,8%
3.	Klient 3	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	22 875	22 875	0	0,6%
4.	Klient 4	finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	21 454	21 454	0	0,6%
5.	Klient 5	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20 000	20 000	0	0,5%
6.	Klient 6	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19 582	19 582	0	0,5%
7.	Klient 7	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	19 113	17 198	1 915	0,5%
8.	Klient 8	zakwaterowanie	18 740	18 710	30	0,5%
9.	Klient 9	finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	18 549	15 161	3 388	0,5%
10.	Klient 10	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	17 250	17 250	0	0,5%
			230 266	196 398	33 868	6,1%

Stan na 31 grudnia 2010						
lp	Nazwa kredytobiorcy	branża wg PKD	Zaangażowanie całkowite	Zaangażowanie bilansowe (kapitał)	Zaangażowanie pozabilansowe	Udział w portfelu kredytowym
1.	Klient 1	działalność firm centralnych (head offices); doradztwo związane z zarządzaniem	39 603	39 603	0	1,4%
2.	Klient 2	działalność pocztowa i kurierska	25 571	0	25 571	0,9%
3.	Klient 3	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	24 194	24 194	0	0,8%
4.	Klient 4	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	20 000	20 000	0	0,7%
5.	Klient 5	finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszów emerytalnych	19 701	8 678	11 022	0,7%
6.	Klient 6	zakwaterowanie	19 210	19 157	53	0,7%
7.	Klient 7	produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	17 400	17 400	0	0,6%
8.	Klient 8	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	16 625	16 625	0	0,6%
9.	Klient 9	produkcja papieru i wyrobów z papieru	16 510	16 510	0	0,6%
10.	Klient 10	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	16 403	5 198	11 205	0,6%
			215 217	167 365	47 851	7,5%

Struktura jakościowa

Struktura jakościowa portfela została wyznaczona na podstawie parametru PD wykorzystywanego przez Grupę do pomiaru ryzyka kredytowego na poziomie portfeli. Parametr PD (ang. probability of default) określa prawdopodobieństwo nie wywiązania się kredytobiorcy ze swoich zobowiązań wobec Grupy w określonym horyzoncie czasowym. Niższy poziom parametru ryzyka PD oznacza klientów z mniejszym ryzykiem niewywiązania się z zobowiązań, zaś wyższy poziom PD oznacza klientów w większym ryzyku niewywiązania się z zobowiązań. Poziom PD=0,7 % jest poziomem granicznym dla portfeli kredytów udzielonych klientom korporacyjnym, kredytów gotówkowych dla klientów o podwyższonym ryzyku oraz kredytów gotówkowych na oświadczenie (zaprzestano udzielania takich kredytów po roku 2010). Dla tych portfeli obserwowane jest średnie PD wyższe niż 0,7%, zaś dla portfeli pozostałych obserwowane jest średnie PD poniżej 0,7%

Stan na dzień 31 grudnia 2011	Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości		Przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Z rozpoznaną utratą wartości	Razem
	PD*) <= 0,7%	PD > 0,7%			
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności od innych banków	29 161	0	0	0	29 161
Kredyty w rachunku bieżącym od klientów	7	84 291	1 413	6 776	92 487
Kredyty i pożyczki terminowe udzielone klientom osoby fizyczne	2 437 638	806 640	211 948	113 788	3 570 014
- kredyty konsumpcyjne	2 019 224	276 562	199 726	54 103	2 549 615
- kredyty na nieruchomości	707 760	273 302	128 773	34 103	1 143 938
- kredyty w rachunku karty kredytowej	1 311 464	0	70 649	19 919	1 402 032
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	0	3 260	304	81	3 645
instytucje samorządowe	748	530 078	6 017	59 685	596 528
Odsetki	417 666	0	6 205	0	423 871
Odsetki	15 009	0	1 748	124	16 881
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	921 192	0	0	0	921 192
Notowane	841 233	0	0	0	841 233
Nienotowane	79 959	0	0	0	79 959
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	403 520	0	0	0	403 520
Notowane	403 520	0	0	0	403 520
Razem	3 806 527	890 931	215 109	120 688	5 033 255

*) PD liczone portfelowo dla poszczególnych portfeli homogenicznych

Stan na dzień 31 grudnia 2010	Nieprzeterminowane, bez rozpoznanej utraty wartości		Przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Z rozpoznaną utratą wartości	Razem
	PD*) <= 0,7%	PD > 0,7%			
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności od innych banków	36 079	0	0	0	36 079
Kredyty w rachunku bieżącym od klientów	27 995	41 825	662	8 377	78 859
Kredyty i pożyczki terminowe udzielone klientom osoby fizyczne	1 595 115	478 261	210 503	117 317	2 401 196
- kredyty konsumpcyjne	1 202 685	141 610	188 982	25 459	1 558 736
- kredyty na nieruchomości	559 872	141 540	145 170	21 131	867 713
- kredyty w rachunku karty kredytowej	642 813	0	43 812	4 328	690 953
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	0	70	0	0	70
instytucje samorządowe	42 835	336 651	11 761	91 858	483 105
Odsetki	349 595	0	9 760	0	359 355
Odsetki	7 213	0	1 376	191	8 780
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	738 021	0	0	0	738 021
Notowane	608 101	0	0	0	608 101
Nienotowane	129 920	0	0	0	129 920
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	404 012	0	0	0	404 012
Notowane	404 012	0	0	0	404 012
Razem	2 808 435	520 086	212 541	125 885	3 666 947

*) PD liczone portfelowo dla poszczególnych portfeli homogenicznych

Zabezpieczenia oraz inne formy ograniczania ryzyka kredytowego

Uzyskane zabezpieczenia i inne elementy powodujące poprawę warunków kredytowania:

- hipoteka wpisana w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości na pierwszym miejscu; możliwe także dalsze miejsce w KW (jeśli poprzednie wpisy w KW dotyczą jednego kredytu);
- jeśli kredyt udzielony jest w PLN – hipoteka zwykła na 100% kwoty kredytu, zabezpieczająca spłatę kapitału oraz hipoteka kaucyjna w PLN do kwoty stanowiącej 60% kapitału kredytu zabezpieczająca spłatę odsetek, opłat, prowizji i innych należności mogących powstać w wykonaniu Umowy Kredytu i co najmniej o 20% wartości transakcji na zabezpieczenie ryzyka kursowego w przypadku transakcji kredytowych walutowych i denominowanych walutą wymiennalną;
- cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych zdarzeń losowych;
- oświadczenie Kredytobiorcy (i/lub Poręczyciela) o poddaniu się egzekucji do kwoty stanowiącej 150% udzielonego kredytu brutto wraz z datą do której Bank będzie mógł wystąpić w oparciu o oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz o nadaniu tytułowi klauzuli wykonalności;
- oświadczenie Właściciela nieruchomości o poddaniu się egzekucji do kwoty hipoteki/hipotek ustanowionej/ych na nieruchomości/ach będącej/ych ich własnością, wraz z datą do której Bank będzie mógł wystąpić w oparciu o oświadczenie o poddaniu się egzekucji o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, która to data nie może być wcześniejsza niż 3 lata licząc od ostatniego dnia kalendarzowego miesiąca kredytowania;
- weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową dla Banku;
- w przypadku budowy domu/lokalu – cesja wierzytelności z umowy o budowę domu/lokalu z Deweloperem/Spółdzielnią Mieszkaniową;
- przelew środków pieniężnych należących do Kredytobiorcy na rachunek Banku – na podstawie art. 102 Prawa bankowego (depozyty i lokaty bankowe);
- zastaw rejestrowy, wraz z blokadą na prawach wynikających z papierów wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa i NBP (bony i obligacje skarbowe);
- cesja na jednostkach uczestnictwa w zaakceptowanym przez Bank Towarzystwie Funduszy Inwestycyjnych,
- cesja polisy ubezpieczeniowej w zaakceptowanym przez Bank Towarzystwie Ubezpieczeń na Życie;
- zastaw finansowy, zastaw rejestrowy, cesja, kaucja lub blokada na innych produktach inwestycyjnych zatwierdzanych indywidualnie przy podejmowaniu decyzji kredytowej.

Wartość godziwa zabezpieczeń hipotecznych dla ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie wynosiła 3.386 mln zł na dzień 31 grudnia 2011 roku oraz 2.209 mln zł na dzień 31 grudnia 2010 roku.

Finansowy efekt uwzględnienia odzysku z zabezpieczeń dla należności z rozpoznaną utratą wartości w analizie indywidualnej wyniósł 29.mln. zł. Jest to kwota, o którą poziom wymaganych odpisów z tytułu utraty wartości byłby wyższy, gdyby przy szacowaniu odpisu nie zostały uwzględnione przepływy z zabezpieczeń.

Analiza wiekowa aktywów finansowych (w podziale na klasy instrumentów finansowych)

Stan na dzień 31 grudnia 2011	do 30 dni	31 - 60 dni	61 - 90 dni	powyżej 90 dni	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności od innych banków	29 161	0	0	0	29 161
Kredyty w rachunku bieżącym od klientów	88 487	753	339	2 908	92 487
Kredyty i pożyczki terminowe udzielone klientom	3 488 968	21 354	6 850	52 842	3 570 014
osoby fizyczne	2 484 028	20 597	6 823	38 167	2 549 615
- kredyty konsumpcyjne	1 098 802	13 667	4 740	26 729	1 143 938
- kredyty na nieruchomości	1 381 758	6 859	2 054	11 361	1 402 032
- kredyty w rachunku karty kredytowej	3 468	71	29	77	3 645
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	581 672	154	27	14 675	596 528
instytucje samorządowe	423 268	603	0	0	423 871
Odsetki	16 470	274	88	49	16 881
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	921 192	0	0	0	921 192
Notowane	841 233	0	0	0	841 233
Nienotowane	79 959	0	0	0	79 959
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	403 520	0	0	0	403 520
Notowane	403 520	0	0	0	403 520
Razem	4 947 798	22 381	7 277	55 799	5 033 255

Stan na dzień 31 grudnia 2010	do 30 dni	31 - 60 dni	61 - 90 dni	powyżej 90 dni	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Należności od innych banków	36 079	0	0	0	36 079
Kredyty w rachunku bieżącym od klientów	77 177	82	91	1 509	78 859
Kredyty i pożyczki terminowe udzielone klientom	2 347 052	22 085	2 559	29 500	2 401 196
osoby fizyczne	1 522 715	12 368	2 559	21 094	1 558 736
- kredyty konsumpcyjne	839 717	7 801	1 812	18 383	867 713
- kredyty na nieruchomości	682 928	4 567	747	2 711	690 953
- kredyty w rachunku karty kredytowej	70	0	0	0	70
klienci korporacyjni (instytucjonalni)	464 982	9 717	0	8 406	483 105
instytucje samorządowe	359 355	0	0	0	359 355
Odsetki	8 780	0	0	0	8 780
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	738 021	0	0	0	738 021
Notowane	608 101	0	0	0	608 101
Nienotowane	129 920	0	0	0	129 920
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	404 012	0	0	0	404 012
Notowane	404 012	0	0	0	404 012
Razem	3 611 121	22 167	2 650	31 009	3 666 947

45.2 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest to ryzyko wystąpienia utraty zdolności do terminowego regulowania zobowiązań, na skutek niekorzystnego ukształtowania się struktury aktywów i zobowiązań. Źródłem ryzyka płynności może być niedopasowanie strumieni pieniężnych, nagłe wycofanie depozytów przez depozytariuszy, koncentracja źródeł finansowania oraz portfela kredytowego, ograniczona sprzedawalność aktywów, niedotrzymanie zobowiązań przez kontrahentów Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S. A. lub inna nieprzewidziana sytuacja na rynku finansowym.

Ryzyko płynności Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko płynności jest nieistotne.

Celem zarządzania ryzykiem płynności jest bilansowanie wpływów i wypływów środków z transakcji bilansowych i pozabilansowych w celu zapewnienia efektywnych kosztowo źródeł finansowania, generowania nadwyżek finansowych i odpowiedniego ich wykorzystania. Bank kształtuje strukturę aktywów i zobowiązań, zapewniającą osiągnięcie zakładanych wskaźników finansowych, przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka płynności.

Bank kieruje się następującymi zasadami w procesie zarządzania ryzykiem płynności:

- utrzymywany jest akceptowalny poziom płynności, którego podstawą jest utrzymanie odpowiedniego zasobu aktywów płynnych,
- główne źródło finansowania aktywów Banku stanowią stabilne środki finansowania, w tym przede wszystkim baza depozytowa,
- podejmowane są działania w celu utrzymywania poziomu ryzyka płynności w ramach przyjętego profilu ryzyka.

Zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się w Banku na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka płynności. Co najmniej raz w roku Bank dokonuje przeglądu i weryfikacji instrukcji i procedur w tym także wewnętrznych limitów płynności. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem płynności.

Ryzyko płynności w Banku identyfikowane jest w podziale na płynność bieżącą i strukturalną, a także rynkową instrumentów. Płynność bieżąca definiowana jest jako płynność monitorowana, zarządzana w horyzoncie czasowym do 7 dni i dotyczy w szczególności zarządzania rachunkiem w Departamencie Systemu Płatniczego NBP, rezerwą obowiązkową oraz saldami na rachunkach nostro. Proces strukturalnego zarządzania płynnością obejmuje kształtowanie struktury bilansu, zapewniającej utrzymanie właściwego stopnia płynności krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej. Dotyczy to zwłaszcza dopasowania terminów spłat kredytów udzielonych przez Bank z terminami zwrotów przyjętych depozytów klientów. Ryzyko płynności rynkowej instrumentów definiowane jest jako ryzyko związane z sytuacją, kiedy pozycja w aktywach nie może zostać upłynniona w krótkim czasie bez znacznego wpływu na jej cenę. Proces zarządzania płynnością rynkową instrumentów finansowych polega m.in. na ścisłym limitowaniu inwestycji w instrumenty finansowe, w tym instrumenty o ograniczonej płynności.

W celu określenia poziomu ryzyka płynności Bank wykorzystuje różne metody jego pomiaru i oceny, w tym:

- metodę kontraktowej i urealnionej luki płynności,
- badanie stabilności i koncentracji bazy depozytowej,
- metodę nadwyżki aktywów płynnych nad pasywami niestabilnymi,
- analizy szokowe.

Metoda kontraktowej luki płynności polega na zestawieniu aktywów według terminów zapadalności i pasywów według terminów wymagalności. Aktywa i pasywa bez określonego terminu zapadalności/wymagalności (np. kasa, rachunki bieżące, konta oszczędnościowe) wykazywane są w terminie a'vista.

W celu ograniczania ryzyka płynności Bank stosuje limity płynności oraz proggi ostrzegawcze nałożone na wybrane miary m.in. na wskaźniki płynności czy niedopasowanie skumulowanych urealnionych przepływów wynikających z aktywów i pasywów w poszczególnych pasmach czasowych.

Zgodnie z uchwałą KNF nr 386/2008 z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności (z późn. zm.), Bank monitoruje oraz przestrzega nadzorcze wskaźniki płynności. W pierwszym półroczu 2011 roku wystąpiło jednodniowe przekroczenie nadzorczych limitów płynności krótkoterminowej, tj. limitu luki płynności krótkoterminowej M1 i limitu współczynnika płynności krótkoterminowej M2. Odnotowane przekroczenie miało charakter techniczny i nie spowodowało zagrożenia pozycji płynnościowej Banku. W 2010 roku i latach ubiegłych Bank spełniał

wymagania w zakresie minimalnych poziomów miar nadzorczych.

Poniższa tabela przedstawia nadzorcze miary płynności dotyczące Banku wg stanu na 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku.

	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
M1 (w tys. zł)	473 631	212 632
M2	1,51	1,18
M3	4,09	2,28
M4	1,13	1,10

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko płynności:

- raport dzienny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami, Zarządu i Departamentu Skarbu,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej Banku i Zarządu Banku.

Bank posiada zdefiniowane plany awaryjnego działania w sytuacji nagłych wahań poziomu bazy depozytowej. Z analizy szybko dostępnych źródeł finansowania wynika, iż w sytuacjach hipotetycznie obniżonej płynności, Bank jest w stanie pozyskać środki w odpowiedniej wysokości, bez uruchamiania, tzw. planów awaryjnych.

Wskaźniki płynności kształtują się w ramach obowiązujących limitów ograniczających ryzyko płynności, co oznacza, iż płynność Banku utrzymuje się na bezpiecznym i stabilnym poziomie – ryzyko utraty płynności nie stanowi zagrożenia dla Banku.

Poniższa tabela przedstawia urealnione luki płynności dla Grupy wg stanu na 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010r roku sporządzone zgodnie z metodyką obowiązującą na koniec 2011 roku:

Stan na 31 grudnia 2011	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 6 miesiący łącznie	Powyżej 6 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa bilansowe razem	2 150 689	38 655	109 056	158 881	881 120	1 971 406
Pasywa bilansowe razem	708 031	106 460	150 265	212 194	665 896	3 134 358
Luka urealniona bilansowa	1 442 658	(67 805)	(41 209)	(53 313)	215 224	(1 162 952)
Luka skumulowana bilansowa	1 442 658	1 374 853	1 333 644	1 280 331	1 495 555	332 603
Zobowiązania pozabilansowe	402 184	0	0	0	0	0
Luka urealniona ogółem	1 040 474	(67 805)	(41 209)	(53 313)	215 224	(1 162 952)
Luka skumulowana ogółem	1 040 474	972 669	931 460	878 147	1 093 371	(69 581)

Stan na 31 grudnia 2010	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 6 miesiący włącznie	Powyżej 6 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa bilansowe razem	1 910 082	41 288	97 368	238 958	689 311	1 256 190
Pasywa bilansowe razem	1 035 740	72 605	112 208	145 209	521 891	2 135 643
Luka urealniona bilansowa	874 342	(31 317)	(14 840)	93 749	167 420	(879 453)
Luka skumulowana bilansowa	874 342	843 025	828 185	921 934	1 089 354	209 901
Zobowiązania pozabilansowe	287 478	0	0	0	0	0
Luka urealniona ogółem	586 864	(31 317)	(14 840)	93 749	167 420	(879 453)
Luka skumulowana ogółem	586 864	555 547	540 707	634 456	801 876	(77 577)

Tabela poniżej przedstawia aktywa oraz zobowiązania finansowe Grupy według ich daty zapadalności na podstawie umownych niezdykontowanych płatności.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej Banku Poczтового S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2011	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesiący	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesiący	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa									
Kasa oraz środki w Banku Centralnym	74 043	0	0	74 043	0	0	0	0	74 043
Należności od innych banków	8 915	0	0	8 915	0	20 246	20 246	0	29 161
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	38	0	0	38	5 129	4 847	9 976	0	10 014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	74 696	85 845	406 988	567 529	1 157 984	1 915 114	3 073 098	38 755	3 679 382
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	79 951	0	219 845	299 796	378 551	242 837	621 388	8	921 192
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	10 334	10 334	383 086	10 100	393 186	0	403 520
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	0	0	47 703	47 703
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	0	0	24 801	24 801
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	2 907	30	2 937	0	0	0	0	2 937
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	11 403	11 403
Pozostałe aktywa	8 242	1 602	1 744	11 588	8	0	8	49	11 645
Aktywa razem	245 885	90 354	638 941	975 180	1 924 758	2 193 144	4 117 902	122 719	5 215 801
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2011	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	0	0	10	0	0	0	0	10
Zobowiązania wobec innych banków	2 828	0	0	2 828	0	0	0	0	2 828
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	4	303	0	307	0	0	0	0	307
Zobowiązania wobec klientów	1 040 516	242 885	1 564 420	2 847 821	5 364	321	5 685	1 831 260	4 684 766
Zobowiązania podporządkowane	1 954	0	0	1 954	43 041	47 202	90 243	0	92 197
Rezerwy	0	0	0	0	0	0	0	4 827	4 827
Pozostałe zobowiązania	104 757	1 966	1 582	108 305	921	78	999	167	109 471
Zobowiązania razem	1 150 069	245 154	1 566 002	2 961 225	49 326	47 601	96 927	1 836 254	4 894 406
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	25 558	44 689	111 125	181 372	16 502	1 763	18 265	202 547	402 184

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2010	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa									
Kasa oraz środki w Banku Centralnym	393 404	0	0	393 404	0	0	0	0	393 404
Należności od innych banków	15 860	0	0	15 860	0	20 219	20 219	0	36 079
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	289	0	289	0	0	0	0	289
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	91 315	74 293	274 914	440 522	923 847	1 041 315	1 965 162	83 151	2 488 835
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	129 912	0	138 653	268 565	319 156	150 292	469 448	8	738 021
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	0	0	292 409	111 603	404 012	0	404 012
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	0	0	47 667	47 667
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	0	0	24 262	24 262
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	1 042	0	1 042	0	0	0	0	1 042
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	12 565	12 565
Pozostałe aktywa	8 795	67	1 545	10 407	13	0	13	13	10 433
Aktywa razem	639 286	75 691	415 112	1 130 089	1 535 425	1 323 429	2 858 854	167 666	4 156 609
Zobowiązania pozabilansowe otrzymane	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2010	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Razem poniżej 12 miesięcy	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Razem powyżej 12 miesięcy	O nieokreślonej zapadalności	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	17	0	0	17	0	0	0	0	17
Zobowiązania wobec innych banków	2 332	0	0	2 332	0	0	0	0	2 332
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania wobec klientów	3 054 961	232 094	434 152	3 721 207	37 308	609	37 917	0	3 759 124
Rezerwy	0	0	0	0	0	0	0	6 892	6 892
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	8	0	0	8	0	0	0	0	8
Pozostałe zobowiązania	88 844	1 443	1 172	91 459	1 465	24	1 489	320	93 268
Zobowiązania razem	3 146 162	233 537	435 324	3 815 023	38 773	633	39 406	7 212	3 861 641
Zobowiązania pozabilansowe udzielone	15 488	29 252	96 719	141 459	12 085	1 763	13 848	132 171	287 478

45.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe identyfikowane w Grupie Kapitałowej Banku Pocztowego S.A. to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Grupy oraz jej kapitału z tytułu niekorzystnych zmian stóp procentowych oraz kursów walutowych.

Ryzyko rynkowe Grupy jest zarządzane na poziomie Banku, ponieważ ze względu na specyfikę działalności spółek zależnych ponoszone przez nie ryzyko rynkowe jest nieistotne.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym odbywa się w Banku na podstawie pisemnych instrukcji i procedur, w których są określone cele zarządzania ryzykiem rynkowym, metody identyfikacji, pomiaru, monitorowania, limitowania oraz raportowania ryzyka rynkowego. W regulacjach określony jest także zakres kompetencji poszczególnych jednostek Banku w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym.

W Banku występuje organizacyjne wyodrębnienie jednostek odpowiedzialnych za kontrolę, monitorowanie oraz zarządzanie ryzykiem rynkowym.

Raporty ryzyka rynkowego sporządzane są z podziałem na ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej, ryzyko stopy procentowej Księgi Handlowej oraz ryzyko walutowe. Dzielne raporty służą do zarządzania operacyjnego ryzykiem rynkowym natomiast raporty okresowe sporządzane są w celach zarządczych.

Nadrzędnym celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest optymalizowanie procesu zarządzania ekspozycjami przy jednoczesnej ochronie wyniku finansowego.

W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym Bank nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest to ryzyko, na jakie narażony jest wynik finansowy oraz fundusze własne Banku z powodu zmian stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej wynika z następujących źródeł:

- niedopasowania terminów przeszacowania – ryzyko to wyraża się w zagrożeniu przychodów Banku, przede wszystkim odsetkowych, w sytuacji niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych lub istotnej zmiany struktury przeszacowania pozycji w bilansie powodującej zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
- ryzyka bazowego – wynikającego z niedoskonałego powiązania (korelacji) stóp procentowych produktów generujących przychody i koszty odsetkowe, które to instrumenty mają jednocześnie te same okresy przeszacowania,
- ryzyka krzywej dochodowości – polegającego na zmianie relacji pomiędzy stopami procentowymi odnoszącymi się do różnych terminów, a dotyczącymi tego samego indeksu lub rynku,
- ryzyka opcji klienta – powstającego, gdy klient zmienia wielkość i harmonogram przepływów gotówkowych aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, do czego ma prawo zgodnie z umową kredytową lub depozytową, bez ponoszenia dodatkowych kosztów.

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest kształtowanie struktury aktywów i pasywów, zapewniające ochronę wartości bieżącej oraz wyniku odsetkowego Banku przy zaakceptowanym poziomie ryzyka stopy procentowej i polega na:

- identyfikacji ryzyka,
- wyliczaniu miar ryzyka (pomiar),
- monitorowaniu pozycji i zmian w poszczególnych księgach, portfelach oraz wykorzystania limitów,
- limitowaniu – określaniu dopuszczalnego poziomu ryzyka,
- raportowaniu ekspozycji na ryzyko,
- zabezpieczaniu ekspozycji narażonej na ryzyko stopy procentowej.

Bank dostosowuje zarządzanie ryzykiem stopy procentowej do rodzaju i skali prowadzonej działalności.

Pomiar i monitorowanie ryzyka stopy procentowej dokonywane jest za pomocą następujących miar ryzyka:

- wartość luki oraz luki skumulowanej stopy procentowej w poszczególnych przedziałach przeszacowania,
- BPV – Basis Point Value – oznacza wyrażone w wartościach pieniężnych ryzyko stopy procentowej, jakie wiąże się z utrzymaniem danej pozycji przy zmianie stóp procentowych o jeden punkt bazowy,
- Duration – miara ryzyka stopy procentowej interpretowana jako średni czas trwania instrumentu lub portfela,
- wskaźniki przedpłat kredytów i zrywalności depozytów dla poszczególnych typów produktów i podmiotów,

- VaR – definiowany jest jako maksymalna strata, którą można ponieść Bank w założonym horyzoncie czasowym, z określonym prawdopodobieństwem.

W roku 2011 Bank dokonał zmiany w sposobie wyznaczenia wartości bieżącej depozytów i kredytów, będącej podstawą wyliczenia miar ryzyka stopy procentowej. Na potrzeby wyliczenia miar ryzyka wartość bieżąca wyznaczana jest w oparciu o stawki referencyjne wynikające z terminów ich przeszacowania z wykluczeniem marży komercyjnej realizowanej na produkcie. Wdrożone rozwiązanie jest spójne z istniejącym w Banku systemem rentownościowym i zapewnia efektywne zarządzanie ryzykiem stopy procentowej przez Departament Skarbu.

Dodatkowo Bank przeprowadza testy warunków skrajnych polegające na analizie wrażliwości, badającej wpływ zmian stóp procentowych na wartość bieżącą pozycji narażonych na ryzyko w oparciu o założone zmiany krzywej dochodowości, a także wpływ zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy Banku.

W Banku ryzyko stopy procentowej dzieli się na ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej i Księgi Handlowej. Zgodnie z przyjętą metodyką ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej zarządzane jest w Banku w ramach dwóch pozycji:

- Pozycji Oddziałowej, obejmującej w szczególności produkty sprzedawane w sieci Banku, bez uwzględnienia części stabilnej rachunków bieżących oraz stabilnej części konta oszczędnościowego,
- Pozycji Strukturalnej, obejmującej portfele papierów wartościowych finansowane zobowiązaniami bez określonego terminu wymagalności.

Bank od grudnia 2011 roku rozpoczął działalność Księgi Handlowej na instrumentach stopy procentowej.

W celu ograniczania ryzyka stopy procentowej Bank stosuje limity nałożone na wybrane miary m.in. na lukę skumulowaną, BPV, Duration, VaR.

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko stopy procentowej Księgi Bankowej i Księgi Handlowej:

- raport dzienny dla Departamentu Skarbu, udostępniony członkom Zarządu Banku,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Poniższe tabele przedstawiają poziom ryzyka stopy procentowej Księgi Bankowej według stanu na 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku. W celu porównywalności, miary na dzień 31 grudnia 2010 roku zostały przedstawione zgodnie z wprowadzoną w 2011 roku metodyką wyznaczenia wartości bieżącej depozytów i kredytów.

Zestawienie BPV Księgi Bankowej

	BPV (10 p.b.)	
	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Pozycja oddziałowa	100	37
Pozycja strukturalna	332	271

Wyniki testów warunków skrajnych na +/- 200 p.b.

	Zmiana wartości bieżącej Księgi Bankowej	
	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
200 p.b. w dół	(7 892)	(6 226)
200 p.b. w górę	9 165	6 659

Poniższa tabela przedstawia poziom ryzyka stopy procentowej Księgi Handlowej według stanu na 31 grudnia 2011 roku oraz 31 grudnia 2010 roku.

Zestawienie BPV Księgi Handlowej

	BPV (10 p.b.)	
	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł
Księga Handlowa	(19)	0

Poniżej przedstawione są aktywa i zobowiązania oraz pozycje pozabilansowe Grupy sklasyfikowane według kryterium ryzyka stopy procentowej – terminu przeszacowania dla pozycji o oprocentowaniu zmiennym lub terminu zapadalności / wymagalności dla pozycji o oprocentowaniu stałym.

Stan na 31 grudnia 2011	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocento- wane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	73 431	0	0	0	0	612	74 043
Należności od innych banków	0	0	20 000	0	0	9 161	29 161
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 663 861	882 325	225 110	0	0	0	3 771 296
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 000	0	0	5 000	0	38	10 038
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	230 000	0	220 000	375 000	94 371	0	919 371
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	30 000	369 271	10 000	0	409 271
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	47 703	47 703
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	24 801	24 801
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	2 937	2 937
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	0	0	0	0	0	11 403	11 403
Pozostałe aktywa	0	0	0	0	0	11 645	11 645
Razem aktywa	2 972 292	882 325	495 110	749 271	104 371	108 300	5 311 669
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	10	10
Zobowiązania wobec innych banków	0	0	0	0	0	2 828	2 828
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	307	307
Zobowiązania wobec klientów	2 494 578	454 454	1 245 753	511	0	485 374	4 680 670
Rezerwy	0	0	0	0	0	4 827	4 827
Zobowiązania podporządkowane	90 300	0	0	0	0	0	90 300
Pozostałe zobowiązania	0	0	0	0	0	109 471	109 471
Kapitały	0	0	0	0	0	321 395	321 395
Razem zobowiązania i kapitały	2 584 878	454 454	1 245 753	511	0	924 211	5 209 808
Luka	387 414	427 871	(750 643)	748 760	104 371	(815 911)	101 862
Pozycje pozabilansowe							
Transakcje stopy procentowej:							
Aktywa	0	0	100 000	0	0	0	0
Zobowiązania	0	100 000	0	0	0	0	0
Luka	0	(100 000)	100 000	0	0	0	0
Luka razem	387 414	327 871	(650 643)	748 760	104 371	(815 911)	101 862

Stan na 31 grudnia 2010	Do 1 miesiąca włącznie	Powyżej 1 miesiąca do 3 miesiący włącznie	Powyżej 3 miesiący do 1 roku włącznie	Powyżej 1 roku do 5 lat włącznie	Powyżej 5 lat	Aktywa/ zobowiązania nieoprocentow ane	Razem
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	384 665	0	0	0	0	8 739	393 404
Należności od innych banków	15	0	20 000	0	0	16 064	36 079
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	0	289	289
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 891 258	454 772	237 055	1 431	0	0	2 584 516
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	280 000	81 250	55 000	305 000	0	0	721 250
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	0	0	0	279 271	110 000	0	389 271
Rzeczowe aktywa trwałe	0	0	0	0	0	47 667	47 667
Wartości niematerialne	0	0	0	0	0	24 262	24 262
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	1 042	1 042
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	0	0	0	0	0	12 565	12 565
Pozostałe aktywa	10	7	32	0	0	10 384	10 433
Razem aktywa	2 555 948	536 029	312 087	585 702	110 000	121 012	4 220 778
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	0	0	0	0	0	17	17
Zobowiązania wobec innych banków	0	0	0	0	0	2 332	2 332
Zobowiązania wobec klientów	2 511 353	204 461	371 501	317	0	663 581	3 751 213
Rezerwy	0	0	0	0	0	6 892	6 892
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	8	0	0	0	0	0	8
Pozostałe zobowiązania	457	11	0	0	0	92 800	93 268
Kapitały	0	0	0	0	0	295 047	295 047
Razem zobowiązania i kapitały	2 511 818	204 472	371 501	317	0	1 060 669	4 148 777
Luka	44 130	331 557	(59 414)	585 385	110 000	(939 657)	72 001
Pozycje pozabilansowe							
Transakcje stopy procentowej:							
Aktywa	0	0	0	0	0	0	0
Zobowiązania	0	0	0	0	0	0	0
Luka	0	0	0	0	0	0	0
Luka razem	44 130	331 557	(59 414)	585 385	110 000	(939 657)	72 001

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału z tytułu niekorzystnych zmian kursów walutowych.

Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ochrona wyniku finansowego z tytułu różnic kursowych przy zaakceptowanym przez Bank poziomie ryzyka.

Bank w procesie zarządzania ryzykiem walutowym dokonuje pomiaru tego ryzyka poprzez:

- wyliczanie pozycji całkowitej Banku,
- wyliczanie pozycji w poszczególnych walutach,
- wyliczanie wartości zagrożonej (VaR),
- przeprowadzanie testów warunków skrajnych.

Wartość narażona na ryzyko (VaR) definiowana jest jako maksymalna strata, którą można ponieść Bank w założonym horyzoncie czasowym, z określonym prawdopodobieństwem. Bank wylicza wartości VaR metodą symulacji historycznej przy założeniu 99% przedziału ufności i 10-dniowego okresu utrzymywania pozycji.

Testy warunków skrajnych będące dopełnieniem miary VaR dla ryzyka walutowego służą określeniu potencjalnej straty, na jaką narażony jest Bank przy wystąpieniu bardzo niekorzystnych (skrajnych) zmian kursów walutowych.

Bank przeprowadza następujące rodzaje scenariuszy:

- scenariusze hipotetyczne – przyjmuje się hipotetyczną zmianę kursów walutowych,
- scenariusze historyczne – scenariusze na podstawie historycznych obserwacji kursów walutowych.

W procesie zarządzania ryzykiem walutowym Bank codziennie monitoruje:

- wartość pozycji w poszczególnych walutach,
- limit ograniczający wartość VaR,
- limity stop-loss ograniczające wartość straty w okresie dziennym, tygodniowym i miesięcznym.

Statystyka miary VaR dla ryzyka walutowego w 2011 roku

	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł	tys. zł
VaR	7	231	35	19	57

Bank przygotowuje następujące cykliczne raporty dotyczące ekspozycji na ryzyko walutowe:

- raport dzienny dla Departamentu Skarbu, udostępniony członkom Zarządu Banku,
- raport miesięczny dla Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz Zarządu Banku,
- raport kwartalny dla Rady Nadzorczej i Zarządu Banku.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości pozycji walutowych w 2011 roku. Wartość maksymalna i średnia zostały przedstawione w odniesieniu do wartości bezwzględnych pozycji (w tys. waluty).

	Wartość minimalna	Wartość maksymalna	Wartość średnia	Stan na 31 grudnia 2011	Stan na 31 grudnia 2010
	tys.	tys.	tys.	tys.	tys.
USD	0	1241	93	32	20
EUR	2	747	189	(181)	(340)
GBP	0	234	23	9	(9)
CHF	9	111	68	28	90

W roku 2011 i 2010 ryzyko walutowe Grupy kształtowało się na bardzo niskim poziomie, co wynikało z niewielkiego udziału aktywów i pasywów walutowych w sumie bilansowej (poniżej 2%). Wartość całkowitej pozycji walutowej nie przekraczała 2% funduszy własnych, co nie generowało wymogu kapitałowego na to ryzyko.

Stan na 31 grudnia 2011	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł	
Aktywa									
Kasa, środki w Banku Centralnym	71 803	1 858	420	279	82	62	17	45	74 043
Należności od innych banków	23 604	1 598	362	1 555	455	215	59	2189	29 161
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	10 014	0	0	0	0	0	0	0	10 014
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	3 626 254	52 941	11 986	0	0	187	52	0	3 679 382
Inwestycyjne aktywa finansowe	1 324 703	9	2	0	0	0	0	0	1 324 712
- dostępne do sprzedaży	921 183	9	2	0	0	0	0	0	921 192
- utrzymywane do terminu zapadalności	403 520	0	0	0	0	0	0	0	403 520
Rzeczowe aktywa trwałe	47 703	0	0	0	0	0	0	0	47 703
Wartości niematerialne	24 801	0	0	0	0	0	0	0	24 801
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 937	0	0	0	0	0	0	0	2 937
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	11 403	0	0	0	0	0	0	0	11 403
Pozostałe aktywa	11 641	4	1	0	0	0	0	0	11 645
Razem aktywa	5 154 859	56 410	12 771	1 834	537	464	128	2 234	5 215 801
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	10	0	0	0	0	0	0	0	10
Zobowiązania wobec innych banków	2 828	0	0	0	0	0	0	0	2 828
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	307	0	0	0	0	0	0	0	307
Zobowiązania wobec klientów	4 678 297	3 829	867	1 627	476	0	0	1 013	4 684 766
Rezerwy	4 827	0	0	0	0	0	0	0	4 827
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	107 073	2 246	508	152	44	0	0	0	109 471
Zobowiązania podporządkowane	92 197	0	0	0	0	0	0	0	92 197
Razem zobowiązania	4 885 539	6 075	1 375	1 779	520	0	0	1 013	4 894 406
Kapitały	321 395	0	0	0	0	0	0	0	321 395
Razem pasywa	5 206 934	6 075	1 375	1 779	520	0	0	1 013	5 215 801
Zaangażowanie netto	(52 075)	50 335	11 396	55	17	464	128	1 221	0
Pozycje pozabilansowe	451 520	(49 408)	(11 186)	0	0	(363)	(100)	0	401 748
Aktywa	451 520	1 385	314	0	0	0	0	0	452 905
Pasywa	0	50 794	11 500	0	0	363	100	0	51 157
Luka	399 445	927	210	55	17	101	28	1 221	401 748

Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej Banku Pocztowego S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku
(dane w tysiącach złotych)

Stan na 31 grudnia 2010	Waluta								Razem
	PLN	EUR		USD		CHF		Pozostałe waluty	
		w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	w walucie	w przeliczeniu na PLN	
tys. zł	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys.	tys. zł	tys. zł	
Aktywa									
Kasa, środki w Banku Centralnym	392 520	580	146	228	77	47	15	29	393 404
Należności od innych banków	30 984	2 007	507	2 009	678	67	21	1 012	36 079
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	289	0	0	0	0	0	0	0	289
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 445 873	42 794	10 806	0	0	168	53	0	2 488 835
Inwestycyjne aktywa finansowe	1 142 025	8	2	0	0	0	0	0	1 142 033
- dostępne do sprzedaży	738 013	8	2	0	0	0	0	0	738 021
- utrzymywane do terminu zapadalności	404 012	0	0	0	0	0	0	0	404 012
Rzeczowe aktywa trwałe	47 667	0	0	0	0	0	0	0	47 667
Wartości niematerialne	24 262	0	0	0	0	0	0	0	24 262
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 042	0	0	0	0	0	0	0	1 042
Aktywa lub składniki aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	12 565	0	0	0	0	0	0	0	12 565
Pozostałe aktywa	10 429	4	1	0	0	0	0	0	10 433
Razem aktywa	4 107 656	45 393	11 462	2 237	755	282	89	1 041	4 156 609
Zobowiązania									
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	17	0	0	0	0	0	0	0	17
Zobowiązania wobec innych banków	2 332	0	0	0	0	0	0	0	2 332
Zobowiązania wobec klientów	3 752 943	3 888	982	1 642	554	0	0	651	3 759 124
Rezerwy	6 892	0	0	0	0	0	0	0	6 892
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	8	0	0	0	0	0	0	0	8
Pozostałe zobowiązania	90 480	2 629	664	159	54	0	0	0	93 268
Razem zobowiązania	3 852 672	6 517	1 646	1 801	608	0	0	651	3 861 641
Kapitały	294 968	0	0	0	0	0	0	0	294 968
Razem pasywa	4 147 640	6 517	1 646	1 801	608	0	0	651	4 156 609
Zaangażowanie netto	(39 984)	38 876	9 816	436	147	282	89	390	0
Pozycje pozabilansowe	327 599	(39 603)	(10 000)	0	0	0	0	0	287 996
Aktywa	327 599	0	0	0	0	0	0	0	327 599
Pasywa	0	39 603	10 000	0	0	0	0	0	39 603
Luka	287 615	(727)	(184)	436	147	282	89	390	287 996

Pochodne instrumenty finansowe

W ofercie Grupy znajdują się instrumenty pochodne, jednak do tej pory Grupa nie była aktywnym uczestnikiem rynku instrumentów pochodnych. W ramach operacji wykonywanych przez Grupę Kapitałową Banku Pocztowego S.A. zawierane są transakcje pochodne w celach zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej.

Grupa dokonuje codziennej wyceny instrumentów pochodnych wykorzystując model zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Podstawą wyceny są ogólnodostępne stawki oraz kwotowania rynkowe zapisywane w systemie Reuters.

45.4 Ryzyko operacyjne

Grupa określa pojęcie ryzyka operacyjnego jako ryzyko poniesienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi, systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja nie obejmuje ryzyka strategicznego i ryzyka reputacji, którymi zarządza się odrębnie, natomiast uwzględnia ryzyko prawne.

Zgodnie z przyjętymi założeniami w Banku, jak również Grupie, funkcjonuje struktura zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmująca wszystkie komórki organizacyjne, oddziały oraz spółki zależne. Bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym realizowane jest przez wszystkich dyrektorów w podległych im komórkach organizacyjnych i oddziałach. W ramach bieżącego zarządzania podejmowane są działania mające na celu ocenę skali występującego ryzyka, ograniczenie skutków występujących zdarzeń oraz redukcję możliwości wystąpienia ryzyka w przyszłości. Nadzór nad całościowym procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym sprawuje Zarząd Banku. Funkcję opiniodawczą w zakresie podejmowanych działań mających wpływ na ryzyko operacyjne pełni Komitet Ryzyka Operacyjnego. Z kolei funkcja nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem operacyjnym została umiejscowiona w Pionie Ryzyka.

Każdy pracownik Banku oraz Grupy w ramach swojego stanowiska pracy identyfikuje zdarzenia ryzyka operacyjnego, które następnie są gromadzone w dedykowanej do tego celu bazie danych. Zdarzenia są na bieżąco weryfikowane przez tzw. koordynatorów ryzyka operacyjnego oraz monitorowane przez komórkę koordynującą pod względem liczby występujących zdarzeń oraz wielkości strat. Monitorowanie zagrożeń pozwala na podejmowanie działań w zakresie ograniczania skutków zdarzeń oraz wdrażania instrumentów ograniczających ryzyko w przyszłości.

Grupa nieustannie optymalizuje procesy zarządzania ryzykiem operacyjnym w ramach struktur Banku oraz w obszarze współpracy z podmiotami Grupy, jak i z Poczta Polską. W ocenie Banku prace rozwojowe w zakresie ryzyka operacyjnego mają pozytywny wpływ na kształtowanie się poziomu ryzyka operacyjnego zarówno w perspektywie bieżącej, jak również w przyszłej działalności.

Dodatkowo w zakresie ograniczania ryzyka operacyjnego w Banku obowiązują między innymi procedury związane z realizacją generalnych zasad polityki bezpieczeństwa Banku Pocztowego S.A. dotyczące przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy, przeciwdziałania przestępczości, zasad ochrony zasobów Banku zarządzania ciągłością działania, ochrony danych osobowych, informacji niejawnych i tajemnicy przedsiębiorcy oraz zasad zarządzania bezpieczeństwem informacji w systemach teleinformatycznych.

Komitet Ryzyka Operacyjnego, Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza Banku otrzymują cykliczne raporty dotyczące ryzyka operacyjnego w Grupie.

45.5 Pozostałe ryzyka

Poza powyżej wymienionymi i szczegółowo opisanymi rodzajami ryzyka Bank Poczty S.A. identyfikuje i ocenia następujące rodzaje ryzyka, które w ocenie Banku wymagają dodatkowego wyjaśnienia:

- ryzyko braku zgodności,
- ryzyko strategiczne, oraz
- ryzyko cyklu gospodarczego.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności to ryzyko sankcji prawnych bądź regulaminowych, strat materialnych, strat finansowych lub utraty dobrej reputacji, na jakie narażona jest Grupa w wyniku nie zastosowania się do odpowiednich przepisów i standardów.

Zarządzanie ryzykiem braku zgodności ma na celu zapewnienie zgodności działania Banku Pocztowego S.A. z odpowiednimi prawami, przepisami i standardami.

Zarządzaniu ryzykiem braku zgodności podlegają w szczególności obszary związane z:

- przestrzeganiem ustawy Prawo bankowe oraz innych przepisów prawa, w tym przepisów prawa Unii Europejskiej, przestrzeganiem właściwych standardów rynkowych, dobrych praktyk i kodeksów postępowania przyjętych przez

- sektor bankowy,
- przeciwdziałaniem nadużyciom,
 - przeciwdziałaniem praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
 - powstawaniem i zarządzaniem konfliktami interesów.

Identyfikacja zdarzeń ryzyka braku zgodności jest procesem ciągłym i odbywa się m.in. w oparciu o dane z bazy zdarzeń ryzyka operacyjnego, dane z bazy reklamacji, skarg i wniosków, zgłoszenia o uzasadnionym podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz informacje otrzymane z komórek organizacyjnych Centrali, w szczególności związane z ustalaniem stopnia dostosowania Grupy do zmiany przepisów prawa. Wykryte zdarzenia ryzyka braku zgodności lub zdarzenia wskazujące na możliwość zaistnienia ryzyka braku zgodności komórka ds. compliance ewidencjonuje w bazie zdarzeń ryzyka braku zgodności oraz podejmuje czynności wyjaśniające i mitygujące, mające na celu zlikwidowanie lub zminimalizowanie zarejestrowanego ryzyka braku zgodności.

Pomiar poziomu występującego ryzyka braku zgodności dokonywany jest za każdy kwartał. Dla potrzeb pomiaru i monitorowania poziomu ryzyka braku zgodności metodą matematyczną wyznaczone zostały trzy kluczowe obszary pomiaru tego ryzyka, którym przydzielono wagi i przypisano miary. Zaistniałe zdarzenie braku zgodności jest ujmowane w adekwatnym obszarze, mierzone oraz oceniane. Na podstawie dokonanej oceny ustalany jest poziom ryzyka braku zgodności, według skali trzystopniowej (poziom ryzyka niski, średni lub wysoki), zgodnie z ustalonymi przedziałami.

Ponadto, komórka ds. compliance opiniuje bankowe przepisy wewnętrzne pod kątem spójności i zgodności zapewniając ich adekwatność do prowadzonej działalności, a także prowadzi stały monitoring zmian przepisów prawa krajowego oraz Unii Europejskiej, orzeczeń sądów krajowych i Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, przez co możliwe jest płynne dostosowywanie się Banku do zmieniającego się otoczenia prawnego.

Ryzyko strategiczne

Ryzyko strategiczne jest to ryzyko na jakie narażona jest Grupa, pośrednio jej wynik finansowy i kapitał, z tytułu niekorzystnych lub błędnych decyzji strategicznych, braku lub wadliwej realizacji przyjętej strategii oraz zmian w otoczeniu biznesowym lub niewłaściwej reakcji na zachodzące w nim zmiany.

W kwietniu 2010 roku Rada Nadzorcza Banku zatwierdziła Strategię Banku Pocztowego na lata 2010-2013. Nowa strategia określiła pięć celów strategicznych oraz osiem inicjatyw strategicznych, służących osiągnięciu celów strategicznych. W dniu 30 października 2011 roku Rada Nadzorcza Banku przyjęła „Plan Finansowy Banku Pocztowego na 2012 rok” określający szczegółowe założenia w zakresie kierunków rozwoju Banku w 2012 roku. Monitorowanie realizacji Strategii ma na celu badanie skuteczności podejmowanych działań w ramach dążenia do osiągnięcia celów Banku zdefiniowanych w Strategii oraz jakościową ocenę ryzyka strategicznego Banku.

Ryzyko cyklu gospodarczego

Ryzyko cyklu gospodarczego to ryzyko długotrwałego wpływu niekorzystnej fazy cyklu gospodarczego (spowolnienia lub recesji) na wynik finansowy lub kapitały Grupy.

Na sytuację sektora bankowego w Polsce wpływ ma między innymi stan polskiej gospodarki. Bank Pocztowy prowadzi stały monitoring wskaźników makroekonomicznych obrazujących stan polskiej gospodarki, jak również raz w miesiącu przygotowuje szczegółowe raporty makroekonomiczne będące podstawą do podejmowania odpowiednich decyzji przez władze Banku. W 2011 roku, w związku z zawirowaniami na międzynarodowych rynkach finansowych i pogarszaniem się sytuacji gospodarczej w strefie euro wzrosło zagrożenie pogorszenia sytuacji gospodarczej również w Polsce, w związku z czym ryzyko cyklu gospodarczego określone został jako istotne okresowo. Pogorszenie się koniunktury gospodarczej, wzrost podatków, wzrost inflacji, wzrost stóp procentowych, istotne zmiany kursów walutowych oraz wzrost bezrobocia mogą prowadzić do pogorszenia sytuacji finansowej klientów (w tym Nestorów, jako grupy docelowej Banku) i ich zdolności do regulowania zaciągniętych zobowiązań, zakładania lokat i nabywania produktów finansowych oferowanych przez Bank. Pogorszenie się koniunktury może spowodować również wzrost ponoszonych przez Bank strat z tytułu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek lub ograniczyć wzrost wartości portfela kredytów i pożyczek udzielanych przez Bank. W warunkach utrzymującej się niestabilnej sytuacji rynkowej, spowolnienia gospodarczego i rosnącego bezrobocia przy coraz bardziej ograniczonej konsumpcji i inwestycjach, może nastąpić istotny spadek wartości aktywów klientów Banku, m.in. wartości nieruchomości stanowiących zabezpieczenie udzielanych przez Bank kredytów.

46. Zarządzanie kapitałem

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Grupę Banku Pocztowego S.A. kapitałów na poziomie nie niższym niż wymagany przez zewnętrzne i wewnętrzne regulacje. Regulacje te uzależniają wymagany poziom kapitałów od skali działalności i podejmowanego ryzyka przez Grupę Kapitałową Banku Pocztowego S.A.

Mając na uwadze powyższy cel Grupa regularnie:

- identyfikuje ryzyka istotne z punktu widzenia swojej działalności,
- zarządza ryzykami istotnymi,
- wyznacza kapitał wewnętrzny, który zobowiązuje się posiadać na wypadek materializacji ryzyka,
- kalkuluje i raportuje miary adekwatności kapitałowej,
- dokonuje alokacji kapitału wewnętrznego na obszary biznesowe,
- przeprowadza testy warunków skrajnych,
- porównuje potrzeby kapitałowe z kapitałem posiadanym,
- integruje proces oceny adekwatności kapitałowej z procesem opracowywania Strategii Banku, planów finansowych i sprzedażowych.

W 2011 roku poziom nadzorczego współczynnika wypłacalności oraz wewnętrznego współczynnika wypłacalności nie spadł w Grupie poniżej wymaganego poziomu regulacyjnego.

Fundusze własne i współczynnik wypłacalności

Fundusze własne składają się z funduszy podstawowych i uzupełniających. W roku 2011 fundusze podstawowe Grupy obejmowały:

- fundusze zasadnicze (kapitał zakładowy, zapasowy i rezerwy), oraz
- fundusz ogólnego ryzyka,

i były pomniejszane o:

- wartości niematerialne i prawne według ich wyceny bilansowej,
- ujemne różnice z wyceny instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- inne pozycje wskazane w regulacjach nadzorczych.

Fundusze uzupełniające Grupy w 2011 roku stanowiły:

- określoną, przez stosowne przepisy, część dodatnich różnic z wyceny instrumentów dłużnych zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży,
- środki pieniężne pochodzące z uzyskanej w 2011 roku pożyczki podporządkowanej oraz emisji obligacji podporządkowanych,
- inne pozycje wskazane w regulacjach nadzorczych.

Podpisy wszystkich członków Zarządu

data	15 marca 2012 roku	Tomasz Bogus	Prezes Zarządu
data	15 marca 2012 roku	Szymon Midera	Wiceprezes Zarządu
data	15 marca 2012 roku	Piotr Gawron	Członek Zarządu
data	15 marca 2012 roku	Michał Sobiech	Członek Zarządu

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

data	15 marca 2012 roku	Maria Beata Kucińska	p.o. Dyrektor Departamentu Rachunkowości
------	--------------------	-------------------------	---	-------